

ΜΠΟΥΚΕΤΟ

Σωτήρ Η. Γεωργίου αθηναίος 1928

ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΟΝ ΣΕΛΙΔΕΣ 36

ΕΤΟΣ Δ' Νο 176
ΠΕΜΠΤΗ 25 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1927

1927

ΣΙΛΟΥΕΤΤΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΣΑΛΟΝΙΑ

Α. Β.

Άσμενία κόμη μαρκησίας, φυσιογνωμία λεπτοτάτης «Καμέ», ύψος, τρόπος, όμιλία, έντελώς Λαίκιντο—Λάικ. Περιζήτητη στις πλύν ένκλη- κτες δεξιώσεις, ή συντροφιά της σπάνιος συνδυασμός φιλολογικής μαστρορίας, έγκυκλοπαιδικής δεινότητος και άλλεγορσύνης ύψους. Σι- λουέττα λεπτοσύνης, ντύσιμο κομψό και απλούστατον. Φανατική θια- σώτης των συναισθημάτων, χωρίς να σημειώνω καμμίαν άπουσίαν. Ένθου- σιάδης φυσιολόγος, καταρτίζει έκδομές συχνά για ν' άπολαυθάνη τα θέληγερτα της έλληνικής φύσεως.

Η Μονταίν

ΚΟΣΜΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Χάρης στην έπικρατούσαν ζέσην τα έξοχικά και παρά την άλιος κοσμικά κέντρα κάνουν χροιάς δουλειές.

— Διά το γέμια τα προτιμώμενα κέντρα είνε ένα πανδοχείον με- ταξύ Κηφισιάς και Τατοΐου, και ένα παραθαλάσσιο άπομακρυσμένο ξενοδοχείον του Π. Φαλήρου. Τα πολυτελέστερα αυτοκίνητα των Ά- θηνών μεταφέρουν τους όμαρτ στα δύο άνωτέρω κέντρα και κάθε βράδυ έχουν άπαραία άσφυκτική.

— Επίσης εις τό Καστρι κάτω από τα πεύκα γευματίζει άρκετός κόσμος και έπακολουθεί χορός.

Τό Παθιγόν Ρόζ Τετάρτη και Κυριακή, έχει σουαρέ-ντε-γκαλά με πολυκοσμία άφάνταστη, καθώς και τό Τροκαντερό την Δευτέρα και Παρασκευή, τό δε Σάββ Κυριακή και Πέμπτη.

— Νέες προφανείς εμφανίσεις της έποχής, ή Δίς Γ. Κωνσταντι- νίδη έν Ρουμανία, τύπος αιδερίας ξανθής, κτενισμένη κατά την Ρου- σικήν μόδα, τά δαχτύλους μαλλιά της κτενισμένα πολύ τραχητικά και χωρίστρα, ή σιλουέττα της πολύ «έλανός» και εύλύγιστη, ή τουαλέτ- τες της φαύμα ιδέσθαι μοντέλλα περιζάνικα, κ. Π. Αραβαντινού τύ- πος γοητευτικής διενδίας σιλουέττα κομψή και τουαλέττες άπλεις και καλαίσθητες, Δίς Γ. Γρηγοριάδη έν Κων/πόλεως πολύ φρέσκα εμφορία, φυσιογνωμία «γιε-τε» τουαλέττες μελετημένες και άρι- στοτεχνικές, ίδιος τό βράδυ φορεί κάτι θαυμάσια φορέματα τούλινα ή δαντελένια είδους στύλ.

— Τελειωτός άνεγώρησεν πολυς Άθηναϊκός κόσμος για εύρω- παϊκάς λουτροπόλεις μεταξύ αυτών κ. Α. Μιχαλακοπούλου, Α. Μορέλλα, Ζ. Μπέμπη, Α. Τσουκαλά, Λιάμπη, κ. και Δίς Δεμερτζή, κ. και Α. Αργυροπούλου, κ. και κ. Γ. Κυριακού, κ. και Δίς Βόγλη, κ. και Α. Χαρισιάδη, κ. και Α. Πετρίδη, κ. και Α. Γ. Έμπεριου, κ. και Δίς Α. Ζαφίρη, κ. και Δίς Μπέμπη, κ. και Α. Δ. Κυριακού, κ. και Δίς Κατσούρα, κ. κ.

Τήν παρελθούσαν Κυριακήν υπερβολικός κόσμος εις τό Σάββ, τουαλέττες βραδυνές και άπογευματινές, πολλές φαρισμίδεις και πο- λυτελείς ύπέρ τό θένον και όλίγιστες τουαλέττες που συνδυάζουν άπλό- τητα και οίκα.

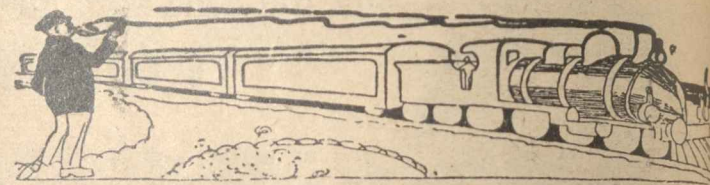
— Πολύς κόσμος που δέν θεάται συνήθως σέ κοσμικά κέντρα και όλίγιστες γνωστές φυσιογνωμίες όπως κ. Α. Σχλήμαν ύπέρ ποτε ώραία με μαύρη δαντελένια τουαλέττα, κ. Φωφή Μεταξά με μαύρη κομψή τουαλέττα και τούλινη έσάρπα, Δίς Γιαννέττα Σακορράφου πολύ φρέ- σκα εμφορία με τουαλέττα, από δαντέλλα πράσινη, κ. Βατίστα τουα- λέττα κομψοτάτη, κ. και Δίς Θεολόγη νοστιμωτάτη με τουαλέττα κίτρινη.

— Τήν παρελθούσαν Τετάρτην δεξίωσις μαστίχα στόν κήπο μιάς ώραίας Κηφισιάτικης επαύλειος παρά τή κ. Τσαγγή.

— Παραυρίσκονται κ. Γ. Μερκούρης, κ. και κ. Γ. Ζαϊλώφ, κ. και Δίς Κολανίτη, κ. Παγκάλου, κ. και Α. Θεοχάρη, Δίς Άλίκη Θεοδο- ρίδη, κ. και Α. Μεταξά, κ. κ.

Τήν παρελθούσαν Δευτέραν δεξίωσις παρά τή κ. και τή κ. Άλ. Δημητριάδη στην μαγειρικήν Πατισσιώτικην έπαυλίαν των. Στόν κήπο πελώριες ραβδότες όμπρέλ- λες μπέζ, κόκκινες, πορτοκαλί- λες, πράσινες. Κάτω γραφικά κίονα σκεπαζόμενα με όλόδροση πρασιναδά. Σ' ένα απ' αυτά είχε έγκατασταθεί τουγγανική όρχή- στρα.

— Οί οικοδεσπότες έκτάκτως φιλόφρονες προς όλους, ή Δίς Άλκα και Μαρία Δημητριάδη, έ- φερν τουαλέττες που τίς δια- κρίνει περιζάνικο χού, ή πρώην

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗΝ ΤΩΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΩΝ

ΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ ΚΑΙ Η ΦΤΩΧΕΙΑ

Η μεγάλη φτώχεια του Τερκουάτου Τάσσου. Ο Καμένης... Ζητιάσεις! Ο θάνατος του μεγαλύτερου Ολλανδού ποι- τού. Ο μεγαλοφυής πωλητής... καλώς!... κλπ.

Ο μέγας ποιητής Τερκουάτος Τάσσος ήταν τρομερά φτωχός. Έξω- σε ξεδιάντροπα ένα σκούρο τή θρομάδα! Κάποτε, για να έπισκεφθή τη αδερφή του έπληγε από τό Φερράρε έως τό Σοράντε πεζή, φορώντας έντελως κουρελιασμένα ρούχα.

Τήν τρομερή του φτώχεια την περιγράφει θαυμάσια ο Έλντορ σ' ένα σονέτο του, στο έργο του, άπειθυνημένος στη γάτα του, της ζήτησε να του δαείσθαι τη... Λάμψη των ματιών της, έπειδή δέν είχε γρή- ματα ν' αγοράσθαι... κερί για να γράψη τά έργα του!

Ο διώχνης πορτογάλλος ποιητής Καμένος ως μόνο πόρο ζωής δέν είχε παρά... είκοσι σκούδα που του έδινε κάθε μήνα ο βασιλεύς Σεβαστιανός στην αλή, το όποιον ήταν ύποχρεωμένος να έμψαλναι καθήμενός.

Με τά είκοσι αυτά σκούδα μόνον, δέν μπορούσε φυσικά να ζήη ο φτωχός καλλιτέχνης. Κι' έτσι, για να αύξηση τους πενήτους της πόρους, έσταλε κάθε βράδυ έναν σκλάβο του να... ζητιανεύη για λο- γαρισμό του, από πόρτα σέ πόρτα!...

Ο Άριστος ζώος μέσα σ' ένα μικρό και στενόχωρο σπίτι, ο όποιον με πολλούς κόπους και χίλιες στερήσεις είχε κατορθώσει να οικουομήση.

Κι' όταν κάποιος φίλος του τον έρώτησε μιά μέρα, γιατί, ένώ στην «Ρολάνδο» του είχε περιγράψει τόσα μεγαλοπρεπή, μέγαρα, ο ίδιος κατοικούσε σέ μιά καλύβα, ο Άριστος απήντησε: — Γιατί είνε εύκολότερο να συγκατερόνη κανείς λέξεις παρά... ήθια!...

Ο Βόντελ, ο Σαϊξπηρ της Ολλανδίας, αφού έζησε πανουργία πωλυντας κάλτσες, έπέθανε από τις στερήσεις σέ ηλικία ένενήντα έτών. Η κηδεία του ένεφάνισε την έξης περίεργη εικόνα: Τό φέρε- τρώ του έφέρετο από δεκατέσσερες ποιητές σχεδόν ρακενδύτους, τής φτωχότερους ποιητές της Ολλανδίας!...

με μοντέλλο «Chanel» από μουσελίνα κίτρινη γαρυρισμένη από τρία δολάρ ή φούστα και τό κορσά γαρυρισμένο με ίδιότυπον πλούσιον στερογγύλο ζαμπό. Η άλλη τουαλέττα από πινακτόν μπλέ - νούι - μοντέλλο Λεβόνγκ - γαρυρισμένη με στενή μπάντα, από γάνθες όμοιοχρωμίας.

— Μεταξύ των κεκλημένων ήσαν, κ. και Δίς Α. Διαμαντοπούλου με ζωρζέττ και δαντέλλα μπουά ντε ρόζ, Δίς Βιδύ Μαργαρίτη όρα- τή εμφανίσις με τουαλέττα από θουά κόκκινη ζωηρό και ένα πα- λήριο λουλούδι από κόκκινο πετρό στην μέση της, κ. και Α. Σακί- λαρίδη μιά σαρφόν κεντημένο άρζάν, κ. και Δίς Βοκκλή κομφοτά σιλουέττα με τουαλέττα θαυμάσια πτυχωμένη. Από λευκή ζωρζέττ, κ. και Α. Ζαφειροπούλου μπέζ ζωρζέττ και καστόρι όμοιοχρωμίας, κ. και Δίς Α. Μεταξά μπλέ - σιέλ ζωρζέττ, κ. και Δίς Μουσούρη σύνολο κομφοτάτων γκρι - άρζάν, κ. και Α. Γ. Πετροπούλου πολύ σικ τουα- λέττα μπέζ ροζ με δαντέλλα, κ. και Δίς Αλ. Χαροκόπου με ρόζ, κ. και Α. Βαλιάνου ένειρωδές σύνολο γκρι άρζάν και μαντί μου- σελίνα άρζάν με ρενέρ άρζάν.

— Ο χορός παρτάθη μέχρι μεσονυκτίου, κυλιέται θαυμάσιον.

Τήν παρελθούσαν Δευτέρα, δεξίωσις μαστίχα παρά τή κ. και τή κ. Α. Σακορράφου εις την έν Π. Φαλήρου, όραϊαν έπαυλίαν των.

— Η οικοδόποινα έφεραν τουαλέττα κομψήν μαύρη και φράζ και έπεριποιείτο τους κεκλημένους της με μεγάλην άφρόνητα.

— Μία πελορία ταράτσα διασκευασμένη με γούστο έχρησίμευε για

υπαίθριο σαλόνι που είχε τό σπον- δαιον προνόμιον μυρωμένης δροσε- ροτάτης θαλασσινής αύρας.

— Μεταξύ των κεκλημένων κ. Ταμπακοπούλου τουαλέττα γρά άρζάν, κ. και Α. Μενγκί μαύρη τουαλέττα, Δίς Μενγκί πολύ έ- μορφη με μαύρη ζωρζέττ, κ. και Α. Ν. Μιχαλάκη τουαλέττα κομ- φοτάτη μαύρη, κ. και Α. Α. Γ. Γεωργιάδη όρατιστή με μπλέ και ρόζ τουαλέττα, κ. Καλλέρη τουα- λέττα μαύρη, κ. και Α. Πέργου κομ- ψήν τουαλέττα μαύρη, και οι κ. Μ. Μουμπουλή, Καπαρναγιώτη Σακορράφου, Αργυροπούλου, κ. κ.

Η Μονταίν

ΑΠΟ ΤΙΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΗΣ ΛΕΒΕΝΤΙΑΣ

ΟΘΩΝ ΚΑΙ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ

Η «Μαδαγασκάρη» στά Έλληνικά νερά. Η ταραχή του Μιαούλη. Ο Όθων στο Ναύ- πλιον. Μία συγκινητική τελετή. Τι διηγείται ο Χριστόφορος Νέζερ. Το δραματικό έπει- σόδιο του Θεού. Κολοκοτρώνη. Βασιλιά μου και Κύριέ μου!... Τό κεφάλι του Γέρου για 5.000 γαλλικά φράγκα. Ο κόμης Βρέδε και ή σπαδιά του.

Όταν ή Άγγλική φρεγάτα «Μαδαγασκάρη», που έφερε στην Έλ- λίδα τον ποίον της Βασιλέα, έπλεε κοντά στα Κίθηρα, ένα ναυοκά- νιο επίπλοσε τό πολεμικό αυτό και ή Έλλην φρεγάτα έλληροσρόρησε τό πύργο Μιαούλη (ο όποιος συνόδευε τον Όθωνα από τό Μόναχο) δι' ένα τάγμα παλληκαριών συγκροτούμενο στον κάμπο του Άγρους με τό θαύματο Κολοκοτρώνη επί κεφαλής, έπετέθη θαντίον των Γαλ- λικών στρατευμάτων για να τά διαλύη και για τά διώξη, και έπειτα άφού έπαιρη τό Βασιλέα κατά την άποβίβασί του, να καταστήση την Βαν- αρη άπασοσισία, ν' ανακηρύξη τον Όθωνα έγγίλο και να τον ανα- κούη ν' άπορρήξη Σύστημα. Η πληροφορία έδωσε έργοσροσόναν παροήτορο, και οε γεγονότια θλιβερότατα: Οί Γάλλοι είχαν όργανωθεί από μεγάλο Στρατόνα του Ταπικού, στο Άγρος, άνοιξαν από έναντίον των παλληκαριών και τό λαό που ήταν συγκροτούμενος στην πλατεία του Στρατώνος, έσοκώσαν πολλούς, δέλνανα τό τάγμα του Κολοκο- τρώνη και έπειτα έβγήκαν έξω, και έκαναν σφαγές.

Η άγριος αυτή των δραματικών γεγονότων του Άγρους δέν ήταν άληθή από μόνο κατά τό ότι οί Γάλλοι από μιά άόλημνη άσφαγή έπλησαν όλην και άνατόρον όμαδικήν σφαγήν των γυναικοπαίδων. Ο Κολοκοτρώνης, δέν ήταν καθόλου άνακατωμένος στην τραγωδία αυτή, την όποιαν έξέδωκε άλλοτε σέ τρία τεύχη του Μπουκίτου. Προσθέτουμε τώρα την λεπτομέρεια ότι ο Γάλλος στρατηγός Γυνέ δέλοντας να είξη την εν- θύση στον ένοδο Στρατηλάτη, είχε έπικηρύξει την κεφαλή του αντί 5.000 φράγκων!...

Στό άκοσμο των κακών αιώνων τέον, ο ναύτογος Μιαούλης κατε- ταράχη και μετέδωσε τις πληροφορίες στα δύο άλλα μέλη της Έλληνι- κής άποστολής. Στη γέφυρα της «Μαδαγασκάρης» οί τρεις Έλληνες ουνε- κούσαν, πρόχρησ συμβόλιον, και στην άοχη μιν άπε- φούσαν να μιν είπουν τίποτα στην Βασιλέα και την ακολουθία της, άμείως όμως έκατάλαβαν ότι θα ήταν άποσο ν' άπορρήξουν την άλήθεια, άφού μάλιστα δέν ήσαν και από έντασι είχαν πάει κατόπιν τά γεγο- νότια στο Ναύπλιον.

Όταν ο παρός Όθων έλληροσρόρη ή από τον ουνο- δέοντα Άρματοστον τά δραματικά γεγονότια, ένα σί- γηρο όλίγους έόκεπας τό πρόσωπό του. Μακριά ίστορικά μάλιστα ίστοροζονται ότι ο Όθων έξεδέχθηκε την έλπιαν να μιν δαχόρη τό ταξίδι του προς την Έλλάδα και να έναυγύσην στη Βαυαρία, παροιστούμενος από ένα θρόνο που τον έβλεπε από τόρα γεμάτον άγανάθη. Μήπως όμως ο Άρματοστον καταλήλως στο νεαρό Βασιλέα και τον έπεισε να μη πηδή σ' ένα τέτοιο φορρό για την άγαστήν του Έλλάδα διάβημα.

Και ή Άγγλική φρεγάτα έφθασε στο Ναύπλιον - που είχε διοικήσει προηγουμένως τό μικρό Βασιλείον - μετά μεσημβρίαν μιάς από τις τελε- ταιές ημέρας το 1833.

Η ήμερα ήταν γλυκιά, μία από τις ώρας εκείνης άλκιωνδεις ημέρας. Στο γαίλιο ήμην ήταν άγκυροβολημένα αλοία κάθε ένδοξότητος, και πολλά Έλληνικά, σηματολόγια, με τους ναύτες τους παραταγμένους στο κατάστημα ή ασφαλοσύνη στις κεφαλές. Όταν ή «Μαδαγασκάρη» έφθις άγκυρα, όλα τά πλοία και τά φρούρια του Παλαμυδιού και της Άρκομυλίας άρρισαν να κανονιοβολούν με τά ένδοξα τουροκομάγα κα- νόνα τους.

Ο καπός της μαρούτης έόκεπασε την έμφάνεια της θαλάσσης και μιάς δακρύθηκε μετά δύο ώρες. Τότε μυριάδες βάρκες έπεριέκυλιναν τη «Μαδαγασκάρη» στο κατάστημα της όποιας έόκετο ο Όθων πε- ριστοιχούμενος από την ακολουθία του. Έλαπτε μέσα στη γυνοςοτόλωση Βασιλική του όποιο ή νεαρότατος βασιλεύς. Με συγκινημένη καρδιά, με θαυμάσια μάτια παρακολούθησε τό γήρυ του θέαμα, που ήταν άληθινά μεγαλοπρεπέστατον. Και ζαλισμένος άκούη να βονίξη γήρυ του ή άτρό- σωμα από τις σφαιροσφαισές ζητωκραγές των άρειματιών έντηκόσων των - στεφανών και θαλασσινών - που άδειάζαν στον άέρα τά καρπο- φύλλα τους, τά νομφομένα, τά τρομπόνα: — Ζήτω ο Βασιλεύς!...

Με την ακολουθία του Όθωνος ήταν και ένας Βαυαρός στρατιωτικός (αυτός, ο Χριστόφορος Νέζερ (προπάππος του πρώτου ήθλοσού) ο όποιος όόγοτετα έπληρε Έλληνόδη και άπέκτησε μεγάλη όκογένεια. Δίς Νέζερ αυτός άφρος πολ- ιτμήνα άπομνημονεύματα, από τά όποια στα- χυολογούμε τις άκόλυντες πληροφορίες: Ο Βασιλεύς δέν άπεβίβασθη άμείως στην Εγρό. Έμεινε λίγες μέρες στην Άγγλική φρε- γάτα και τέλος άπεφούσε την έξοδο, άφού είχαν πιά γίνει όλες ή έτοιμασίες.

Τήν ήμερα της άποβίβσεως, τό Ναύπλιον ήταν γεμάτο από Έλληνες, γραφεύματα γυν- μένους. Από τη Στερεά Έλλάδα, από τά νησιά, από τις διάφορες επαρχίες του Μωριά, είχαν έόθει οι άγωνιστά, με τις ποταμίους στολές

τους, με τ' όματά τους να έποδεχθούν τό Βασιλέα τους και να ίδον πραγματοποιούμενο τό όνειρό τους!

Τά Βαυαρικά στρατεύματα που συνόδευαν τον Όθωνα, παρεάχθησαν στην προκυμαία και στο όδρο από τον όποιο θα περνούσε ο Βασιλεύς. Οί ναύτες, Έλληνες και ξένοι, άνεβαμένοι στα σηματοστόλματα έξοτια των πλοίων έζητωκραύαζαν μ' ένθουσιασμό. Νέοι ανωβολισμοί, νέα φροντίς!

Στό μένος της άποβίβσεως (άντικη της σημερινής οίκας Καραπαύ- λου) ήταν συγκροτούμενοι πολυάριθμοι άξιωματικοί της Εγρος και της θαλάσσης, φιλέλληνες καπετανοί παλληκαριών με τις λαμπρές στολές τους, άλλα και φτωγοί άγωνιστές με λερές φουσατέλλες. Η κορυφο- γραμμή του Γης Καλέ, του Παλαμυδιού, της Προτοίας, οι βόρχοι, τά ματεμένα, ήταν γεμάτα θεατές, άντρες και γυναικοπαίδα.

Όταν τέλος κανονιοβολισμοί από τά φρούρια άνήγγειλαν ότι ο Βασι- λέύς άπέπρεσ τη γή της Έλλάδος, τότε από μύρια στόματα άντήχρησ ή κραυγή: Ζήτω ο Βασιλεύς! που έόκεπασε και αυτές τις βρον- τές των κατόνων και των πολεμικών πλοίων.

Τή στιγμή που ο Όθων, περνούτας την πρόχειρη γέφυρα που είχε στήσει, για την άποβίβασί του, έκάπτεσε τό Έλληνικό χρώμα, ένας στα- χυόλληρ γέρος, ντυμένος με πλούσια χρυσοβελούδινη φέμελη, καθαρή φουσατέλλα, άσμενία περιεφραλαία, άρραϊκή, στο κεφάλι, που την έσοκίλε παχιά ίπποστις, έπαρόχηρος, κ' έβαλε τ' όματά του κατά γης και με φωνή συγκινημένη έπαι:

— Βασιλέα, καλώς μās ήόδες!... Είμαι ο Κολοκοτρώνης. Τό κεφάλι μου είνε έπικηρυμένο και ήσθα όματωμένος, άλλα να, τόρα βάζω τά δόλια μου μπροστά στα πόδια σου και τη ζωή μου στα βασιλικά σου χέ- ρια. Και σέ δέχομαι με δάκρυα, Βασιλέα μου και Κύριέ μου, έγώ ο Έπαναστάτης!

Και ότερα από τά λόγια αυτά, που τά μετέφρασε ά- μέως ένας διεμνηνός, νικητής του Λαμάλη έγγονάτος κ' έόκεσε έτσι, γοατιόμενος: Ο Βασιλεύς έρώτησε άμέ- σως ποιος είνε, έόκυψε, τον έόχκοσε και τότε έπαι συ- κεινημένος να μη φοβάται πια τίποτε από την έπικη- ρυγή. Τόν έβεβαίωσε ότι άρρίζε πια νέα περίοδος της Έλληνικής Ιστορίας και ότι έπρεπε να ληρομνηθούν τά περασμένα, να όμοιοήσουν όλοι οι Έλληνες.

Ο Κολοκοτρώνης έσοκώθη, έξέφρασε με διεμνηνία την ένθουσιασμόν του, έφρασε τ' όματά του και πηδή- σας μ' ένθουσιασμό τ' αλόγ του έτοξε στις τάξεις της συνοδείας.

Στη παλιά, Βενετοόικη Πύλη της Σηρας, στην έσοδο δηλ. της πό- λεως, ήσαν στήμένες θαυμβεντικές άντίδες. Από Γάλλοι φροντοί έόκεσαν όδοι με τις μαγωνέτες τους, ύπεροπτικοί και άντισφοοί! Από τό σμειείο αυτό άρρίζε ή Γαλλική κατοχή, γιατί ο ίδιος ο Όθων είχε άπα- τήσει από τό Γάλλο στρατηγό να έακολοθήση τη διοίκηση του Ναυ- πλίου, μέχρις ότου γείνη κανονική εγκατάστασις όλων των στρατιωτικών και διοικητικών όργων του νεοσυστάτου Κράτους.

Πολύ κοντά στους φροντοίς αυτοίς έόκινον, έμπατοι δυό φιλέλλη- γες, ο άντιστασιατάχης Φαμπρι και ο λογαφός κόμης Βρέδε.

Έξωρα ή Βασιλική πομπή έόάνη από τό βάθος του όδρου και έλλη- οίσε. Ο Κολοκοτρώνης έπληανε μπροστά από όλους, ύπερήφανος έπάνω στο αλόγ του, ένα θαυμάσιο άσπρο άτι.

Όταν έφθασε μπροστά στοίς δύο Γάλλους φροντοίς, ο ένας απ' αυτούς τον άνεγώρισε ότι ήταν ο Κολοκοτρώνης και θέλησε να κερώση τά 5.000 φράγκα της έπικηρύξεως. Σηκώνει άμέως τη μαγωνέττα του, όμωρ κατά τό αλόγο, σημαδεύει τον άντίπατο Στρατηλάτη και έτοι- μάζεται να τό διαπρήση τό σιήθος! Εύτυχώς την ίδια στιγμή αντίλαμ- βάνεται την έπίθεση ο κόμης Βρέδε, γνιπά με τό σπαθί του τό χέρι του φροντού, τον πληρώνει σοφρά και τό όχειρ κάτω την μαγωνέττα. Όλα αυτά σέ μιά άσπρατή.

Μεγάλη ταραχή έγινε τότε στην προτοπορία της πομπής. Ο Κολο- κοτρώνης άναγε από τό θυμό του κ' έβαλε τό χέρι στην πιστόλα του:

— Σ' έφραγα, Φρόνκο! έμούγγρισε. Άλλ' ο κόμης Βρέδε όμορησ και πάλιν έμπατος, σιάθηκε άνάμεσα στο στρατηλάτη και τό Γάλλο, ένθ' ο άντιστασιατάχης Φαμπρι έτοξε πίσω ν' άναγνιχ τό γεγονός.

Η πομπή έσταμάτησε. Ο Όθων έκάλεσε κοντά του τό στρατηγό Γυνέ και τον παροκάλεσε ν' άρρήση τον Κολοκο- τρώνη να μνη μάζι τον στο Ναύπλιον. Ο Γάλ- λος στρατηγός, για να σόση τά προσήματα, έδέχθη άλλα με τον όρο να μνη ο Κολοκοτρώ- νης στην πόλη συνωδούμενος από άξιωματικούς και όπολους.

Και έτσι έσοματίστος, κατέβηκε από τό α- λογο και συνωδούμενος από τον γενναίον κόμηνα, έφρασε κάτω από τις άντίδες και μπήκε στην πόλι των θαυμάτων του, στο Άνάκλι το πανε- μένο. Τά πλήθη, ένθουσιασμένα στην έμφάνει του Στρατηλάτου, έφώναζαν: — Ζήτω ο Βασιλεύς! Ζήτω ο Κολοκοτρώνης!

ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΗΜΑΤΑ ΦΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΜΟΥ

ΤΟΥ ΓΚΑΣΤΟΝ ΛΕΡΟΥ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ

Τό χωριό Σαίν-ντε Μπουά είχε ανέστατο. Οι χωρικοί έχουν καταληφθεί από τρόμον και φόβους. Κανείς δεν τόλμα να ξεμυτίσει απ' το σπίτι του μόλις νυχτώσει. Νομίζει κανείς πως ένεσταναν στον δυστυχισμένο αυτό τόπο μάγισσες, διαβόλοι, βρυκόλακες !...

Μυστηριώδεις δολοφονίες διαπράττονται, αλλόκοτες κραυγές ακούγονται μέσα στην νύχτα, άδρατα χέρια χτυπούν τους διαβάτες στους δρόμους, άδωδο άνθρωποι στραγγιζούνται, χωρίς να καταστή δυνατόν ν' ανακλινοφθούν οι δρόμοι ή τα ίχνη των... Έξαρνα γίνεται ένα άκομμη μυστηριώδες και τρομερό έγκλημα. Έντός του ξενοδοχείου των Ρουμπιών στραγγαλίζεται την νύχτα ο χωρικός Μπλοντέλ.

Ο Μπλοντέλ με τον φίλο του Πατρίκιό είχαν μείνει να περάσουν την νύχτα στο ξενοδοχείο. Έξαρνα όμως άκουσε απ' έξω βογγητά. Αυτό τους κάνει να παύσουν από φόβο. Θυμούνται τις δυο άλλες δολοφονίες που έγιναν προό λίγων ημερών. Βογγητά άκουσε κι' ο κορυφός Λομπάρ που στραγγαλίστηκε πρώτος. Βγήκε να δη ποιος βογγάει και δεν είδε ψυχή. Ξαναμπήκε μέσα και τό ποιά βοήθηκε κραμασμένος. Τά ίδια συνέβησαν και στο οάφιη Καμύς. Όταν άκουσε τά βογγητά βγήκε και έρευνήσε παντού με τό πιστόλι στο χέρι. Δεν είδε κανένα. Ξαναμπήκε μέσα και άποράσισε να ξεφυγίσει παραφυλάσσοντας ως τό ποιά. Μολαταύτα τό ποιά τον βόηξαν κι' αυτόν κραμασμένο, χωρίς ν' άκουσθι μάλιστα ο παραμικρός θόρυβος στους πλαγιούς του...

Έξαρνα καθώς τά διαρύνοντο αυτά ξανάκουσαν τά μυστηριώδη βογγητά απ' έξω. Ο Μπλοντέλ δεν κρατήθηκε. Άνιξε, βγήκε και έρευνήσε παντού. Δεν είδαν μολαταύτα τίποτα. Ξανάκλεισαν τότε και έπεσαν να κοιμηθούν. Ο Πατρίκιος είχε πλαγιάσει διαν είδε ξαφνικά απ' τό παραθύρι απ' τό όποιο φαινόταν τό δωμάτιο του Μπλοντέλ, κάτι που του πάγωσε τό αίμα μέσα στις φλέβες του. Προσπάθησε ν' άνασκηλώθι. Τά δόντια του χτυπούν απ' τον τρόμο του !... Μία άπαισία μορφή τον κτύπησε από μέσα και τον φοβόριζε. Πάγωσε δόλοχμος !... Τό ποιά βόηξαν τον Μπλοντέλ στραγγαλισμένο και κραμασμένο απ' τό ταβάνι... Άνακρίσεις αντήρρες ένεργοούνται. Έξεταιξεται ο Πατρίκιος. Μά τά πάντα μένουν μυστήριο. Μόνον ό άστ. κλητήρ Μπουμπάντ δέχεται καταμεσής στο δρόμο ένα τρομερό χαστούκι, χωρίς να ξέρη ποιάς τον χτύπησε !...

(Συνέχεια έκ του προηγούμενου)

Άλλως τε απ' όσα μπόρεσα να καταλάβω από τά μονοσύλλαβα του, αυτός δεν είδε τό δολοφόνο.

Ο άνακριτής είχε ο άριόδοξος ν' άποφασίσει—άποκρίθηκε ο γιατρός.

—Ο δικαστής είχε στο χέρι του βουλευτή. Νά δητε ότι κι' αυτή τη φορά δε θα κάρη τίποτα!

—Α! Τάς έλάτωνα ότι δη... Άν έξορετε όμως τίποτα, σχετικώς γιατρέ, μιλήστε !... —Ίκέτσεσε ο Ρουμπιόν.

—Έχω σοβαρούς λόγους να είμαι προσεκτικός στις κουβέντες μου, άπήντησε ο γιατρός. Έγώ, αγαπητέ μου, είμαι ύποχρεωμένος να βγαίνω συχνά, περασμένα μεσάνυχτα, σ' έρημικούς δρόμους με τ' αμάξι μου. Καί δεν έχω καμιά όρεξη νάν τά βάλω με τους διαφόρους γακοποιούς.

Άλλως τε τό μόνο που μπορούσε να πη ο γιατρός, ήταν να διηγηθή ότι είχε πιάσει τους Βοτρεν δυό—τρείς φορές να σέρνουν προς τό μέρος του Μαύρου Λάσου μ' ένα τρόπο κλέφτικο, ένα καροτσάκι σκεπασμένο με κλαδιά κάτω από τά όποια θα βρίσκονταν «επίτα που θα ήθελαν να τό κρύψουν.»

—Θά έπρεπε να έρευνήσετε σχετικώς, είπε ο Ζύλ.

Ο γιατρός του έπιασε τό χέρι.

—Τι λέτε, κύριε Ζύλ ! Νά τά βάλω μ' αυτούς τους ανθρώπους ;... μ' αυτούς τους δολοφόνους ;...

Δολοφόνοι... μουμυοόρισε ο δήμαρχος. Με κίνετανά θυμάσοι μ' αυτές σας τίς ύποψίες. Τέλος, πρέπει να μάθετε ότι άνακαλύφθηκαν στο ξενοδοχείο ίχνη, τά όποια δεν είναι δυνατόν να τά άφησαν οι τρείς άδελφοί.

—Τι ίχνη ;

—Πρώτ' απ' όλα του λαιμού... Μπάρ !—έκαμε ο γιατρός.

—Τι θέλανε να με κάμνετε να πιστέψω ; Έγώ τό είδα τ' άποτυπώματα του λαιμού.

—Δεν είδατε τίποτα !

—Τ' είπ' αυτά που λέτε ;

—Ο άνακριτής, θά σας έξηγήσει. Βαρέθηκαν αυτές τις ιστορίες. Κορυάστηκα ν' άκούσω διακόως : «Ο Βοτρεν ! Οί Βοτρεν !»

Έξακολουθούσαν να συζητούν τρομαγμένοι...

Όχι γιατρέ : δεν είδατε τίποτα !

—Μά εγώ ήμουν ο πρώτος που έξηγάσα τό λαιμό του Καμύ και του Λομπάρ κατόπιν !

—Σας τό λέω, χωρίς να θέλω να σας προσβάλω : Άν έδίνατε μεγαλύτερη προσοχή στην εξέταση, όπως έκαμε ο λατοδικαστής, θα διακρίνατε, ότι τά τρομερά σημάδια του στραγγαλισμού ήταν άνάποδα...

—Πώς ; άνάποδα ;

—Είπε τόσο άπλοστο...—έξακολούθησε ο κύριος Ζύλ,—όστε δεν είχε παράξενο πως δεν τό παρατηρήσατε. Σεις είδατε τά άποτυπώματα των δακτύλων και αυτό σας έφτασε ! Δεν παρατηρήσατε, ότι τό άποτύπωμα του αντίχειρος ήταν προς τά κάτω και των άλλων δακτύλων προς τά επάνω ! Για νά τό παρατηρήση κανείς αυτό, θά έπρεπε να ύποθέσει ότι, όταν έγιναν τά δυο έγκλήματα, ο δολοφόνος βρίσσοταν με τό κεφάλι προς τά κάτω !

Ο γιατρός και ο Ρουμπιόν έκοιτάζαν τό δήμαρχο, όπως θα κοιτάζαν ένα τρολλό.

Ο γιατρός άρέστησε να σηκώσει τους ώμους.

—Δεν έκαμα την παρατήρηση αυτή,—είπε,—γιατί τό έκανα περιττό. Ο στραγγαλισμός με τά δάκτυλα ήτανε φανερός. Μά ποτέ δεν θα φανταζόμουν ότι τό έγκλημα είχε γίνη υπό άνωμάλους περιπτώσεις. Θά ήταν άπλούστερο νά ύποθέση κανείς, ότι ο δολοφόνος άρπαξε τό θύμα του από τους ώμους, και ότι, για νά τό στραγγαλίση, του άναποδογύρισε τό κεφάλι προς τά πίσω.

—Υπόθεσις άπορηφθεσία από τά πορίσματα της άνακρίσεως ! έκαμε ο δήμαρχος με τόνο τραχύ.

—Μά τότε ;... ρώτησε ο Ρουμπιόν.

—Τότε,—επρόσθεσε ο δήμαρχος, μη με ξαναενοχλήσετε για τους τρείς άδελφούς. Μήπως τους είδατε να περπατούν ποτέ με τό κεφάλι κάτω ;

Ο Ρουμπιόν και ο γιατρός κοιτάχθηκαν πάλι. Ύστερα ο γιατρός ρώτησε :

—Τότε τι ύποθέτε ο άνακριτής ;

—Ρωτήσατε τον ίδιο. Νά τό τρανό !

Τό τραίνο πραγματικώς έφτασε. Ο πρώτος άνθρωπος που κατέβηκε ήταν άκριβώς ο κύριος Έρμάν ντε Μερσέντεν, ο όποιος, μόλις κάπνεσε κατά γής, διευθύνθηκε προς τό δήμαρχο.

Ήταν ένας άνδρας παχουλός, με πρόσωπο στραγγυλό και συμπαθητικό. Τόν άκολουθούσε ένας δικαστικός κλητήρας.

Χωρίς να δώση καιρό στο δήμαρχο να πη λέξη, ο δικαστής είπε :

—Μά γιατί, κύριε Ζύλ, δεν με είχατε ειδοποιήσει ότι πρό δεκαπέντε μηνών βρέθηκαν κραμασμένα όλα τά σκυλιά του τόπου σας ;

—Ναι... Έχετε δίκιο...Μά σήμερα έχω κάποιον νέο να σας πω...

—Ωστε είπ' αλήθεια ; είπ' ο άνακριτής συνεχίζοντας την κουβέντα του. Καί κανείς δεν έμαθε πως έγιναν τά πράγματα ; Γιατί, στο κάτω-κάτω τά σκυλιά δε θα κρεμίστηκαν μόνα τους !

—Όχι, βέβαια κύριε άνακριτά, αλλά άφήστε τό μυστήριο αυτό για κατόπιν. Σήμερα πρόκειται να μάς άπασχολήση κάτι πιο σοβαρό : Κύριε άνακριτά, άπόψε την νύχτα έδολοφονήθη ένας άκόμη άνθρωπος !...

—Τι λέτε ;

—Ότι πρέπει να θρηνηήσουμε ένα άλλο θύμα στο πρόσωπο του Μπλοντέλ, του παραγγελιοδόχου. Επρέθη στραγγαλισμένος και κραμασμένος στο ξενοδοχείο του Ρουμπιόν !

Ο άνακριτής έκοιτάξε και τους τρείς άνδρες και φώναξε :

—Διάβολε ! Έπειτα κατοούφιασε άποτόμως και πρόσθεσε : Έλάτε !

Άνέβηκαν στο λεωφορείο του «Χρυσού Ήλιου», για νά πάνε στο ξενοδοχείο.

Ήταν οι μόνοι επιβάτες κι' έτσι μπόρεσαν να έξακολουθήσουν τη συζήτηση. Μά πρώτ' απ' όλα ο άνακριτής έδωσε ένα φύλλο χαρτί στο δήμαρχο λέγοντας :

—Διαβάστε δυνατά.

Ο κύριος Ζύλ διάβασε. Ήταν ή έκθεσις του λατοδικαστή για τά δυο πρώτα έγκλήματα, σύνομη και σφής.

«Τά άποτυπώματα εις τον λαιμό του Λομπάρ και του Καμύ εις κατά τοούτοις τοούτον, ώστε να δίδουν την εντύπωση, ότι έγιναν από κάποιον, ο όποιος έβρίσκει με την χειράν προς τά κάτω. Μπορεί κανείς να άποδέσει ότι ο δολοφόνος έκρεμίσσεν έναντιον του θύματος του βάλων όχι επί του εδάφους, αλλά επί της

δορσής με τό κεφάλι κάτω ! Ήτοι μόνον έξηγείται ή θέσις των άποτυπωμάτων».

—Τι σας έλεγα πρό ήμερών ; Βλέπατε ότι δεν ήταν έπινοήματα της φαντασίας μου ; είπε ο άνακριτής, παίρνοντας πίσω την έκθεση με μία ύπερφηγη χειρονομία.

Ο δήμαρχος άναστενάξε. Ο γιατρός και ο Ρουμπιόν έχαμήλωσαν τό κεφάλι αστισμένοι και δυσχεσεστημένοι.

Μετά πέντε λεπτά, ο δήμαρχος, ο άνακριτής, ο κλητήρας και ο γιατρός έμπηξαν στο ξενοδοχείο.

Είχαν άνάγη τά φώτα στην αίθουσα του μπιλιάρδου και τό πρώτο πράμα που είδε ο άνακριτής μπαίνοντας ήτανε τό πτώμα του Μπλοντέλ. Σκύβοντας από πάνω του, ο δικαστής αντίκρυσε άμέσως στο λαιμό του δυστυχισμένου αυτού ανθρώπου τά φοβερά και μυστηριώδη άποτυπώματα, τά άνάποδα κραμαμένα, τά όποια ήσαν όμοια με κείνα που είχε ανακαλύψη στα άλλα δυο θύματα.

Άποτό έβλεψας την εξέταση, ο άνακριτής έσήκωσε τά μάτια προς τό ταβάνι και είπε :

—Ανιότε τά παράθυρα !

Τά παραθυρόφυλλα άνοιχτηκαν. Την ίδια στιγμή διάφορα κεφάλια προέβησαν από τό δρόμο μέσα στην αίθουσα και κραυγές φρίκης έγερσαν τη σάλα. Ήταν ο κόσμος πους μαζευτεί απέξω.

Ύστερα, βλέποντας ότι ο άνακριτής είχε σηκωμένο τό κεφάλι προς τά επάνω, έκοιτάζαν όλοι προς τό ταβάνι.

Και ένας-ένας είδε έκείνο που έβλεπε ο δικαστής, ο όποιος με τά άπράστα κραμασμένα και τό στόμα άνοιχτό, έξακολουθούσε να κοιτάξη ψηλά.

Και μία άλλη κραυγή αντήχησε τότε στην αίθουσα :

—Σημάδια στο ταβάνι !...

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'.

Ένας μπάτσος μυστηριώδης και ένα φίλμα άκολουθούμενο από μία βροντή...

Νά άποτυπώματα βηματών φαινότανταν καθαρά-καθαρά στο άσπρο ταβάνι. Άναχωρώσαν από διάφορα σημεία, για νά συναντηθούν στο μπουντέζινο σκληνά που έστηνιζε τη λάμπα, απ' την όποιαν βόηξαν κραμασμένο τον Μπλοντέλ.

Την όμορφη κραυγή του πλήθους, είχε διαδραμεί τώρα μία σιωπή καταπληξέως. Έπειτα σωρη άγρία ξεπήδησαν από τό πλήθος που έβλεπε προς τά παράθυρα, έννο ο άνακριτής, πάντα αζίντηος δεν έπαυε να βλέπει τό σημάδι έκείνου που, χωρίς άλλο, ήτανε τό πιο παράδοξο σημάδι του κόσμου.

—Είπε δυνατόν οι δολοφόνοι να περπατούν άν τις μούγες στο ταβάνι ; έλεγε μία γυναίκα με τόνο...

Ο κόσμος απ' έξω απ' τό ξενοδοχείο έξακολουθούσε να συζητ' τρομαγμένος...

—Ναι, ναι, έλεγαν. Σκότωσαν τον Μπλοντέλ ! Τώρα μόλις τον ξεκορέμασαν !...

Σε ένα γνέφισμα του άνακριτή, ο Ταμπού έλειψε τά παράθυρα. Ύστερα ο δικαστής είπε και τράβηξαν λίγο παρμόνερα τό πτώμα και άνέβηκε στο μπιλιάρδο για νά εξέταση από κοντήτερα τά σημάδια του ταβανιού.

Ήταν άποτυπώματα από ένα πόδι μαχρη με φτέρνα χοντρή, με τό μεγάλο δάκτυλο άνεπτυγμένο. Τά άποτυπώματα αυτά ήσαν πολύ ευδιάκριτα, άν και τά πόδια δεν είχαν πατήσει στο ταβάνι έντελώς γυμνά, αλλά φορώντας κάλτσες.

Ο άνθρωπος που είχε βαδίσει στο ταβάνι, είχε φροντίσει να βάλει τά παπούτσια του ποιν μπή στο σπίτι, γιατί ή κάλτσες, τρεις άκόμη από τη μαύρη λάσπη του δρόμου, είχαν αφήσει τό άποτυπώμα τους.

—Είτε φάρα, είτε όχι—είπε ο άνακριτής—όποιος άφρησε αυτά τά σημάδια, θα τό πληρώσει με τό κεφάλι του !

Κατέβηκε κατόπιν κατά γής και είπε με έπισιμότητα :

—Κύριοι, και τώρα εις άναζήτησιν του ανθρώπου που περπατά με τό κεφάλι κάτω !

Ύστερ' απ' αυτό, ο άνακριτής έπήρε ιδιαιτέρως τό Ρουμπιόν και τότε φώηρε άν ύψηλως γύρω από τό ξενοδοχείο μαύρη λάσπη.

Ο Ρουμπιόν τον άδηγούσε προς τό πίσω μέρος του σπιτιού, όπου και οι δυο μαζί διάκριναν τά ίδια σημάδια του ταβανιού. Οι πατημασιές σταματούσαν άνάμεσα σε δυο ψηλούς τοίχους χωρίς πότες και χωρίς παράθυρα και δε μπορούσαν και οι δυο να καταλάβουν πως δε βρίσκονταν και σε άλλο μέρος τέτοια σημάδια.

Η φάρα έξακολουθούσε !—έκαμε μοιρομυριστά ο κύριος ντε Μερσέντεν.—Και τώρα άς πάμε στον κύριο Σαίντ-Βιπέν !

Ο άνακριτής είχε πληροφορηθή και ήξερε πιά ότι ο Πατρίκιος είχε άπολυμνητή με στο δωμάτιο της ύπηρεσίας, έννο τό βράδι, πριν πλαγιάση, είχε άποφασίσει να κοιμηθή άπάνω στο μπιλιάρδο και αυτή ή άλλαγή της θέσεως του φαινόταν παριόδοξη...

Ο θείος του Πατρίκιου, ο κύριος Κορριόλις Μπουάτι Σαίντ-Βιπέν κατακοιτούσε στην άκρη του χοριού, κοντά στο διάσο, σε μία παλιά ιδιοκτησία του. Ο δικαστής έπήγε άμέσως έκεί μαζί με τό γιατρό.

Τώρα μόλις τον ξεκορέμασαν

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑΝ

ΟΜΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΒΑΣΑΝΙΣΤΗΡΙΑ

Μία παράξενη διασκέδασις του κόμητος ντε Σαρολά. Γαύγιζε σκύλλε !... Η σκληρότης του πρίγκιπος ντε Κοντί. Η δυστυχισμένη έπαρχιωτοπούλα. Τά ραπίσματα του πρίγκιπος κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Για νά λάβετε μία ιδέα της τυραννικότητας με την όποιαν έφερόντο οι γάλλοι άριστοκράται προς τους κοινούς άστούς πριν από την Έπανάσταση, παραθέτουμε τό εξής χαρακτηριστικό άπόσπασμα από την «Ζονοβάλ» του Μαρτινιέ, του 1723 :

«Ο κόμης ντε Σαρολά έχει πολύ παράξενο χαρακτήρα. Τελευταίως έγκαταστάθη στην έπαυλή του του Άνέ. Πρό λίγων ήμερών, ένθ' ένθιζεν απ' τό κτήρι, ο κόμης παστήρησε στην είσοδο του χοριού έναν γέρο χωρικό που καθόταν, με τό ρυθμικό του σκούφο, έξω από την πόρτα του σπιτιού του.

—Νά ένα πρώτης τάξεως σημάδι ! είπε κατενθουσιασμένος ο κόμης. Καί χωρίς να γράψη καιρό, έκοιπέ τους με τό τουφέκι του τό χοριό, έπυροβόλησε και τον άφησε στον τόπο.

Την επομένη ο κόμης παρουσιάσθηκε στον κ. δοκία της Όρελάνης (άδελφό του βασιλέως) και ζήτησε να του δώρη χάρις...για πέν ένδερόμενο». Ο δόξ της άπήνησε :

«Η χάρις που ζητείτε κύριε,σας δίδεται χάριν της θέσεως που κατέχετε και χάρις στο ότι είσατε πρόκληση εξ αίματος...Μόνο γι' αυτούς τους λόγους ο βασιλεύς σας δίδει χάρι. Όρελλω όμως να σας ειδοποιήσω ότι με ποιν μεγαλύτερη ευχαρίστηση, καθώς μου έδηλοσε, θα δώση χάρι και ο' όποιον... θελήση να σας άναπαύσση επί εκάματε !...»

Ο Όδκος ντε Γκνζάι έχει μείνει στη Γαλλική ιστορία ως πρότυπον ανθρώπου σκληρού και θραυστάτου. Ήταν ο πιο άκαρδος από τους αλλικούς του Καρόλου δον. Η μεγαλύτερη του ευχαρίστηση ήταν να βασανίη τους ύπηρέτες του και τους κολλήρους του. Τους κατέζοιζε τις σάρκες από τις καυταικές κι' απ' τό ξέλλο, τους έροριζε χάρη και τρις πατούσες, γελούσε με τά βογγητά τους και τους φώναζε :

—Γαύγιζε σκύλλε !...

Ο θεός όμως άνέλαβε να εκδικήση όλα τά ήπιματά του. Είχε πάει μαζί με τον βασιλέα σ' ένα χορό μεσημεριόμενον, όταν έξαρνα, στο μέγαρο, όπου έόδετο ο χορός, έκαμε μία τρομερή πυρκαγιά. Καί ο βασιλεύς μεν έσώθη σε έκ θαύματος, ο σκληρός αλλικός του όμως βρήκε οίκειρό τέλος μες στις φλόγες : κήκε ζωτανός !

Την άλλη ήμέρα, την ώρα της κηδείας του, ο πολυβασανισμένος λαός ξεγύμνησε στους δρόμους απ' όπου περνούσαν τό λείψανό του και ούρλιαζε χαρομένο κι' εκδικητικά προς τό φέρετρο :

—Γαύγιζε τώρα και σ' ού, σκύλλε !

Άπό τις έπιστολές της δουλείας της Όρελάνης, δανειζόμεθα τό εξής άπόσπασμα ποί... έξηγεί για ποιά λόγο, λίγα χρόνια άργότερα, ο γαλλικός λαός έξηγήθη έναντιον των ευγενών του :

«Στον τελευταίο χορό της. Όπας παρνήθη προ τό εξής πραγματικό άπόδο θεάματος. Μεταξύ των κυριών πουγαν έλθει στο χορό, συμπεριλαμβάοντο και μία σοβαρά κυρία με την κόρη της. Έφ'όντο και οι δυο τους έπαρτωμένες» ή κόρη ήταν θελκτικότη, νεαροτάτη και ύπερβολικά συντοταμένη από τά φώτα της αιδούσης και από τά λόδια που την περιτρονύζαν. Έξαρνα έτυχε να περάση κοντά από τό συμπαθητικό αυτό ζευγάρι ο πρίγκιπ ντε Κοντί. Μόλις είδε την νεοπαή έπαρτωτοπούλα, ο Κοντί την έπληρώσε και γελώντας την τράβηξε απ' τό χέρι : καί, παρ' όλη την αντίσταση που του έφανε αυτή, την ώδήγησε σ' ένα ναπαπαδάκι δπου κι' έκείνη. Καί τότε, σπρηίζοντας την επάνω στα ρογάτά του, άρχισε να της καταφέρει «μάντσους» και «σβερούς», με τόση δύναμη όπως, ώστε της έπροκάλεσε αίμορραγία απ' τη μύτη ! Τό κοιτάει, μη έννοώντας γιατί της έφθε τό έτοι σκληρά αυτός ο κόμης, τον όποιον, άλλωστε, έβλεπε για πρώτη φορά, άρχισε να κλαίη γοερά. Ο πρίγκιπ τότε έκοιωσε στα γέλια και της είπε :

—Δεν έξορ να δρω θανμάσιους «μακάδες» ;... Έ, τι λές κι' εσύ ;... Όλοι όσοι έτυχε να παρακολουθήσουν τη σκηνή αυτή κατηρανάκτησαν. Κανείς τους εν τούτοις δεν τόμυσε να παρέμβη, γιατί φοβούταν μη τους σκαρώση καμιά παλαιοδουλιά ο θύοδελλος αυτός...

Και συμπήρονον μετς. Δεν έκαμ : λοιπόν θανμάσια ο γαλλικός λαός που όποτε, από λίγα χρόνια, έτόμυσε να παρέμβη, έστο και άρ...

«...τά στα έξω καίχαν και μερικά χλορά ;...

ΑΠΟ ΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΩΝ ΙΠΠΟΤΩΝ

Η ΑΓΑΠΗ

[Γαλλική παράδοση]

Όταν ο Άμαδης με την όραση Όριάνη και τους άξιους συντρόφους του, τους γενναίους ιππότες Γαλαώ και Φλορεστάν, αποβιβάζονταν στο Έρμονήσι, έμειναν μ' άνοιχτό το στόμα απ' το θαυμασμό βλέποντας στον όρτο εκείνο ξερότοπο ένα θεό-ομοιο παλάτι που ξεπερνούσε στη λάμψη και στην όμορφη αὐτὰ ακόμα τ' ανάκτορα του Πατισάχ της Σταμπούλ και του βασιλιά της Ρώμης.

Ήταν χτισμένο από άλικο πορφυρένι και κάτασπρη μάραμο, με ψηφοειδήματα από ατίμητα πετρώδια. Πάνω στην κορυφή στεγνόν έδεκαν κάτι ολόχρυσοι πελαγοί, λές κι' ήταν έτοιμοι ν' άνοιξουν τὰ φτερά τους να πετάξουν.

Πού θαυμαστά όμως ήταν δυο πελώρια αγάλματα, δεξιά κι' αριστερά στη μεγάλη πύλη. Τό ένα παριστάνε κάποιον Ιππότη ώπλισμένο ως τὰ δόντια και τ' άλλο μια κοπέλλα, βασιλικά γυναική.

Ότε στ' όνειρό του δὲ θὰ εἶχε δει ποτέ κανείς Ιππότη πὺλ λεβέντη από κείνο εκεί. Μὰ καὶ σὲ κανένα παραμυθὶ τοῦ κόσμου δὲν ἔχουν ποτέ περιγράψει πὺλ όμορφη από κείνη τὴν κόρη.

Η πόρτα τοῦ παλατιοῦ ήταν άνοιχτή. Κάτω απ' τὴ μαρμαρένια πολυστυλή στοά και πάνω σ' ένα ψηλὸ βάθρο στεκόταν ένας όμορφος άντρας από μπροστὶς, κρατώντας σὺλ δεξί του χέρι μιὰ κυνηγετικὴ σάβιγγα.

Μὰ τὴν αὐθιγα εἶπε τότε ὁ Γαλαώ, θὰ μποῦ μέσα σὲ τοῦτο τὸ παλάτι και ἂν ακόμα εἶνε μαγεμένο και στοιχειωμένο, κι' ἂν ακόμα τὸ φωνάζουν γίγαντες και νάνοι. Γιατί, ἂν τὸ εσωτερικὸ του μοιάζει με τὸ εξωτερικὸ, εκείνος ποὺ θάγγει τὴν τόλην καὶ μὴ μέσα, θὰ δὴ σίγουρα πράματα, ποὺ δὲν τὰ εἶδε οὔτε στ' όνειρό του.

Τὰ ἴδια εἶπε τότε και ὁ Φλορεστάν.

Ὁ Άμαδης όμως δὲν ἔβγαζε λέξη από τὸ στόμα του, μόνο κοιτάζε αὐτότατα τὴν Όριάνη. Χρόνια διόκληρα εἶχε φέρει τὸν κόσμο καὶ τὴ βοή, γὰ τὴν κἀνὴ δικιά του, γιατί απ' τὴν ἐποχὴ ποὺ τὴν πρωτογνώρισε, ἔπρεπε σὲ μεγάλον ἔρωτα νὰ δαῖνται. Καὶ τώρα, ποὺ τὴν εἶχε κοιτᾶ, δὲν γόσταυε νὰ τὴν κοιτάξῃ και τοῦ φαινότανε πὺς ήταν ἀδύνατο νὰ ἐπαρῇ σὺν κόσμο πὺλ ρομαντικὴ γυναίκα. Δὲν ἤθελε νὰ τὴν ἀφήρῃ και νὰ μὴ σὺλ παλάτι εκείνο μες τοὺς συντρόφους του...

Γι' αὐτὸ ὁ Γαλαώ και ὁ Φλορεστάν τράβηξαν μόνοι τους κατὰ τὴν πόρτα. Τὴ στιγμὴ όμως ποὺ ήταν έτοιμοι νὰ διαβῶν τὸ κατώφλι, κάποιος μαγευμένος νάνος, ποὺ φορούσε κατωκρινὴ στολή, βγήκε απ' τὴν πύλη, τοὺς σταμάτησε και τοὺς εἶπε εἰρωνικά :

— Ἡ δικιά μου ἡ γυνίμη, εὐγενέστατοι Ιππότες, εἶνε νὰ παρατηρήθετε απ' τὸ σκοπὸ σας. Ἐδὼ δὲν πρόκειται νὰ νικήσετε γίγαντες και νάνους. Ἀκούστε τὴν ιστορία ποὺ εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ κάθοντε νὰ διηγήμαι σὲ κάθε τοιμηρὸ ποὺ θέλει νὰ ἐπισκεφθῇ αὐτὸ τὸ παλάτι. Τὸ ἀνάκτορο τοῦτο τὸ εἶχε γτίσει πρὶν από ἐκατὸ χρόνια, ὁ Ἀπολλίδων, ὁ πρωτότοκος γνὺς τοῦ βασιλᾶ τῆς Ἑλλάδος, γιὰ τὴ Γερμανορία, τὴν ὥραια κόρη τοῦ αυτοκράτορος τῆς Ἰταλίας. Ὁ Ιππότης ποὺ βλέπετε δεξιά σὺν πόρτα εἶνε αὐτὸς ὁ Ἀπολλίδων, και ἡ κοπέλλα εἶνε ἡ Γερμανορία. Ἀπὸ τὸ ἐρωτευμένο ζευγάρι ἔμεινε κάμποσο καιρὸ σὺλ Έρμονήσι, τοὺς προσκόλλεσαν, μιὰ μέρα, ξαφνικά, νὰ πάνε σὺν Ρώμῃ, ἐπειδὴ ὁ βασιλιάς εἶχε πεθάνει. Μὰ ἡ Γερμανορία δὲν ἤθελε τὸ παλάτι αὐτὸ, ποὺ ἐστάθηνεν ἡ ἐρωτικὴ φιλία τους, νὰ δομηθῇ και νὰ μποροῦν ὅλοι οἱ ἔξνοι νὰ μπαίνουνε μέσα. Τότε ὁ Ἀπολλίδων, ποὺ εἶχε καταγίνει και με τὴ μαγεία, βόηκε ἕνα μέσο νὰ μὴ μπορῇ κανεὶς νὰ μὴ μέσα σὲ τοῦτο τὸ παλάτι ἂν δὲν ἔμεινε πιστός σὲ μιὰ και μόνο ἀγάπη.

Τὰ λόγια αὐτὰ ἐτάραξαν τὸ Γαλαώ και τὸ Φλορεστάν. Ἦτανε πολλὸ νῶι ακόμα, μὰ και πολλὲς φορές εἶχαν πει σὲ διάφορες γυναίκες πὺς μονάχα ἐκείνες ἀγάπησαν σὺν ζωὴ τους.

Μὰ ἡ Ιπποτικὴ ἀνδρεία ἔκανε τὸ Γαλαώ ν' ἀνηγήρῃ κάθε κίνδυνο και νὰ πῇ :

— Ποῦ ἀκούστηκε ποτέ, ἕνας Ιππότης νὰ φοβάται νὰ μὴ σ' ἕνα σπίτι ποὺ ἡ πόρτα του εἶνε μισάνοιχτη. Θέλω νὰ μποῦ μέσα—και θὰ μὲ πῶ.

Μὰ ἡ Ιπποτικὴ ἀνδρεία ἔκανε τὸ Γαλαώ ν' ἀνηγήρῃ κάθε κίνδυνο και νὰ πῇ :

— Ποῦ ἀκούστηκε ποτέ, ἕνας Ιππότης νὰ φοβάται νὰ μὴ σ' ἕνα σπίτι ποὺ ἡ πόρτα του εἶνε μισάνοιχτη. Θέλω νὰ μποῦ μέσα—και θὰ μὲ πῶ.

Μὰ καὶ τρεμερὸ και ἀπίστευτο συνέβηκε τότε. Ὁ μπροστίνος άντρας ποὺ στεκότανε κάτω απ' τὴ στοά, ἔφερε τὴ σάβιγγα σὺλ στόμα του κι' ἐκείνη στράγγα και δυνατά !

Σηκώθηκε τότε μιὰ δυνατὴ θύελλα, ποὺ ἄρπαξε τοὺς δυο Ιππότες σὺν κορυφὴν και τοὺς πέταξε μακριά.

Ὁ Φλορεστάν ἔπεσε σὺν θάλασσά και, μόλις και μετὰ βίας, τὰ κατάρρε κολυμπώντας νὰ ξαναβῇ σὺν στεριά. Ὁ σύντροφός του, ὁ γενναῖος Ιππότης Γαλαώ, εἶχε μείνει κρεμασμένος απ' τὸ κλαδὶ ἐνὸς ψηλοῦ δέντρο.

Τότε ἔλαβε τὸ λόγο ὁ Άμαδης.

— Ἦρθε ἡ ὥρα, δέσποινα, εἶπε σὺν Όριάνη, νὰ σοῦ ἀποδείξω πὺς μονάχα σὺν ἀγάπῃ σὺν ζωὴ μου.

— Ἐμπρός λοιπόν ! Κάτω τοῦ ἀποκριθῆναι ἡ Όριάνη με τὸ ἀ-

διάφορο και περήφανο ἔφος ποὺ ἔχουν ὅλες οἱ ὁμορφες γυναίκες. Ὁ Ιππότης προχώρησε κατὰ τὴν πόρτα.

Ὁ μπροστίνος άντρας—ποὺ δὲν τὸ εἶχε κοιτᾶσει καθόλου απ' τὴν ψηλὴ ἀνάκτορό του—ἐκάλπισε και πάλι.

Ἀπ' τὴ σάβιγγά του ὅμως βγήκε τώρα μιὰ γυνικιτὴ ἀριμνία και πημιμνίους τὴ στοά και ὅλο τὸ Έρμονήσι, και σὲ κάθε ἴση ἔκταση κατὰ τὴν ὁδὸν και γιανερμιά.

Καὶ ὁ Άμαδης μπήκε ἀνεμπόδιστα σὺλ μαγικὸ παλάτι.

Καὶ εἶδε ἐκεῖ μέσα κάτι πράγματα τόσο πλούσια, τόσο λαμπρά, πὺλ λίγο ἔλειψε νὰ χάσῃ τὸ φῶς τῶν ματιῶν του από τὴ λάμψη. Εἶδε πρᾶματα από πολυτίμους λίθους, στέλους από σπάνια πολύχρωμα μάρμαρα, τοίχους με στολίδια σκαλισμένα με διαμάντια, ἀγάλματα μαλαματίνα, καθρέφτες ποὺ μέσα τους ἔβλεπες κήπους δνειρεμένους, με ἄγνωστα ἰσουλὸνδία και πρωτοειδοτά πουλιά.

Ἡ ἀλήθεια εἶνε πὺς ὁ Άμαδης θαμπώθηκε σὺν ἀρχὴ απ' τὰ πρᾶματα ποὺ ἔβλεπε τριγύρω του. Ἀμέσως όμως ξαναθυμήθηκε τὴν ἀγάπη του και εἶπε νὰ βῇ ἔξω νὰ τὴν ξαναβῇ, νὰ τῆς πῇ τί εἶδε ἐκεῖ μέσα και νὰ πᾶρῃ τὴν ἀνταμοιβή του, τώρα ποὺ τῆς ἀπέδειξε πὺς τῆς ἔμεινε πιστός.

Βγήκε ἔξω, μὰ ἡ Όριάνη και ὁ Γαλαώ είχαν γίνει ἄφαντοι. Τότε ὁ Φλορεστάν τὸν πλησίασε, τὸν χτύπησε ἐφελκυστικά σὺν ὡμῷ και τοῦ εἶπε :

—Θὰ λυπηθῇς πολύ, Άμαδι, ἂμα ἀκούσης τί θὰ σοῦ πῶ, με πρᾶται νὰ τὸ πάρῃς ἀπόφαση και νὰ κάμῃς ἀπόφαση. Μόλις μπήκες σὺλ παλάτι, ὁ Γαλαώ κατέβηκε απ' τὸ δέντρο, ἔπρεπε σὺλ πόδα τῆς Όριάνης, τῆς εἶπε πὺς τὴν ἀγάπη, πὺς εἶνε ἡ ὁμορφότερη γυναίκα τοῦ κόσμου και πὺς θὰ πεθάνει από τὴν ἐνθουσιασμόν ἂν τὸν ἀφήρῃ τὴ φιλίῃ μιὰ φορὰ σὺλ στόμα...

Ἡ Όριάνη τοῦ χαμογέλασε. Καὶ τώρα βρίσκονται μαζί σὲ κείνο καὶ τὸ δάσος. Μοῦ φαίνεται μάλιστα πὺς ἂν ἡ Όριάνη τοῦ ἔκανε τὸ γαῖφι, ὁ Γαλαώ θὰ ήταν τώρα νεκρός απ' τὴν ἔδωξη ποὺ ἀισθάνθηκε φιλίας καὶ τῆς γαῖης.

Ὁ Ἀδάμς ἔνοιωσε ἕνα κορτερὸ μαχαίρι καὶ τὸν τραπῆρ τὴν καρδιά. Καὶ δὲν μπόρεσε νὰ κρατήσῃ τὰ δάκρυα.

Τότε τὸν πλησίασε και ὁ κοκκινοφρεμένος νάνος και τοῦ εἶπε :

—Μὴν κλαῖς ὅρατε Ιππότη ! Αὐτὸ ποὺ σοῦ συνέβη μὲς δάσος πὺς οἱ γυναίκες προτιμᾶνε τὰ ψεύτικα ὁρμηικά λόγια απ' τὴν ἀληθινὴ ἀγάπη—και πὺς μποροῦμε νὰ τίς ἀπατοῦμε, φτάνει μονάχα νὰ τοὺς λέμε πὺς τίς λατρεύουμε!...

ΑΡΧΑΙΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΘΑΛΑΣΣΑ ΚΑΙ ΣΤΕΡΙΑ

ΜΟΞΟΣ ΤΟΥ ΣΥΡΑΚΟΣΙΟΥ

Τὴ θάλασσα ὅταν ἀπαλὰ ὁ ἄνεμος σαλεύει, Δὲ με βαστάει περὶ ἡ στεριά, τὰ φρένα μου φουντώνουν. Καὶ με τραβίει πενιότερο κοντὰ τῆς ἡ μυνάτοια. Μὰ σὰ μουνγγιροῦν οἱ βυθοὶ καὶ ἡ θάλασσα φουκαῖση,

Ἀφρίζοντας και μακ οὐλὰ τὰ κύματα μανιάσουν Ἀναζητοῦν τὰ μάτια μου τὴν ξέρα και τὰ δέντρα

Και με τραβίει περὶ ἡ στεριά [με τὸ δασεῖο τῆς λόγγου, Που κι' ἂν φυσιξῇ δυνατὰ, τὸ [πυδκο τραγουδάει.

Πικρὴ ν'ε τοῦ φαρὰ ἡ ζωὴ, [που κατοικία του, ἡ βάρκα,

Κε' ὅλο σὺν θάλασσα μοχταίει [σὺλ ψάρεμα τὸ πλανο. Μὰ γῶ σὺν ἱακίω τοῦ ἑασειοῦ [τοῦ πλατανιοῦ κοιμοῦμαι

Κε' ἀρέσει μου σὺλ πλᾶ μου [τῆ βρύση νὰ γροικᾶ, Που τ' ἀπαλὸ μουροῦρι τῆς [γλυκαίνει τὸν ξωμαχο.

Μετάρφ. Θάνου Δογάνη

Μόνον ὁ ἔχων ὥρμιαν φυχήν και νεκρὸς εἶν ὥρμιος.

Θ. Ὀρφανίδης

Τρώγει ἡ σκουριὰ τὸ σίδερο και τὸ νερὸ τὴν πέτρα.

Α. Βαλαωρίτης

Η ΔΙΑΣΗΜΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΤΟΥ ΜΕΣΑΙΩΝΟΣ

Η ΑΡΤΕΜΙΣ ΤΟΥ ΠΟΑΤΙΕ

Ἡ ἀπαρηγόρητη χήρα. Γιὰ νὰ σώσῃ τὸν πατέρα τῆς. Φίλη τοῦ Φραγκίσκου τοῦ Α'. και τοῦ Ἐρρίκου τοῦ Β'. «Ἡ ρυτιδωμένη γριά». Μάγια, βέτανα, φίλτρα. Ὁραία και ἀνδερὴ στὰ ἐβδομήντα τῆς χρόνια.

Ἡ Ἀρτεμὶς τοῦ Ποατιέ.
(Αὐτὸ παλαιὸν εἰκονογραφεῖν)

Ἡ Ἀρτεμὶς Ποατιέ, μιὰ από τις περισημειότερες ἑμορφῆς τῆς Γαλλίας, ἐγεννήθηκε τὸν Σεπτέμβριο τοῦ 1499 καὶ, ἔπειτα, τοῦ ἔλαβε 13 χρόνων, τὸν Λουδοβίκο Μπαρζέ, κόμητα τοῦ Μαλεβοῦ. Ὑστερὰ από δέκα ὀκτὼ χρόνων συμβίωσης με τὸν άντρα τῆς, ἔζηρεψε. Τόσο ὅμως τῆς ἐκδούσε ὁ θάνατος τοῦ συζύγου τῆς ὥστε ἀφού τοῦ ἀνέγραψε μεγαλοπρεπῆστατο μανουῖστο, ἀπεφάνισε νὰ πενήτησῃ σ' ὅλη τὴν τῆ ζωῆς. Τὸν ὅρο τῆς αὐτὸν τὸν ἐτήρησε θρησκευτικῶς ἡ Ἀρτεμὶς και δταν ἀκόμη ἔγινε φίλη τοῦ Φραγκίσκου τοῦ Α'. καὶ εἶχε ὁρμὴν από τὴν νύχτῃ τῆς ἡ ἀνάμνησας τοῦ συζύγου τῆς. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ συζύγου τῆς ὁ πατέρας τῆς ὁ ὁποῖος εἶχε ἀναμνηθεῖ σὲ κάποια συνουσία εἶχε συλληφθῇ καὶ ἐπρόκειτο νὰ ἐπιληφθῇ τὸ ἐγκλημα τοῦ μετῆς τοῦ. Τότε ἡ Ἀρτεμὶς ποὺ ἀγαποῦσε τρελλὰ τὸν πατέρα τῆς ἔταξε και εἰζήτησε στὰ πόδια τοῦ βασιλέως Φραγκίσκου τοῦ Α'. Ἐκτενιστὴς τὸν νὰ τὸν χαρίσῃ τὴν ζωῆς.

Ἡ Ἀρτεμὶς ἦτανε πολλὴ ὥραια και χτύπησε ἄμεσως σὺλ μᾶτι τοῦ Φραγκίσκου ὁ ὁποῖος ἦταν διάσημος λόγιος τοῦ γυναικείου φύλου. Καὶ ἐρωτήσῃ μετῆς τῆς ζωῆς σὺν Ἰωάννη Ποατιέ, ἀλλὰ γιὰ νὰ πληρώσῃ τὴν ἡμὴ αὐτῇ ἡ Ἀρτεμὶς ἀναγκάστηκε νὰ γίνη φίλη τοῦ βασιλέως. Ἀγνοοῦσε πὺς ὅσο ἂν τὴν ἡσία τῆς αὐτῇ τὴν συνόδευσεν με πολλὰ δάκρυα ἡ ἀπαρηγόρητη χήρα. Τὸ μόνο ποὺ γνωρίζουμε εἶνε διὰ οἱ πολλὲς ἐφημερὲς στήσις τῆς με διάφορα ἱσχυρὰ ποδοῦσα τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ἀπέδειξαν διὰ οἱ ὅροι ποὺ μὲς ἀποσπᾶ ἡ θλίψη δὲν εἶνε διασκεύεται από ἐκείνης ποὺ μὲς ἀποσπᾶ ἡ ἀγάπη. Ὅπως και ἂν ἔγῃ τὸ πᾶγμα ἡ Ἀρτεμὶς ἐπέμεινε ἐλευθέρῃ εἰσὸς σὺν αὐτῇ και ἀπεφάνισε νὰ ἀφελθῇ από τὸ πρᾶγμα τοῦτο. Ὁ δούξ τῆς Ὁρλεάνης, δευτερότοκος υἱὸς τοῦ Φραγκίσκου τοῦ Α', καὶ διάδοχος τοῦ Γαλλικοῦ θρόνου ἐπειδὴ ὁ πρεσβύτερος ἀδελφός του εἶχε πεθάνει, ἐδοτείνθηκε ἐν τὸν μεταξὺ τρελλὰ τὴν Ἀρτεμὶ, ἂν και κατὰ δέκα ὀκτὼ χρόνια μεγαλύνει τὸν. «Ἡ ρυτιδωμένη γριά» ὅπως τὴν ἀποκαλοῦσε ὑβριστικῶς ἡ δούκισσα ν' Ἐτάμπ, φίλη τοῦ Φραγκίσκου τοῦ Α', ἐξεμεταλλεύθῃ τὸν ἔρωτα αὐτὸν τοῦ διαδόχου.

Ἦτανε από λίγο ἐξημερισμένης δυο κόμματα σὺλ παλάτι : Τὸ κόμμα τῆς δούκισσας ν' Ἐτάμπ και τῆς Ἀρτεμίδος τοῦ Ποατιέ. Ἡ τελευταία πνοὴ τοῦ Φραγκίσκου τοῦ Α'. ὑπῆρξε γιὰ τοὺς φίλους τῆς Ἀρτεμίδος τὸ σὺν ἡμῶς τῆς νύχτας. Ἡ δούκισσα ν' Ἐτάμπ ἔγινε ἐξορισμένη. Ἡ δὲ Ἀρτεμὶς ἐπιλορημένης από φίλο τῆς ὁ ὁποῖος ἔγινε βασιλεὺς δούκισσα τοῦ Βαλεντινού, ἔπρεπε στὰ χεῖρα τῆς δὲ ἡμῶς τοῦ κράτους. Ὁ ἔργος ὁ Β'. πάντα γυναικίως μυστοῦ σὺν Ἀρτεμὶ, τῆς ἔπειτα-λάμβανε ἀκαταπαύτως : καὶ ἀγαπᾶν και πάλιν «σὲ ἀγαπᾶ». Ἐν τῷ με-ταξὺ ἡ εἰννεομένη, τομορὰ φίλας και μετῆς ὁμῶς από τὸ θυμίαμα ποὺ ἔβαιαν οἱ κόλλες πρὶν δέξαι τῆς, ἀνέτριπε συμβούλια, ὑπονοήματα, κομποῦλια. Κατέβαζε τοὺς μεν, ἀνέβαζε ἄλλους σὺν ὑψηλότερα ἀξιώματα και πρὸ πάντων ἐπέβαλλε σὺν φτωγὸν ἰὸ φρόνος βαρυστάτους. Με μιὰ λέξη, ἐρατοῦσε...

Ἐρατοῦσε ὅπως βασιλεύει μιὰ γυναίκα ποὺ δὲν ἀνοίει παρὰ τὴν φωνὴ τὸν παῖδόν τῆς μόνον. Σὲ τίττω βαθμὸ ἀδυναμίας και τρελλίας εἶχε φθάσει ὁ βασιλεὺς ὥστε κατηγοροῦσαν τὴν Ἀρτεμὶν ὅτι τὴν... ἐμάγευε ! Ἡ Ἀρτεμὶς μαγίσσα ; Βέβαια ὄχι. Ἐπιπρόκειτο μόνον ἦτανε και τίποτε περισσότερο. Ἐλέγαν διὰ εἶχε ποτίσει τὸν βασιλέα με φίλο. Πλὴν, τὸν ἔβλεπε μόνο και αὐτὸ ἦτανε ὁρεκτὸ γιὰ νὰ τὸν κάμῃ πειθήνιον σὺν παιδί. Ἦταν ὁρεκτὸ γιατί φαίνεται διὰ ἦταν ἀφάνιστη ἡ ὁμορφὰ τῆς Ἀρτεμίδος. Ἦταν διάσημος γάλλος ἀνταρραφὴς τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ὁ Μπαουτιν, ὁ ὁποῖος τὴν ἐγνώρισε σὺν γεωμάτῃ τῆς, τὴν περιγράφει ὡς ἑξῆς :

«Ἐβλεπόν, τὴν κυρία δούκισσα τοῦ Βαλεντινού, ἡλικία ἐβδομήντα ἔτων, τόσο ὥραια σὺλ πρόσωπο, τόσο ἀνδερὴ, τόσο ἀξέβαστη, ὥς και ὅταν ἦτανε τριάντα χρόνια. Εἶδε τὴν κυρία αὐτὴ ἔξῃ μῆνας πρὶν πεθάνει τόσο ὥραια ἀκόμη ὥστε ἀμφιβάλλει ἂν θὰ μποροῦσε νὰ βρεθῇ καρδιά ποὺ νὰ μὴν συγκινηθῇ από ἕνα σὺν ὁμορφότερο πᾶντῆρά τῆς, ὅπως από τὸ σπᾶσιμο τῆς κνήμης τῆς ποὺ τῆς συνέβη ὅταν κάποτε ἔπεσε σὺλ λιθόστρωτο ἐνῶ ἔτρεχεν ἐφιππος. Ἐνόμει κανεὶς διὰ ἡ θλάσις ἐκείνη και οἱ πόνοι τοῦς ὅποιους εἶχε ὑποφέρει, θὰ ἀλλοίωναν τὰ ὥραια χαρακτηριστικά τοῦ προσώπου τῆς. Ἀλλὰ εὐτυχῶς δὲν ἔπαθε τίποτε γιατί ἡ ὁμορφὴ, ἡ χάρη, ἡ μεγαλοπρέπεια, ὅλα διατηρήθηκαν ὅπως πρὶν. Καὶ προπάντων

ἡ δούκισσα τοῦ Βαλεντινού, ἐξακολουθεῖ ὁ Μπριντόμ, ἦτανε λευκοτάτη και δὲν φαινοδονότανε ποτέ. Ἦλεγον μόνον ὅσοι τὴν ἐγνώριζαν καλά διὰ κάθε πρωτὴ ἔπινε τὸ ζουμὶ ἐνός χέρτου τοῦ ὁποῖου δὲν ἔβρε πὺς ὀνομάζουν οἱ ἀγαθοὶ γιατροὶ και φαρμακοποιοὶ. Νομίζω διὰ και ἐκατὸ χρόνια ἀκόμη ἂν ζούσε ἡ κυρία αὐτὴ, οὐδέποτε θὰ ἐγήρσκαι. Εἶνε κρῖμα νὰ σκεπάζῃ τὸ χῶμα τόσο ὥραια σῶματα».

Ἡ Ἀρτεμὶς τοῦ Ποατιέ, πολλὴ περισσότερη βασιλίσσα Μαρι ἡ Αἰκατερίνη τῶν Μεδίκων, ἡ σύζυγος τοῦ Ἐρρίκου τοῦ Β' - ἡ Αἰκατερίνη τῶν Μεδίκων ἡ ὁποία δὲν ἤθελε ἢ δὲν μποροῦσε νὰ τὰ βάλῃ με τέτοια ἀντίζηλο - ἦταν γαρτὸ νὰ πεθάνῃ στὰς βαρμίδας τοῦ θρόνου. Ὁ αἰρνίδιος θάνατος τοῦ Ἐρρίκου τοῦ Β' ὁ ὁποῖος εἶχε πληρωθῇ θανάσιμα σὺς ἱσχυροῦς απ' τὸν Μοιρομανοί, ἐπέφερε τὴν πτώση τῆς Ἀρτεμίδος. Ἡ Αἰκατερίνη τῶν Μεδίκων δὲν περιμενε νὰ κλείσῃ ὁ βασιλεὺς τὰ μάτια του γιὰ νὰ στελῇ σὺν δούκισσα τοῦ Βαλεντινού τὴ διαταγὴ ν' ἀποσπῇ απ' τὴν αὐλή.

— Ἀπέθανε ὁ βασιλεὺς ; ρώτησε ἡ Ἀρτεμὶς τὸν κομιστὴ τῆς διαταγῆς τῆς ἐξορίας.

— Ὁμὴ κυρία ἀπῆλθε, αὐτὸς, ἀλλὰ δὲν θὰ βοάθῃ. — Ἐ ! λοιπόν, ἐπανάλαβε ἡ ἐπερηφάνη δούκισσα, ἐνῶς τοῦ μὲνει πρὸς ζωὴν θέλω νὰ ξέρουν οἱ ἔχθροι μου διὰ δὲν τοὺς φοβῶμαι καθόλου. Τὸ θάρος μου εἶνε ἀκόμη ἀκατανέκτο. Ἀλλ' ὅταν πεθάνῃ, δὲν θὰ μποροῦν πρὶν νὰ ζήσω, και ὅλες ἡ πικρὲς με τίς ὁποῖες θὰ με ποτίσουν θὰ εἶνε γυνικιτὲς παραβαλλόμενες με τὴν ἀπόκεια ποὺ θὰ ὑποστοῦ. Ἀλλὰ, εἶσι ἡ ἄλλοις, ἡ ζῶσι ἡ πεθάνει ὁ βασιλεὺς, δὲν φοβοῦμαι τοὺς ἐχθρούς μου. Αὐτὸ νὰ τοὺς πῆτε.

Ἐγκαταλείφθησα πρὸς ὅλον, ἐκτός τοῦ δυνῶς τοῦ Μοιρομανοί τὸν ὁποῖον εἶχε ἀνακαλέσει σὺν αὐτῇ, ἡ Ἀρτεμὶς ἀπεσπῇ σὺλ Ἀνέ, μαγευτικώτατο μέγαρο τὸ ὁποῖον ὁ Φιλίππο και ὁ Ἰωάννης Ντελόμ εἶχαν στολίσῃ με ὅλα τὰ θαύματα τοῦ πλούτου και τῆς τέχνης. Ἐκεῖ ἀπέθανε ἡ Ἀρτεμὶς ἔξῃ καὶ ἔξῃ χρόνων. Ἀπατάται λοιπόν ὁ Μπριντόμ λέγοντας διὰ τὴν εἶδε ἐβδομήντα χρόνια, ἔξῃ μῆνες πρὶν πεθάνει. Στὴν ἐκκλῖση διὰ τὴν εἶδε ἐβδομήντα χρόνια, ἔξῃ μῆνες πρὶν πεθάνει. Στὴν ἐκκλῖση τοῦ Ἀνέ, ἡ ἔδωξη μανουῖστο με τὸ ἀγαῖμα τῆς Ἀρτεμίδος ἀπὸ λευκὸ μάραρο, ἔργο τοῦ περιφημοῦ γλύπτου τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, Ζάν Γκονζόν. Τὸ μνημεῖο αὐτὸ σῴζεται σήμερα σὺλ Λούβρο.

ΣΤΙΧΟΙ

ΤΟ ΧΕΡΙ

Λάμπεις, καθάριο μέτωπο, και διώχνεις τ' ἄγρια σκότη, μάγουλα δροσοστάλακτα, μοσχοβολάτε νιότη, στόμα, ποὺ στᾶσεις κάποτε σὺλ μέλι τὸ φαρμάκι, λαχταριστὴ χιονόλαιμη, κυματιστὸ κορμάκι,

κι' ἐσεῖς, μαλλιά, ποὺ πιάνετε με τὰ σγουρὰ [σὺλ πλεγματῖα

κι' ἐσεῖς ποὺ σαΐτευετε τὰ ἐγκάρδια βᾶθη, [ματῖα.

Ὁραῖα εἶστε, ὀλόλαμπρα, μὰ τὸ δικὸ μου [δάτερι,

θεῖες ὁμορφίες, δὲν εἶστε σεις, δὲν εἶστε [εἶν' ἕνα χέρι !

Χέρι ποὺ πότε ἡ Προκοπὴ και πότε ἡ [Ἐλενησοῦνη

τῶχουν ἡ μιὰ γιὰ νὰ βοηθᾷ κα

ΑΠΟ ΤΑ ΔΡΑΜΑΤΑ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ

ΤΟΥ ΚΟΜΗΤΟΣ ΝΤΕ ΣΕΜΟΥΑ

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΠΟΥ ΠΡΟΔΩΣΕ

(ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ)

Από λατρευμένο σύζυγο η Λιάνα και ο Έρνέστος Σαράς, πέφτουν έξω, καθένας ξεχωριστά, σε μεγάλη αγωνία...

Ο Έρνέστος υποφέρει φρικτά μη ξέροντας γιατί η γυναίκα του άλλαξε απότομα, γιατί είχε τόσο λυπημένη και συλλογισμένη, γιατί θέλει να μείνει μόνη της, γιατί κλαίει κρυφά και στενάζει...

Είπε νύχτα και ο Έρνέστος γράφει τις εντυπώσεις και τις σκέψεις του, στο ημερολόγιό του... Το ίδιο όμως κάνει στην κοίτωνα της και η γυναίκα του η Λιάνα. Πληγμένη από δάκρυα, νοιώθοντας δυνατό χτυποκάρδι γράφει στο ημερολόγιό της παθητικές γραμμές για τη δύσκολη και τραγική θέση στην οποία βρέθηκε ξαφνικά. Αγαπά τον σύζυγό της, μία ένας δυνατός και παρὰ φρόνος έρωτας τη συγκλονίζει ολόκληρη, την τραβάει στο άγνωστο, στο οκάνδαλο!

Πώς θα γλυτώσει απ' τον όλεθρο αυτό;

Ο Έρνέστος περνώντας έξω απ' τη κορβ-βατοκαμάρα της, βλέπει έκπληκτος φως. Σκύβει και κοιτάζει απ' τη κλειδαρότουπα. Η Λιάνα δεν κοιμάται. Η Λιάνα γράφει κλαίοντας και στεναίνοντας... Ο Έρνέστος γυρίζει πίσω στο γραφείο του και συνεχίζει το ημερολόγιό του.

Τελείωνται!... Μόλις ξημερώσει θα της ζητή-ση να του πη το μυστικό της. Γιατί κλαίει; Τι έχει και υποφέρει τόσο;

Σημειώνει. Οι δύο σύζυγοι γράφουν στα ημε-ρολόγια τους τις τελευταίες γραμμές της αγω-νίας των. Ο Έρνέστος είχε απορροσμένος πεί-να μάθη τι συμβαίνει, έχει ειδοποιήσει την γυναί-κα του πως θέλει να της μιλήσει. Η Λιάνα βρί-σκεται επίσης σε απερίγραπτη αγωνία. Να του πη όλα; Πού νόβρη όμως την δύναμι...

Συγχρόνως προσθέτει μία σελίδα στο καθημε-ρινό του ημερολόγιο ο αγαπημένος της Λιάνας, Ζάκ Μορέλ. Έχουν δώσει ραντεβού για το από-γευμα και τον σκοτώνει η απογοήτευση. Θέλει να την δει, να την πείσει τέλος να μιλήσει στον άν-τρα της και να τον ακολουθήσει για πάντα...

Από την τραγωδία που πρόκειται να παίζει μεταξύ των δύο συζύγων δεν έχει ιδέα...

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Μόνον εκείνοι που πόνεσαν, μόνον όσοι υποφέραν, μόνον αυτοί μπορούν να καταλή-βουν τι αισθάνονται αυτή τη στιγμή.

Πρέπει να είναι κανένας σύζυγος και να φοβάται μήπως χάσει την γυναίκα που λα-τρεύει για να νιώσει βαθειά στην καρδιά του την αγωνία και την απελπισία που νοι-ώθω εγώ τον τελευταίο αυτό καιρό, για να νιώσει το σπαραγμό που αισθάνονται αυτή τη στιγμή...

Θά έδινά όλη μου τη ζωή, θα έδινά όλο μου το αίμα, θα τα έδινά όλα, για να ξανακερδίσει την καρδιά της γυναίκας μου, αν πρόκειται να την χάσω, όπως φοβάμαι.

Μά' δρι...

Ο Θεός δεν το θέλει αυτό.

Η Λιάνα μου μ' αγαπά.

Νά, τώρα θα μου ανοίξει την καρδιά της, και θα μου πη όλα. Κ' εγώ θα ήσυχάσω, η τρικυμία του πνεύματός μου θα γαληνέ-ψη, θα την καθίσω στα γόνατά μου, θα την σφίξω πάνω στην καρδιά μου, θα την παρη-γορήσω.

Η στιγμή πλησιάζει...

Κλείνω το ημερολόγιό μου και αφήνομαι στο έλεος του Θεού...

(Από το ημερολόγιο του Έρνέστου Σαράς)

Απόγευμα

Μετά το πρωινό ρόφημα πήγα και βρήκα την Λιάνα στο μικρό ανατολίτικο σαλονάκι μας. Ήταν ξαπλωμένη σ' ένα μαλακό, ολο-πόρφυρο νταβάνι και κάπνιζε ένα μικρό ατμό σιγάρο. Από αυτά που της στέλνουν από το Κάιρο. Κότταζε, βυθισμένη σε σκέψεις, τον καπνό που ανέβαινε σε γαλάζια δαχτυλίδια προς το νταβάνι και δεν με κατάλαβε πως μπήκα.

Μόνον όταν στάθηκε πλάι της τινάχτηκε τρομαγμένη και με

κίτταξε έκστασιζα, σαν να ξυπνούσε από κάποιο όνειρο...

Κάθησα κοντά της, της έπιασα το χέρι και την κίτταξα στα μάτια. Χαμήλωσε τα δικά της και φάνηκε στενοχωρημένη.

— Λιάνα!... Λιάνα, της είπα, σ' ένοχλώ άγανη μου;

Η καρδιά μου σφιγγότανε, όπως την πρώτη φορά που της μι-λήτηα για τον έρωτά μου.

Η Λιάνα χαμήλωσε το κεφάλι και μου απάντησε με δειλή, τρεμάμενη φωνή:

— Γιατί το λες αυτό Έρνέστε;

— Δεν ξέρω, αγάπη μου, συγχώρησέ με, μου φαίνεται τόσο α-λαγμένη τελευταία.

— Έρνέστε!...

— Λιάνα!... Αγάπη μου, μικρούλα μου, χουσάρι μου, γλυκειά μου Λιάνα, μίλησέ μου τί έχεις, άνοιξέ μου την καρδιά σου. Δεν είχα ποτέ μυστικά από μένα, μικρή μου Λιάνα... Πάντα μου άνοιγες τη καρδιά σου. Έ-λα, αγαπημένη μου, κάθησε κοντά μου, ακού-μησε το αγγελικό σου κεφαλάκι στον ώμο μου, πές μου τι σε βασανίζει μικρούλα μου...

— Μά... τίποτα... Δεν έχω τίποτα Έρνέστε. Δεν σου κρύβω τίποτα αγάπη μου. Πώς το φαντάστηκες αυτό;

Μου μιλούσε διατακτικά, ή φωνή της έτρε-με, κρατούσε τα μάτια της χαμηλωμένα, φα-νόταν καθαρά πως κάτι την βασάνιζε.

Λιάνα, της είπα σφιγγοντάς της το χέρι μέσα στα δικά μου, Λιάνα, το απαιτώ, μίλη-σέ μου.

Η Λιάνα σηκώθηκε απότομα σαν να θέλε να φύγει. Την έκρατσα και σημάτωσα μαζί της.

— Σ' ένοχλώ λοιπόν; Γιατί δεν μου το λες; Είσαι άρρωστη; Θεός να φύγω αγάπη μου;

— Όχι Έρνέστε. Γιατί μου το λες αυτό; Σ' μ' ένοχλείς; Όχι αγάπη μου. Συγχώρησέ με αν σου φέρθηκα δυστροπία. Νά... δεν ξέρω τι έχω αυτές τις ημέρες... Νεύρα ίσως... Μία αλλόκοτη ιστορία που με βασανίζει... Μά δεν είναι τίποτα καλό μου. Νά δες... Θα ξαναγίνω καλά, όπως πρώτα. Νά... έγιναν κι' όλα!... Εί-μαι καλά πια. Κότταξέ με... Γελώ!... Βλέ-πεις; Ίξανοποιήθηκες πια;

Κατέβαλε μεγάλη προσπάθεια για να μιλή-ρ. Τα λόγια της βγαίνουν κομματιαστά κι' απο-νάρτητα από το στόμα της. Τα χέρια της έ-τρεμαν μέσα στα δικά μου.

Κι' αν άμπεβαλα πρίν, τώρα πια ήμουν βέβαιος, πως κάτι μου έκυρβε, κάτι το πολύ σοβαρό, κάτι το άπαιστο...

Την αγάλλιασα έτσι καθώς στεκόταν απέ-ναντί μου, την έσφιξα κοντά μου και της είπα:

— Λιάνα! το απαιτώ... Θέλω να μάθω!... Πέμου τί έχεις; Είμαι ο άνδρας σου, θέλω να μου μιλήσεις...

Έκαμε μία τελευταία προσπάθεια να ξεφύ-γη μέσα από την αγκαλιά μου, μά δεν το κατόρ-θωσε. Την έσφιξα πειδ δυνατά, λέγοντάς της:

— Μίλησέ μου! Το απαιτώ!...

Αυτό έφθασε... Το λυγρό, κυπαρισσένιο της κορμίσκι λυγισ άνάμεσα στα χέρια μου, α-όμο μου κι' άρχισε να κλάει άσυγκράτητα, σαν μικρό παιδί, με δυνατούς, απότομους, συγκλονιστικούς λυγμούς:

— Έρνέστε!... Έρνέστε!... Αγάπη μου!... Έννοιωσα τότε μία δυνατή λύπη, ένα βαθύ πόνο στην καρδιά, κάτι μ' έσφιξε στο λαιμό, τα μάτια μου βούρξωσαν.

Την έάπλωσα απλά στο νταβάνι και κάθησα κοντά της παρα-καλώντας την με τρυφερά λόγια να με συγχωρήσει.

Είχε κούνη το κεφάλι της άνάμεσα στα προσκέφαλα κι' έκλαι-γε ακατάπαυστα.

— Λιάνα, συγχώρησέ με, αγάπη μου. Δεν ήθελα να σε λυτή-σω. Ξέρεις πόσο σ' αγαπά μικρούλα μου. Ότι έκαμα τό έκαμα

— Λιάνα!... μίλησέ μου, το απαιτώ!...

— Λιάνα!... μίλησέ μου, το απαιτώ!...

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΑΝΔΡΕΣ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ ΤΑΛΛΕΥΡΑΝΔΟΥ

Ο Ταλλεϋράνδος και η κυρία ντε Σταέλ. Ο Ταλλεϋράν-δος προς τον δανειστήν του. Η περιφρόνησίς του προς τους ανθρώπους. Ο Τραπεζίτης που πάντα κλάι... πέρνει!... Μας... έσταυρώσατε!... Γιατί σας έδωσε ο Θεός τον λόγο. Το συ-νάχι του κ. Σεμενβίλ. Η κακή ανατροφή του Ναπολέοντος.

Ο περίφημος Γάλλος ύπουργός Ταλλεϋράνδος κάποτε καθόταν μεταξύ της κ. ντε Σταέλ και της κ. Ρεζαμιέ. Δεν έπανε δε από του νά τους λή διάφορες φιλοσοφικές και κομπλιμέντα, χωρίς όμως να δείχνει σε καμιά από τις δυο τους ιδιαίτερα προτίμησιν...

— Τελοσπάντων, του είπε στο τέλος ξενειρισμένη η κ. ντε Σταέλ, εάν η κ. ντε Ρεζαμιέ και εγώ... πέφταμε στη θάλασσα ποιά από τις δυο μας θα τρέχατε να σώσετε πρώτη!...

— Ω! βαρύνη, απήντησεν ο Ταλλεϋράνδος χαμογελώντας, εί-μαι βέβαιος πως σεις θα... ξέρετε ύψιστο σολήρι!

— Θα ήθελα πολύ να μάθω ποτε τελοσπάντων θα με πληρώ-σετε: είπα μία μέρα στον Ταλλεϋράνδο ένας από τους δανειστές του.

— Είπατε πολύ παύρημος, φίλε μου, κι' η πε-ριφρόνηα είνε το τρομερότερο των ελαττωμάτων, ηρεσθή η' απάντησιν άπαύτως ο πρίγκιψ!

Ο Καρόν έλεγε για τον Ταλλεϋράνδο:

— «Η τόση περιφρόνησίς του προς τους άν-θρώπους όφειλεται στο ότι... θα έμελέτησε πολύ τον εαυτό του!»

Ο Ταϋλεϋράνδος, εκάλισε κάποτε έναν πλου-σιώτατο τραπεζίτη, για να τον συμβουλευθή σχε-τικώς με κάποιο οικονομολογικό ζήτημα.

Αντί του τραπεζίτου όμως πήγε ο πρώτος του γραμματέως, ο όποιος ανήγγειλε στον Ταλλεϋράνδο ότι ο προϊστάμενός του είχε αναχωρήσει πρό όλι-γων ημερών για την εξοχή του Μπανιέ.

— Και γιατί έπηγεν εκεί; έρώτησεν ο Ταλλεϋ-ράνδος.

— Μά... για να πάρη τον αέρα του...

— Αμ' βέβαια... είπα τότε ο Ταλλεϋράνδος χαμογελώντας ειρωνικά. Κάτι πρέπει... να πάρη πάντως!...

Σιά 1797, ένας από τους πέντε διευθυντάς που κυβερνούσαν τότε τη Γαλλία, ο Λά Ρεβεγiero-Λε-που, θέλησε να λανσάρη μία νέα θρησκεία ιδιώς του εϋνοήσεως, την «Θεοφιλανθρωπία».

Προς τούτο, έκαμε μία διάλεξη, καθ' ην ανέ-πτυξε τις άρχες της νέας αυτής θρησκείας. Στο τέλος της διαλέξεως, ο Λά Ρεβεγiero-Λεπου έ-πλησιάζει τον Ταϋλεϋράνδο, ο όποιος συγκατελέ-γετο μεταξύ των άρχιστων του και τον έρώτησε:

— Πώς σας φαίνεται, λοιπόν, η νέα μου θρη-σκεία!...

— Τι να σας πώ... απήντησεν ο Ταλλεϋράν-δος. Ο Ίησους για να εδραιώση την θρησκεία του έσταυρώθηκε πρώτα κι' ύστερα αναστήθηκε...

— Λοιπόν;...

— Θα σας συμβούλευνα λοιπόν, αν θέλετε να εδραιωθή και η δική σας θρησκεία, να... κάμετε το ίδιο, αντί να... σ τ α υ ρ ώ ν ε τ ε τον κορμάκη!...

Έγας γεροντιστής εδήλωσε κάποτε στον Ταλλεϋράνδο, κατά τη διάρκεια συζητήσεως, ότι οι πολιτικοί του λόγοι διαπνέοντο πάντοτε από την μεγαλύτερη ειλικρίνεια.

— Μά αυτό ακριβώς είνε τό...ελάττωμά τους, απήντησεν ο Ταλ-λεϋράνδος. Γιατί, φίλε μου ο Θεός έδωσε στον άνθρωπο τον λόγο για... να κρύβη τα διανοήματά του!

Ο Ναπολέων κάποτε ενώπιον πλήθους αυλικών άρχισε, με τό γνωστό απότομο ύφος του να έπιτίθεται δομντάτα έναντιόν του Ταλλεϋράνδου. Ο Ταλλεϋράνδος, καθ' όλο το διάστημα που μιλού-σε ο Αυτοκράτωρ, τον άκούε άσυγκίνητος και χωρίς να τον έχκα-ταλείψη το περίφημο ειρωνικό χαμόγελό του. Όταν όμως ο Να-πολέων εκίνησε να φύγη, ο Ταλλεϋράνδος έγύρισε προς τους συ-ναθροισμένους αυλικούς και τους είπε άρετά δύνατά:

— Τον άκούσατε, κύριοι!... Τι κριμα αλήθεια ένας τόσος με-γάλος άνδρας νάχη... τόσο κακή ανατροφή!...

Η όρα του ραντεβού μου με τον Ζάκ πλησιάζει. Πρέπει ν' άρ-χίσω να ντύνομαι. Κι' όμως νιώθω μία άβουλία, μία τρεμερή έλαση θέλησε. Τρέμω και λαχαρώ για το τίποτα και για όλα!...

(Ακολουθεί)

Μετά το μεσημέρι

Η όρα του ραντεβού μου με τον Ζάκ πλησιάζει. Πρέπει ν' άρ-χίσω να ντύνομαι. Κι' όμως νιώθω μία άβουλία, μία τρεμερή έλαση θέλησε. Τρέμω και λαχαρώ για το τίποτα και για όλα!...

(Ακολουθεί)

Μετά το μεσημέρι

Η όρα του ραντεβού μου με τον Ζάκ πλησιάζει. Πρέπει ν' άρ-χίσω να ντύνομαι. Κι' όμως νιώθω μία άβουλία, μία τρεμερή έλαση θέλησε. Τρέμω και λαχαρώ για το τίποτα και για όλα!...

(Ακολουθεί)

Μετά το μεσημέρι

Η όρα του ραντεβού μου με τον Ζάκ πλησιάζει. Πρέπει ν' άρ-χίσω να ντύνομαι. Κι' όμως νιώθω μία άβουλία, μία τρεμερή έλαση θέλησε. Τρέμω και λαχαρώ για το τίποτα και για όλα!...

(Ακολουθεί)

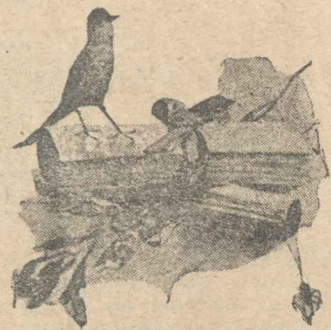
Μετά το μεσημέρι

Η όρα του ραντεβού μου με τον Ζάκ πλησιάζει. Πρέπει ν' άρ-χίσω να ντύνομαι. Κι' όμως νιώθω μία άβουλία, μία τρεμερή έλαση θέλησε. Τρέμω και λαχαρώ για το τίποτα και για όλα!...

(Ακολουθεί)

Μετά το μεσημέρι

Η όρα του ραντεβού μου με τον Ζάκ πλησιάζει. Πρέπει ν' άρ-χίσω να ντύνομαι. Κι' όμως νιώθω μία άβουλία, μία τρεμερή έλαση θέλησε. Τρέμω και λαχαρώ για το τίποτα και για όλα!...

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΕΘΝΟΜΑΡΤΥΡΕΣ

ΤΟ ΜΑΡΤΥΡΙΟ ΤΟΥ ΔΑΣΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗ

Γιάννης ο Δάσκαλος και 'Αλέξιος 'Ορλώφ. Μιά επανάσταση στις χιονισμένες μαδάρες. Ο Μεχμέτ Πασάς και η μάχη στην 'Ανώπολη. Ο Δασκαλογιάννης και τα δύο κορίτσια του αιχμάλωτοι. Η τύχη της Μαρίας και της 'Ανθούσας. Ο Δασκαλογιάννης γδέρνεται ζωντανός! κλπ.

— Ένας από τους μεγαλομαρτυρίες της Κρητικής ελευθερίας είναι και ο Γιάννης Δασκαλογιάννης, του οποίου τον τραγικότατο θάνατο εθρήνησε και η δημόδης Μούσα. Ένας συμπατριώτης του ιστορικός μας πληροφορεί ότι ο ήρωας κατήγετο από την αρχαία οικογένεια των Βλάχων και ήταν μέτριος τὸ ἀνάστημα, ώραιος, χαριτωμένος, ευγενής σε όλους και πρὸ πάντων ἐνθουσιώδης πατριώτης. Είχε ἐξαιρετική εὐφροσύνη και ήταν ἀρετὰ μορφωμένος. 'Η συνομιλία μαζί του μπορούσε νὰ θεωρηθῇ διδασκαλία. 'Ισως και γιὰ τοῦτο ἐπανομάσθη Γιάννης ὁ Δάσκαλος και με τὸν καιρὸ Δασκαλογιάννης, ἀν και τὸ ἐπάγγελμά του ήταν ἐφοπλιστής. Είχε τέσσαρα πλοία και ἐκανε ἐμπορικὰ ταξίδια στη Μεσόγειο και στὸν Εὐξείνιο Πόντο. 'Ετσι ἀπέκτησε πλοῦτο, ἐπαροχή ν' ἐκανε γνωριμίες μ' ἐπιφανείς πολιτικούς και στρατιωτικούς: ἀντρες τῆς Ρωσίας. Στὴν Τεργέστη και στη Βενετία γνωρίστηκε και με τοὺς ἀδελφούς Θεόδωρο και 'Αλέξιο 'Ορλώφ, οἱ ὁποῖοι τὸν ἐπεισαν νὰ πᾶ στην Κρήτη και νὰ γίνῃ ἀρχηγὸς μιᾶς γενικῆς 'Επαναστάσεως, τὴν ὁποία ἡ Ρωσία δὲν θ' ἀφῆνε ἀβοήθητη.

Κατὰ τὸ φθινόπωρο τοῦ 1769 ὁ Δασκαλογιάννης γυρίζει στὰ Σφακιά. Φορετὶ εὐρωπαϊκὴ φορεσιὰ. Ρεδιζότα, σκληρὸ καπέλλο, γάντια. 'Η Κρητικὴ Μούσα μᾶς λέει :

Κάθε Λαμπρὴ και Κυριακὴ ἔβγαε τὸ καπέλλο
Και τὸ Πρωτόπαπα ἔλεγε τὸ Μόσκοβο θὰ φέρω
Νὰ τὰ συνδράμῃ τὰ Σφακιά, τὰ Τούρκους νὰ λυγίσω
Και γὰ τὴν Κόκκινη Μελιά δοῦμ νὰ τὸν δώσω.
Κι' ὅσοι ἀπ' αὐτοὺς τὸ θέλουνε στὴν Κρήτη ν'
Σταυρὸ νὰ προσκυνήσουν και Χριστιανοὶ νὰ γείνουν.

Ο Δασκαλογιάννης ἄρχισε σύντομα και τις προετοιμασίες γιὰ τὴν ἀπελευθέρωση τῆς Κρήτης. Μετὰ τὰ κοράβια του ἐμάζεψε στὰ Σφακιά και ἐκίνησε σὲ ἀσφαλὴ μέρη ἀφθονα ὅπλα και πολεμοφόδια, περιήλθε διάφορες ἐπαρχίες, ἐκίνησε τὰ γνωστότερα παλληκάρια στὴν Ἰδέα τῆς 'Ελευθερίας και κατήγγισε τὸ ἀρεμάντιο σῶμα τὸν Νυκτοπολεμιστὸν ὑπὸ τὴν ἀρχηγία τοῦ ἀδελφοῦ του Νικολάου. Κατὰ τὸ Μάρτη τοῦ 1770 ὁ Δασκαλογιάννης ἔλαβε γράμμα τοῦ 'Αλεξίου 'Ορλώφ, ὅτι στὸ Μοριά ήταν ἐτοιμὴ νὰ κινήθῃ ἡ 'Επανάσταση και ὅτι τὰ στρατεύματα τῆς Μεγάλης Αἰκατεμένης τῆς Ρωσίας, θὰ κατέρβαιναν νὰ ἐλευθερώσουν τοὺς ὁμοδόξους 'Ελληνες. Καὶ ἡ ἐπιστολὴ κατέληγε ὡς ἐξῆς : « Εμπρός! ἀτρόμητοι Κρητές! Μὴ Διστάσετε!... » Καὶ ἔτσι στὴν 'Ανώπολι τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 25 Μαρτίου 1770, ἐπειτα ἀπὸ τὴν λειτουργίαν ὑψώθη τὸ ἱερὸ λάβαρο τῆς 'Επανάστασεως ἐνὸς χιλιάδων ντυμένων βροντοῦσαν χαρυσίζοντάς το. Ἀπὸ τὴν ἡμέρα ἐκίνησε ἄρχισε τρομερὸς ἀγὼν. Τὰ Σουλτανικὰ στρατεύματα βοηθοῦμενα ἀπὸ τοὺς Τουρκοκρατικούς ἐκίχον ἐξοντωτικὸ πόλεμο ἐναντίον τοῦ χριστιανικοῦ πληθυσμοῦ. Ἀπειρές ἡ θηριοδίες, ἀτελείωτες ἡ μάχες στοὺς κάμους και στὰ βουνὰ τῆς Κρήτης. Ποτάμια ἔτρεχαν τὰ αἵματα χριστιανῶν και Τούρκων ποὺ ἐμάχονταν με ἀπερίγραπτο φανατισμὸ. Καὶ οἱ δυστυχισμένοι Χριστιανοὶ δὲν ἔβλεπαν πούθενά στὸν ὁρίζοντα τὸ Ρωσικὸ στὸλο ποὺ θὰ τοὺς βοηθοῦσε. 'Η Αὐτοκράτειρα τὸν Ρώσων εἶχε λησμονήσει τις ὑποσχέσεις τῆς, ἐνὸς ὁ Σουλτάνος διαρκῶς ἐβγάλε νέα στρατεύματα στὴν Κρήτη.

Ποῖος θὰ περιγράψῃ τις γιγαντομαχίες τῆς 'Αριάδνας, τοῦ Μεγάλου Πάγκου, τῆς 'Ανωπόλεως; Στὴν τελευταία αὐτὴ ποὺ γίνανε χειμῶνα—οἱ ἐπαναστάται πάνανε καταστροφὴ. Ο ἀδελφὸς τοῦ Δασκαλογιάννη, ὁ Νικόλαος πιάστηκε αιχμάλωτος. 'Επίσης και ἡ δὺς ὧραι εὐγενέστες τῶν Μαρίας και 'Ανθούσας. Ο Δασκαλογιάννης μετὰ τὴν λείψανα τοῦ στρατοῦ του κατάρθρωσε νὰ ξεφύγῃ στὰ βουνὰ—στὶς ἀπᾶντες μ α δ ἄ ρ ε ς. Τὰ δεινοπαθήματά του ἐκεῖ ἐπάνω ήταν τόσο μεγάλα, ὅστε ἐκᾶνα συμβούλιο και με πολλὰ τοὺς ὀλίγη ἀπαφίσαν νὰ συνηκολογήσουν με τὸ Διοικητὴ τῆς νήσου, ὁ ὁποῖος εἶχε ὑποβάλει σχετικὲς προτάσεις—ζητώντας διηγήσεις. Κι' ἔτσι ὁ Δασκαλογιάννης, ὁ ἀδελφὸς του Χ. Σγουρομᾶλλης ἐξῆ παπᾶδες και ὁ καπετὰν Πρωτόπαπας δέχθηκαν νὰ πάνε στὸ τουρκικὸ στρατόπεδο, στὸ λεγόμενο Φαγκαζοκαστελλο νὰ δηλώσουν ὑποταγὴν και νὰ ὑπογράφουν μὴ ὅσο τὸ δυνατόν ἐντιμὴ συνθήκη.

Ο Πασὰς τὸν δέχτηκε με ὑπεροπτικὸ χαμόγελο : « Ζηρώτησε ἰδιαιτέρως τὸν Δασκαλογιάννη. Τὸν διάταξε νὰ καθῇ και—κατὰ τὸ συνεισθημένο—εἶπε νὰ τοῦ φέρον καφέ, γὰ νὰ πᾶσιν κουράγιο γιὰ τὴ συνομιλία ἐπειδὴ τὸν ἐνόμιζε δεῖλῳ. Γιὰ πολλὴ ὥρα ἡ συνοπὴ ήταν βαθεῖα. Τέλος ὁ Πασὰς εἶπε :

—Τί παράνομο εἶχες ἐναντίον μας, καπετὰν Δάσκαλε; Γιατί ἐσχίσες μπαϊράκι;

Ο Δασκαλογιάννης δὲν ἐδίστασε νὰ μιλήσῃ με

θάρος γιὰ τὴν Κρητικὴν ἐλευθερίαν, γιὰ τις Ρωσικὲς ὑποσχέσεις, γιὰ τις διαβεβαιώσεις ἐλπίδες του. Ο πονηρὸς και πλεονέκτης 'Οθωμανὸς, κρύβοντας τὸ θυμὸ του, τὸν ἐκοίταξε σιωπηλὸς. Ο αιχμάλωτος ἀρχηγὸς ἐσπένετο.

—'Εγὼ εἶμαι ὁ μόνος ὑπεύθυνος. Οἱ ἄλλοι εἶνε ἀθῶοι. 'Εγὼ παρὰσφύρηκα ἀπὸ τις ὑποσχέσεις τῆς Ρωσίας και οἱ Σφακιανοὶ ἀπὸ τις διέξ μου... Ζητῶ μὴ μικρὴ προθεσμία γιὰ νὰ ἰδῶ τὰ αιχμάλωτα κορίτσια μου και γιὰ ἀντάλλαγμα νὰ σοῦ φανερώσω τοὺς κρυμμένους θησαυροὺς μου! 'Επειτα ζάνε με ὅ,τι θέλεις!

Θησαυροὺς κρυμμένους δὲν εἶχε ὁ δυστυχὴς ἀρχηγός. Τὸ εἶπε μόνον γιὰ νὰ κερδίσῃ καιρὸ και γιὰ νὰ ἰδῇ τις κόρες του, ἐλπίζοντας, στὸ μεταξὺ βοήθεια και μὴ πιστεύοντας στὸ λόγο τῆς τιμῆς τῶν 'Οθωμανῶν. 'Η ὥρα ήταν κρίσιμη...

Ο Πασὰς διέταξε νὰ τοῦ φέρουν τὴ μεγαλύτερη θυγατέρα τῆς Μαρίας. 'Η σκηνὴ τῆς συναντήσεως ήταν δραματικὴ. Πατέρας και κόρη ἀγκαλιάστηκαν κλαίγοντες. Ο Δασκαλογιάννης ζήτησε νὰ ἰδῇ και τὴν 'Ανθούσα, ἀλλ' ὁ Πασὰς τοῦ ἀπήγγισε ὅτι αὐτὴ θὰ γένῃ ἄλλη μέρα. Ἀλλοίμονο! ὁ δυστυχὴς πατέρας δὲν θὰ τὴν ἔβλεπε πιά ποτέ. Ο Πασὰς τὴν εἶχε στείλει δώρο στὸ Βεζύρη τοῦ 'Ηρακλείου και ἡ ὥραία 'Ανθούσα, τὸ κρῖνο τῶν Σφακιῶν εἶχε τουρνεύσει διὰ τῆς βίας μέσα στὸ χαρμῆμ!...

Μῆνες ὀλόκληρους κρατοῦσε τοὺς Κρητὲς ὁμήρους ὁ Πασὰς, φυλακισμένους και τοὺς ἐβασάνιζε νὰ γράφουν γράμματα στοὺς συγγενεῖς τους και στοὺς ἄλλους ὁπαδούς τους και νὰ τοὺς προτρέπουν νὰ καταθέσουν τὰ ὅπλα και νὰ κατεβῇ στὰ Χανιά και στὸ 'Ηράκλειο ἡ στὰ Σφακιά νὰ προσκυνήσουν. Οἱ αιχμάλωτοι ἔγραφαν ὅτι τοὺς ὑπεγόρευσε ὁ παντοῦρος Μεχμέτ, ἀλλὰ ἐξαιτίας τοῦ ἀπ' αὐτόν, οἱ αἰχμαλωτοὶ ἀκούοι τῆς ἐπιστολῆς ἐσημειῶσαν τὸ συνθηματικὸ στοιχεῖο Μ, τὸ ὁποῖον ἐσήμανε : « Μ! ! ὁρῆτε! Κρατῆστε τὸν 'Αγῶνα, ὅπως μπορεῖτε! Ο Πασὰς ἀποσποδόνδης! »

Ἐξω φρενὸν ὁ 'Οθωμανὸς σεμναζέρος ἐταῖε τελευταία προθεσμία ὑποταγῆς τῶν Σφακιανῶν πρὸς μῆνες. 'Η προθεσμία ἐπέσσε ἀπραγματοῖται και σὲ 15 'Ιουνίου 1771, ἡμέρᾳ Παρασκευῆ, ἄρχισε ἡ φορετὴ τραγωδία ποὺ θὰ διηγηθούμε :

Ο Πασὰς διέταξε νὰ φέρουν μπροστὰ τοὺς τὸν αιχμάλωτο ἀρχηγό. Τὸν δέχτηκε μετὰ τὸ αἰῶνιο στρατιωτὸν χαμόγελο, τοῦ προσέφερε καφέ και τὴν ποῦν και ἄρχισε διάφορες ἀνακριτικὲς ἐρωτήσεις ἐπ' ἐμνήστεας : νὰ ἀνακαλύψῃ τοὺς θησαυροὺς του. Τέλος, ὅταν ἐκατάλαβε ὅτι οἱ θησαυροὶ ήταν ἀνύπαρκτοι και ὅτι ὁ Δασκαλογιάννης εἶχε θυσιάσει ὅλη τὴν χρημῆναιά του γιὰ τὸν 'Αγῶνα, ἀκόμη και αὐτὰ τὰ ὀλίγα νεανικά του κοσμήματα, ὁ ἀπληρτος 'Οθωμανὸς διέταξε τοὺς ἀγρίους γιαντισσοὺς νὰ πάρουν τὸν αιχμάλωτο και νὰ τὸν δολοφονήσουν στὸ τόπο τοῦ μαρτυρίου.

Ο μάρτυρ αὐτὸς τῆς Πίσσεως και τῆς Πατριδος, ἀπὸ τὸ φοβικτὸ σταγγαλισμὸ τὸν ποδῶν, πῶχε ὑποστῇ στὴ φυλακὴ, μὲ μὴς μπουρὸς νὰ βαλῇ.

Τὸν ἔφεραν ἔτσι, σερνοντάς τον, στὴν ἀνατολικὴ πλατεῖα τοῦ 'Ηρακλείου και τὸν ἔστησαν στὸν τόπο τὸ λεγόμενο τουρκικὸ 'Ατμειντάν. 'Εκεῖ εἶχαν πῆξει ἐκρίμνα, σὺν εἶδος ἐδωλίου φηλοῦ, στριμξισμένον ἐπάνω σὲ τέσσαρα παλούκια.

Στὸ ἱερώμα αὐτὸ ἀνέβασαν τὸν Δασκαλογιάννη, πισθᾶγκωνα δέμενον, και τὸν ἔδεσαν στὸ γάβριμα στερεὰ ποὺ νὰ μὴ μπορῇ νὰ κινήθῃ. 'Επειτα ἕνας θηριώδης δῆμιος ἐβγάλε ἕνα μαχαίρι κοτερὸ σὺν εὐραφί και ἄρσιος νὰ τὸν γδέρῃ ἀπὸ τὸ ἐπάνω μέρος, τῆς κεφαλῆς πρὸς τὰ κάτω βγάνοντας ἔτσι μακριὰς λουριδὲς ὡς στὸ στήθος και τὴν ὀμοπλάτη. Ένας ἄλλος ὀθωμανὸς στεκόταν μπροστὰ τῶν κρατώντας ἕνα μεγάλο καθρέφτη. Αὐτὸς ἔλαγε κάθε τόσο στὸν Δασκαλογιάννη :

— Κοίταξε, καπετὰν Δασκαλογιάννη, τί ὀμορφος εἶσαι ἔτσι μετὰ τὸ κόκκινα και δίχως τομάρι!...

Γύρω παρακολουθοῦν τὸ θέαμα καχάζοντες ὁ Πασὰς και ἄπειρο πλῆθος Τούρκων, οἱ ὁποῖοι κάθε τόσο ἐσοποῖν ἐς βρυαὶς και ἀλαλαγμούς ἐναντίον τὸν Χριστιανόν.

— 'Ημέρα τῶν ἡμερῶν και ἀγωνίας γιὰ τοὺς χριστιανούς τοῦ 'Ηρακλείου αὐτῇ. Ψυχὴ δὲν τοῖμοσε γὰ ἐξμυστίαν ἔξω. Κλεισμένοι στὰ σπῖτια τοὺς προσεύχονταν σὲς ἁγίους εἰκόνας, στὸ Θεὸ, νὰ συντομώσῃ τὸ μαρτύριο τοῦ 'Αρχηγού, νὰ τοῦ στείλῃ τὸ λυτρωτὴ Θάνατο. Καὶ ὁ ἄλμιος ἐξακολουθοῦσε νὰ τοῦ καταβάλλῃ νέες λουριδὲς ἐνὸς τὸ θέμα δὲν καταδοχόταν ν' ἀφήσῃ φωνὴ πόνου, ὅτεπερε κατ' ἐκτὸς και μόνον βογγούσε ὀλόκοφα ἡ ἄλλων ἀνιστενάξες.

Ο ἀλτήριος Μεχμέτ Πασὰς γιὰ νὰ τυραννῇ και τὴν ψυχὴ τοῦ μάρτυρος, διατάζει νὰ φέρουν

ΤΟ ΠΑΛΗΟ ΒΙΟΛΙ

Ἄκουσε τ' ἀπόκοσμο, τὸ παλὸν βιολί,
μέσα στὴ νυκτερινὴ σιγαλίᾳ τοῦ 'Απρίλη.
στὸ παλὸν κουφάρι του μὴ ψυχὴ λαλεῖ
μετ' ἀχνὰ κ' ἀπάρθυνα τῆς ἀγάπης χεῖλη.

Καὶ τ' ἀνδρὶν τ' ἀγρυπνο και τὸ ζηλευτὸ
ἐλῆψε κ' ἐσώπασε κ' ἐσκυψε κ' ἐστάθη,
γιὰ νὰ δῇ περήφανο τί ποῦλὶ εἶν' αὐτό,
ποὺ τὰ λέει γλυκὶ ἐρα τῆς καρδιάς τὰ πάθη.

Ὡς κ' ὁ γκιώνης τ' ἄχαρο, τὸ δεῖλὸ ποῦλὶ,
μετὰ τὰρ ἀπόκρυφά τὰ φτερά τινάζει
και σωπαίνει ἀκούοντας τὸ παλὸν βιολί
γιὰ νὰ μᾶθῃ ὁ δύστυχος πῶς ν' ἀναστενάξῃ.

Τί κ' ἂν τρώῃ τὸ ξύλο του τὸ σαράκι; τί
κ' ἂν περιδῇ ἀγύριστοι χῶνοι κ' ἄλλοι χρόνοι;
Πεῖδ γλυκεῖα καὶ πεῖδ ὀμορφὴ και πεῖδ δυνατὴ
ἡ φωνὴ του γίνεταί ὅσο αὐτὸ παλῶναι.

Εἰμ' ἐγὼ τ' ἀπόκοσμο, τὸ παλὸν βιολί
μέσα στὴ νυκτερινὴ σιγαλίᾳ τοῦ 'Απρίλη'
στὸ παλὸν κουφάρι μου μὴ ψυχὴ λαλεῖ
μετ' ἡς πρῶτης νεότητος μου τὰ δροσὰ χεῖλη.

Τί κ' ἂν τρώῃ τὰ σπλάχνα μου τὸ σαράκι; τί
κ' ἂν βαδίζω ἀγύριστοι χρόνοι μετὰ τὸ χρόνο;
Πεῖδ γλυκεῖα καὶ πεῖδ ὀμορφὴ και πεῖδ δυνατὴ
ἡ φωνὴ μου ὅσο ἐγὼ παλῶναι.

† Ἰωάννης Πολέμης

ἔπει και τὸν ἀδελφὸ του, τὸν αιχμάλωτο επίσης, κατ' ἡ Σγουρομᾶλλη πισθᾶγκωνα δέμενον. Σαρακωντὴν ήταν ἡ συνάντησις τὸν δὺο ἀδελφῶν. Ο Σγουρομᾶλλης εἶδε τὸν ἀδελφὸ του σ' ἐνέωτο τὸ οἰκτρὸ κατάντημα κ' ἔριξε μὴ κρανγὴ σὰ λαβόμενον λιονταριῶν :

— Γιάννη μου!

Τὸ θέμα ποὺ ἀντίκρινε τὸν ἀδελφὸ του μέσ' ἀπὸ μὴ αἰσθητὴ σκέπη, οὐγγίρισε βαθειά, συνεκλονίσθη, κ' ἔλασε τις ἀσθῆσεις του ἐπάνω στὸ ἐδῶλιο τῆς φρενῆς.

Ο Σγουρομᾶλλης τέντωσε τὸ κορμὶ μπροστὰ, θέλησε νὰ σπᾶσῃ τὸ θέμα τοῦ ἀλλ', οἱ στρατιῶτες τὸν κρατοῦσαν στερεὰ ἀπὸ τὰ σκεπὰ και τοῦ ἐματαιῶσαν κάθε προσπάθειαν.

Ο ἱστορικός λέγει ὅτι και γυναῖκες 'Οθωμανίδες θεώμεναι, τὸ μαρτύριον ἐπισποροῦσαν, ἄλλαι δὲ καὶ ἀπέβαιον!...

Ο Σγουρομᾶλλης ἄρχισε ἄσφατα νὰ κοιτάξῃ γύρω σὺν σαστισμένου κ' ἐπειτα ἀφῆσε ἕνα κρυφὸ καχχασιμὸ, παρατεταμένο. Εἶχε τραλαβῇ!...

Τὸ μαρτύριο τοῦ Δασκαλογιάννη, ἐσυνεχίσθη μέσα σὲ βρισιές, κατὰρες και ἀλαλαγμούς. Τώρα ἐβοηθοῦσε και ὁ ἄλλος δῆμιος, ἐκείνος ποὺ κρατοῦσε πρῶτα τὸν καθρέφτη. Καὶ οἱ δὺο ἀπαίσιοι Τούρκοι ἐκοίταν ἀπὸ τὸ σῶμα λουριδὲς και τις ἔριχναν γύρω, φωνάζοντας :

— Πάρτε πετοὶ γιὰ παπούτσια! Πάρτε σκυλλοπέτσι κιαφίρινο!...

Τέλος ὁ ἄγγελος τοῦ θανάτου ἐπῆρε τὴν ψυχὴ τοῦ μάρτυρος και ἡ τραγωδία ἐτελείωσε.

Τὸ θέμα τοῦ Δασκαλογιάννη, ἔμεινε ἔτσι ἐκτεθειμένο δὺο μέρες. Τὴν τρίτῃ μέρα Κυριακὴν βράδυ, ὁ Πασὰς ἐπέστρεψε στοὺς Χριστιανούς νὰ τὸν θάψουν κρυφά. Βοήθησαν τέσσαρες τοῖμοι ἄντρες οἱ ὁποῖοι ἐπῆραν τὸ πτώμα και τὸ ἐνταφίασαν ὀχι στὸ νεκροταφεῖο ἡ σὲ μνημεῖο χριστό, ἀλλὰ σ' ἕνα λαϊκὸ νοτιανατολικῇ τῆς 'Αλ—Τάτιας, δέκα βήματα μακριά, και ἔξω ἀπὸ τὴν πόλιν.

Ἦτανε περασμένα μεσάνυχτα. Οἱ τέσσαρες 'Ηρακλειώτες ἐτύλιξαν τὸ βασανισμένο σῶμα μέσα σ' ἕνα καθαρὸ σεντόνι και τὸ κατέβασαν ἀπὸ τὸ λακκο. Καὶ ὁ γέρο παπᾶς ποὺ κρατοῦσε ἕνα φαναράκι γιὰ νὰ φωτίξῃ τὴν πένθιμη σκηνήν, μετὰ χαμηλὴ φωνὴν ἔδεδετο :

« Ὑπερ ἀνταπόσεως τῆς ψυχῆς τοῦ μάρτυρος Ἰωάννου! »

ΤΑ ΑΠΡΟΟΠΤΑ

ΤΟ ΤΡΟΜΕΡΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ

Δύο κύριοι ποὺ βρισκόν ουσαν μόνον σ' ἕνα διαμέρισμα τοῦ σιδηροδρόμου Μασσαλίας-Παρισίων, ἀνοιξαν χωρὶς πολλὰς διατυπώσεις, συζήτησις, ὅπως συμβαίνει πάντα μεταξὺ ταξιδιωτῶν.

—'Εγὼ, εἶπε ὁ ἕνας ταξιδεῦς, γιὰ ἐμπορικὲς ἐργασίες...

'Εμπορεῖομαι μετὰξια. 'Η ἀλήθεια εἶνε πῶς οἱ δουλειές μας δὲν πάνε τώρα και πολὺ καλά... Ὡστόσο βγάξω καθαρά καμμιὰ εἰκοσαριά χιλιάδες φράγκα τὸ χρόνο.. Τί νὰ κάνῃ κανεὶς σὲς δύσκολες περιστάσεις ποὺ βρισκόμαστε;.. Καὶ σεῖς, ταξιδεῦτε γιὰ ἐργασίες;

—Ναί, γιὰ ἐργασίες.

—Καὶ γιὰ τί εἶδους ἐργασία, ἂν ἐπιτ' ἐπετε;...

—Μά, νὰ σᾶς πῶ, δὲν ξέρω και γὼ ἂν πρέπει νά...

—Καταλαβαίνω, καταλαβαίνω : ἐπαγγελματικὰ μυστικά.

'Ικανοποιεῖθε τοῦλάχιστο;

—'Αρκετὰ.

—Πόσο δηλαδή, ἀπάνω—κάτω.

—'Ερχεται χρονιά ποὺ βγάξω κ' ἑκατὸ χιλιάδες φράγκα, ἄλλοτε πάλι μοναχὰ εἰκοσι... 'Εξαρτᾶται...

—Διάβολε! διάβολε!... Μὰ ποῖος εἶνε ὁ κλῆδος τῆς ἐργασίας σᾶς; Τί εἶδους ὑποθέσεις ἔχετε;

—'Ο,τι μοῦ παρουσιαστῇ. Τίποτα φόνοι, κλοπές, δηλητηριάσεις, ἀντιπνέσεις κτιρίων στὸν ἀέρα... 'Εξαρτᾶται, καθὼς σᾶς εἶπα...

Ο μεταξέμπορος ἄλλαξε ὅλα τὰ χρώματα τῆς ἱρδὸς και μαζεύτηκε στὴ γωνίᾳ του, χωρὶς νάχη πεῖδ τὴ δύναμι ν' ἀνοίξῃ τὸ στόμα του...

Ἦτανε σὰ μισοπεθαμένος ἀπ' τὸ φόβο του.

Τέλος ἐφθασαν στὸ Παρίσι. Πρὶν ἀκόμα καλοσταθεῖ τὸ τραῖνο ἀνοίξε ἡ πύρρα τοῦ διαμερίσματος και μπῆκε μ' ἕνα ἐνωματάρχης ὁ ὁποῖος χαίρετ' ἔρε σὲ στάση προσοχῆς τὸν τρομερὸ κακοῦργο και τοῦ εἶπε :

—Τ' ἀμάξι τοῦ Εἰσαγγελέως σᾶς περιμένει, κύριε δικηγόρε!

Ο τρομερὸς κικούργος ἦταν ὁ... περίφημος Γάλλος δικηγόρος και ἱστορικός κ. Ἀνρὺ Ρομπέρ, ὁ ὁποῖος ἐξελέγη βραδύτερον και μέλος τῆς Γαλλικῆς 'Ακαδημίας!...

ΡΟΔΑ ΚΙ' ΑΓΚΑΘΙΑ

Η ΓΥΝΑΙΚΕΣ, Ο ΕΡΩΤΑΣ, Ο ΓΑΜΟΣ, Η ΖΗΛΙΑ

Μὴ ζητεῖτε ποτὲ ἀπὸ μὴ γυναῖκα νὰ σᾶς δώσῃ τὴν καρδίαν της. Ὑπάρχει φόβος νὰ τὴν νάχη καρδίαν καί... νὰ σᾶς τὴν δώσῃ!

Τὸ φίλι μιλίει ὅλες τις γλώσσες τοῦ κόσμου.

Ἐλάχιστοι ἄνδρες μποροῦν νὰ μείνουν ψυχροὶ μπρὸς σὲ μὴ γυναῖκα ποῦ... δὲν μπορεῖ νὰ τοὺς ὑποφέρῃ!

Ο ἄνδρας ποὺ ἔχει τὴ γνώμη ὅτι ὅλες ἡ γυναῖκες μοιάζουν μετὰξὺ τους, πρέπει... νὰ παντρευθῇ τὸ ταχύτερον!

Γιὰ νὰ λησμονήσῃ κανεὶς, δὲν εἶνε ποτὲ ἀργά...

Γυναῖκες, ποῦ θὰ ἤθελαν νὰ ἦσαν ἄνδρες, εἶνε μόνον ἐκείνες ποῦ... δὲν ἔχουν καταλάβῃ ἀκόμη ὅτι εἶνε γυναῖκες.

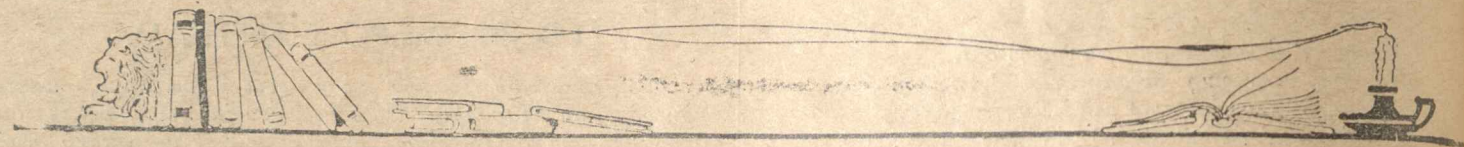
Ο μόνος ἔρως ποὺ μοιάζει μετὰ τὸν πρῶτο εἶνε ὁ... τελευταῖος!

Οἱ ἄνδρες ἀγαποῦν τις γυναῖκες και συχαίνονται τὸ γάμο. Ἡ γυναῖκες ἀγαποῦν τὸ γάμο καί...

Ἡ γυναῖκες δὲν εἶν' εὐχαριστημένες παρὰ ἀφοῦ παντρευθῶν. Καὶ δὲν εἶνε εὐτυχεῖς παρὰ...ἀφοῦ χωρῶν!

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗΝ ΤΩΝ ΛΟΓΙΩΝ ΜΑΣ

ΤΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΑΠΟΜΗΝΟΝΕΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΑΥΛΟΥ ΝΙΡΒΑΝΑ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

«Ο Βώκος, ύστερ' από λίγο, παραιτήθηκε από το Ναυτικό και άφοσιώθηκε, ολοκληρωτικά στη δημοσιογραφία και στην τέχνη του λόγιου. Την εποχή εκείνη, έβγαλε το πρώτο του μυθιστόρημα με τον περίεργο τίτλο: «Ο Κύριος Πρόεδρος».

Το μυθιστόρημα ήτανε άκρως σπάνιο είδος στην Ελλάδα. Όλοι έγραφαν διηγήματα, αλλά μετενέμενοι, στα δάχτυλα του ενός χεριού, ήταν άσοι άποράσιζαν να καταπιασθούν ένα έργο μακρής άναπνοης, όπως το μυθιστόρημα. Όταν πρωτοδιάβασα τον «Κύριο Πρόεδρο», όμολογώ, ότι δοκίμασα, το πιο ευχάριστο ξάφνημα. Στο έργο αυτό του Βώκου, γύρω από το συμβολικό κέντρο, του Προέδρου της Κυβερνήσεως, πλεότανε, με μία βαθιά και σαρκαστική παρατήρηση, ή πολιτική και κοινωνική ζωή της εποχής εκείνης. Μία οικογένεια καταστρέφεται από την προσήλωση του άρχοντά της στο είδωλο του Κυρίου Προέδρου, στο είδωλο της Πολιτικής. Και στην οικογένεια αυτή—μια αντιπροσωπευτική σύνθεση—καθοδηγείται όλη ή κοινωνική κακομοιριά και δυστυχία, που άφορμή της είχε την πολιτικομανία των Ελλήνων. Γύρω από το κεντρικό μύθο του μυθιστορημάτος του, ο Βώκος, πλουτισμένος από μία έμφυτη παρατήρηση και βοηθημένος από τη δημοσιογραφική του πείρα, είχε πλέξει την εικόνα, παρμένη από το φυσικό, του δημοσίου μας βίου, με ζωντανότερες περιγραφές όλων των άδύτων της ελληνικής γραφειοκρατίας, από τον ύπουρο γινικό προθάλαμο ως τους διαδοχικούς των ύπουλγείων και της Βουλής. Δεν έγραφε με τι μάτια θα βλέπα, τώρα, το πρώτο αυτό μυθιστόρημα του Βώκου. Τότε ή έντύπωση μου σάπηνε άνεπιφύλακτα θαυμαστική. Και όταν ο Γαβριηλίδης με παρακάλεσε να γράψω με θερμή κοίτη για το έργο του συνεργάτη του και φίλου μου, έγραψα γαίνεται τόσο θερμά, ώστε το άλλο πρωί, βρήκα άπάνιο στο γραφείο μου, το άκόλουθο σημείωμα του Γαβριηλίδη:

«Σας παρακάλεσα να γράψετε θερμά διά το έργο του Βώκου κ' έσείς έγραψατε εις τόν βαθμόν, που ζέει το ύδωρ. Σας ευχαριστώ».

Πρέπει να μιλήσω κανείς για την τρέλλα του Βώκου; Οι έγκληδοι βιογράφοι του, στις εφημερίδες και τα περιοδικά, μιλούν γι' αυτήν, με θναινίμους και ύπονούμενα. Κάνουν λόγο για κάποιο άόριστο θλιβερό γεγονός στη ζωή του, για κάποια άρρώστια, για κάτι μοιραίο τέλος πάντων, που άποφένον να το προσδιορίσουν. Έστερ' από το θάνατό του, νομίζω, ότι ή εύλαβητική αυτή επιφύλαξη δεν έχει κανένα νόημα. Ο άληθογνήτος φίλος μιλούσε, με τόση άταραξία, ο ίδιος για το άτύχημά του, ήτανε τόσο άνωτερος από την άρρώστια του, που είχε άλλάξει μέσα του το στυμό του κόσμου, ώστε δεν ύπάρχει κανένας λόγος να μην του άναγνωρίσουμε την ύπεροχή του αυτή, κρύβοντας, δι, ποτέ δε θέλησε να κρύψη ο ίδιος. Έπειτα ή τρέλλα του Βώκου—ένα χρόνιο περιοδικό παραλήρημα—έπαιξε τόσο μεγάλο ρόλο στη ζωή του και το έργο του, ώστε πολλά πράγματα και σ' αυτή και σε τούτο, δεν θα μπορούσαν να έξηγηθούν χωρίς αυτήν. Έκείνο, που εινε περίεργο στην ψυχοπαθολογική βιογραφία του Βώκου, εινε, ότι ύστερ' από κάθε παροξυσμό της άρρώστιας του, που τον κρατούσε κλεισμένο για μήνες στο φρενοκομείο, έβγαινε με μία διαύγεια πνευματική και με μία δύναμη να εξακολουθήση την εργασία του, που στάθηκε μυστήριο και γι' αυτούς τους ψυχιάτρους.

— Έστερ' από κάθε παροξυσμό του—είχαν προφητήση πολλοί ψυχίατροι—θα βγαίνει στο έλαττωμένο διανοητικά, ως που να καταλήγει στην άνοια, δηλαδή στο διανοητικό θάνατο.

Ο Βώκος, όστόσο, κλειόθηκε τέσσερες ή πέντε φορές στο φρενοκομείο, χωρίς ν' αλήθει ή πρόγνωση των ψυχιάτρων. Ήτανε σάν να μην του είχε συμβη τίποτε και, βλέποντάς τον, θα μπορούσε να όρκισθ ή κανείς πως επιστρέφει από κάποιο εύχρηστο ταξίδι σε γαλήνιες θάλασσες, και όχι πως εινε ναυαγός δοκιμένος από τα κύματα μιας άγριας τρικυμίας.

— Τι γίνεται Γεράσιμη; Καρό έχω να σε ιδώ... του είπα την πρώτη φορά, που τον άντάμωσα, ύστερ' από το φρενοκομείο, μη θέλοντας να του δείξω, πως γνώριζα τίποτα από την θλιβερή του περιπέτεια ή να του τη θυμήσω όποσδήποτε. Με τη μεγαλύτερη

Γεράσιμος Βώκος

γαλήνη του κόσμου και με τη μεγαλύτερη ειλικρίνεια—την ειλικρίνεια που χαρακτηρίζει πάντα τον τίμιο και τον μοναχικό αυτόν Άρβανίτη—μού άποκρίθηκε:

— Πώς να με ιδής, φίλε μου; Έχθες βγήκα από το φρενοκομείο. Εύτυχώς είμαι πολύ καλά τώρα. Ο κύριος Κατσαρός—μια φίλος—με βεβαίωσε πως έχω θεραπευθ ή έντελως.

Έβγαλε από την τσέπη του και μου παρουσίασε το πιστοποιητικό του φρενοκομείου, σά να μου παρουσίαζε ένα κοινότατο έγγραφο. Έστερ' μου είπε:

— Μέσα στα βιβλία μου βρήκα ένα λεξικό του Σινά και διαβάδω, που είχες την καλωσύνη να μου δανείσεις πριν απ' ή άρρώστια μου. Με συγχωρείς πολύ, που τόσο άργησα να σου ή επιστρέψω. Το λάθος δεν ήτανε δικό μου, καθώς βλέπεις. Άλλο θά σου το στείλω.

Την άλλη μέρα βρήκα το λεξικό στο σπίτι μου, όπως δε βρήκα πολλά βιβλία από όσα έχω δανείσει σε ανθρώπους, που δεν μου λάνθαν.

Αυτός ήτανε ο Βώκος, που έβγαινε από το φρενοκομείο. Τιμω εύθες, άβεραιος, εύγενής πάντα, γιά ν' άποδοιχθ ή, μία φορά μα, ότι και ή τρέλλα σπάνια μπορεί να κλονήσει τον ήθιμο χαρακτήρα του ανθρώπου, όταν εινε βαθιά όξινόμενος στην παρτή του.

Η ειλικρίνεια αυτή των έξομολογήσεων του Βώκου εινε άρμη, μία άποπε, να μου άποκαλυφθ ή ο ψυχολογικός μηχανισμός, με

μια τον παρουσίασε άσφρα ζωγράφο. Το βράδυ, περπατώντας στην έρημη πλατή του θηλαίου, οι δύο μας, μου έφερε μόνος του το θέμα της τρέλλας του στην ξενιτιά. Εινε γινικό, ότι ο Βώκος, άναποκρυπτός τότε της άκοιτοποίησης, στη Βιέννη, έπαιξε την πρώτη διήλωση του παραλήρημάτος του, που τον έκανε να κατόπι περιοδικά—χωρίς να τον άμαρ—σε όλη του τη ζωή. Η θλιβερότατη είδηση ή πεσε, τότε, σάν κεραυνός στην Άθήνα. Ο Βώκος τρελλάθηκε. Άλλοι έξηγησαν το πείσμα με την πνευματική ύπεροκοπή, που του είχε κλονήσει τα νεύρα του, σ' ένα κλίμα έξηγηση για μία μεσημβρινή φύση, σάν τη δική του, αλλά με την στέρηση και την κακοπάθεια που την ήθιζαν επίδοσης, που θα είχε βέβαια στην χαρακτήρα του, ποτήριον σάν το δικό του, έλλειψη χρημάτων, σε ξένον τόπο, άρρη ή άκοιτοποίησης που βασίζονταν τότε σε οικονομική γάλια, του καθυστερούσε τους μισθούς του, μόνον του εισόδημα για τη φτωχική του συντηρηση. Και όλο το βάρος της ευθύνης είχε πέσει στο φτωχό Γαβριηλίδη. Όπως άποκρίθη ύστερα, όσα κι αν συντέλεσαν γιά το κακό, ο δυσάρεστος βιωτικός συνθήκες, ή ατία βασίανταν βαθύτερα στον όργανισμό του. Ήτανε άκοιτο, που άρχισε μοιραία την εποχή εκείνη που έμελλε να εξακολουθήση.

Μου μιλούσε, λοιπόν, εκείνο το βράδυ, σά Φάληρο, γιά την τρέλλα του στην ξενιτιά. Μου είψε πως τον άκούω αυτή τη στιγμή:

— Άκούσε—μού είπε σταματώντας άπότομα—πως μου προτοφανερώθηκε ή τρέλλα μου. Έκει, που περπατούσα, ένα βράδυ, σε κάποια έξοχλη λεωφόρο, είδα, έαφνικά να φωτίζεται ζωηρά ο ουρανός στο βάθος του όρίζοντος. Και μέσα στο φως αυτό έβλεπα να σχεδιάζεται, σάν από χέρι άόρατου ζωγράφου, μία θαυμάσια εικόνα. Δεν άργησα να καταλάβω πως ήτανε ή Ναυμαγία των Σαλαμίνων. Σε λίγο, έβλεπα καθαρά την παράταξη των Ελλήνων και των Περσικών πλοίων, τα γύρω βουνά της Σαλαμίνος και της Αιγιάλειας, την Ψυττάλεια, τη γνώριμή μου θάλασσα, σε μια σπύση καταπληγμένη...

Ζήτησα να μάθω μήπως ή φανταστική εικόνα ήτανε μία άναπαράσταση του έργου του Βολονάκη, που έινχε να ιδούμε πολλές φορές μαζί στην αίθουσα του Δευθυνητηρίου του Ναυστάθματος. Όχι! μου είπε. Ήτανε κάτι έντελως διαφορετικό, πιο άσυγχρόιστος άνότερο. Και το βλέπω ακόμα τόσο καθαρά μπροστά μου, ώστε, αν ήμουνα ζωγράφος, θα μπορούσα ν' άναγνώσω στην εικόνα από τη φαντασία μου.

(Άκολουθεί)

Και το Νίρβαν

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΥΘΥΜΟΓΡΑΦΙΑ

ΑΝΑΚΑΤΩΜΕΝΟΣ Ο ΕΡΧΟΜΕΝΟΣ...

ΤΟΥ ΚΑΜΙΛΟΥ ΝΤΕ ΣΑΙΝ-ΚΡΟΥΑ

Από την ήμερα που ο Πλαντρώ άνέλαβε τα ύψηλά καθήκοντα του ύψιστου γραμματέως του δουκός ντε Μαριάντ, κατάλαβε πως είχε έλαττωσει το μέλλον του. Και δέν άπατήθηκε στους ύπολογισμούς του ό λαμπρός αυτός νέος. Γιατί, τό μεσημέρι τόν κάλεσε ο δούκς στο γραφείο του.

— Σας παρουσιάζω, τώρα, του είπε, μία μοναδική ευκαιρία, να μου δώσετε δείγματα της έξυπνάδας σας και της διπλωματικής σας άπορίας. Ίδου περί τίνος πρόκειται: Θέλω να παντρώσω το γιό μου, το μαρκήσιο Έκτορα με την έαδελφή του, την Έλλη ντε Κολμάρ. Μα ο μαρκήσιος ειναι τώρα μπλεγμένος στα δίχτυα της Ναζέτας, μιας επικίνδυνης θεατρίνας. Πάρτε λοιπόν αυτές τις 50.000 φράγκα, πηγαίνετε να τη βρήτε και να την παρακαλέσετε εκ μέρους μου να εγκαταστή, μ' αυτό το ποσό, νάφηση ήσυχο το γιό μου, χωρίς να προκαλέση κανένα σκάνδαλο... Έμπρος κ. Πλαντρώ. Θάρρος!...

Έστερ' από ός ώρες, ο Πλαντρώ δειχότανε στο δωμάτιό του την έπίσκεψη του νεαρού Έκτορος.

— Είσα ο ιδιαιτέρως γραμματέας του πατέρα μου, του είπε ο μαρκήσιος, συνάψ, και δικός μου φίλος. Έχω λοιπόν να σας παρακαλέσω να μου κάνετε μία χάρη: Άγαπή κρυφά την έαδελφή μου, την Έλλη ντε Κολμάρ, και θέλω να την πάρω γυναίκα. Μα έχω και μία πολύπληνη φίλη, τη Ναζέτα τών Φολί Μπερζέρ, ή οποία μου κοστίζει ένα περιόριο λεπτά. Χτές ακόμα της ύπέργραφα ένα τσέκ γιά 50.000 φράγκα. Εννοείται πως ή κατάσταση αυτή δε μπορεί να διαρκέσει έπ' άπειρον. Πρέπει να γλυτώσω απ' τα νύχια αυτής της λαμας. Πάρτε λοιπόν αυτές τις 50.000 φράγκα, πηγαίνετε να την βρήτε και προσπαθή με κάθε μέσο να την πείσετε να δεχθ ή το τελευταίο αυτό δωρο και να μ' άφήσει ήσυχο. Η άποστολή σας εινε πολύ δύσκολη, γιατί έχετε να κάνετε με μία γυναίκα εδω-εκεί, βασίζομαι όμως στη ροιζική σας δύναμη και στο διπλωματικό σας τάκτ. Έρθενα...

Δεν πάραυτα μία ώρα και ο τρισευδαίμων Πλαντρώ ήλθε στο παρακάτω γραφείο, μ' ένα τσέκ 50.000 φράγκων.

«Ποιό όργανο έπληροφόρηθ ή, κύριε, πως άνέλαβα τα καθήκοντα του γραμματέως του δουκός ντε Μαριάντ, δεν πιστεύω δε να προσβλήθ ή ή μετιοπροσίση σας αν πώς πω πως έπληροφόρηθ ή, συγχρόνως, ότι είδα τον Έκτορο, και εύγενώς, και καλόβολος άνθρωπος. Θι με ακαλόβητα, λοιπόν, κυριολεκτικώς αν μου έδωτε μία χάρη: Είμαι φίλη του μαρκήσιου Έκτορος. Ταυτοχρόνως όμως άγαπή και τον νεαρό Λαγκρέ, χωρίς κανένα ύπολογο. Τόν μαρκήσιο τόν ήρω γιά τα έξωτά μου... Ο Λαγκρέ, όμως έμαθε τις σχέσεις μου με τόν Έκτορα και έξεμάν. Τού έδωσα όμως να καταλάβ ή πως είχα κάθε συμφέρον να μη διακρίνω με το μαρκήσιο. Χτές, ο Λαγκρέ έλαβε ένα τηλεγράφημα απ' τη Λιων πως κληρονομεί κάποια θεία του. Και άποφάσισε να με πάρει γυναίκα. Έγας δε απ' τους όρους του γάμου μας εινε ότι μόνο να μη ξαναδω τόν Έκτορα, μα και να τόν έπιστρέψω στο τόκ που μου έδωσ τελευταίως. Δέ θέλει να έχω καμία ύπεροκοπή άπέναντί αυτού του ανθρώπου. Έγώ όμως, που είμαι ός ο Έκτορ μ' αγαπάει, δε θα μπορούσα ποτέ να τού 'δώ μόνον πως έινω με διακρίσεις τις σχέσεις. Σας άναθέτω λοιπόν τη λεπτή αυτή άποστολή. Έβατήλασε όλη την ειφράδειά σας γιά τον παρορμητισμό. Πείτε τον πως, αν μ' αγαπάει, πρέπει να μ' ή άνατά. Και προσπαθή, επίσης, να τόν μιλήσετε με τρόπο ώστε να μην προσβλήθ ή την έπιστροφή του τού...»

ΝΑΖΕΤΑ

Ενθ ο Πλαντρώ, το βράδυ της ίδιας μέρας, έκανε μία βόλτα στα κεντρικά ένοκεία, γιά να συνάβ ή από τις συγκινήσεις της ήμερας, άναμμεσε κάποιο παλιό φίλο του, μέλος της οικογενείας τών Κολμάρ.

— Και γι' έσκόπευα να περάσω το βράδυ απ' το σπίτι να σε δω, του είπε ο φίλος του. Έχω να σου ζήτησω μία πολύ μεγάλη έκδου-λεση. Έμαθα πως μπήκες στην ύπεροσία του δουκός ντε Μαριάντ και πρόκειται να σου άνακοινώσω κάτι πολύ λεπτό. Απ' αυτά που δε σου πω, έξαρτάται ή τιμή και ή ύπόκληρη ολοκλήρωση οικογενείας. Μα σε έρω γιά τιμω και είμαι έθαστος πως θα φανεί άντρας στην προκείμενη περίπτωση. Να σου έξηγησω τώρα τι συμβαίνει: Η έαδελφή σου, πρόκειται να παντρευθ ή το μαρκήσιο Έκτορα ντε Μαριάντ... Μα, από δν κ' ένα χρόνο τώρα, σχετίζεται—με καταλαβαίνεις ύπο-βόλως—με τόν Λαγκρέ, το γνωστότατο νεότρο. Πως θα διακόψ ή τώρα τις σχέσεις μαζί του; Ο Λαγκρέ ειναι πολύ θυμώδης, πολύ ζηλιάρης. Φοβάται μήπως την έκνέσει. Μα έφέρει επίσης πως έχει χρηματική άνάγκη... Με παρακάλεσε λοιπόν (μου έχει άπόλυτη έμπιστο-σιν) να σου δώσω 50.000 φράγκα και να σε ήκτεσωσι να πές να έρς αυτόν τον νεότρο και να τού δώσης να καταλάβ ή πως το καλό του έχει να κάνει, ειναι να πάρ η αυτά τα χρήματα και να έ-χέτ η την Έλλη. Εσύ, ως γραμματέας του πατέρα του Έκτορος, πρέπει να φροντίσεις να άποφύγουμε το σκάνδαλο και να γίνουμε με

ΑΝΘΡΩΠΙΝΕΣ ΚΑΚΟΜΟΙΡΙΕΣ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΦΙΛΑΡΓΥΡΩΝ

Τά άλογα... ζώα πολυέξωδα!—Μία άπαίτησις του Βούκιχαμ...—Τό δείπνον ένός έκατομμυριούχου. Μία ρέγγα ψημένη στ' άχυρα!.. Η οικονομία μιας πεντάρας που όδηγει στον θάνατο!.. Ο θάνατος ένός φιλαργύρου. Πως ξεψύχησε άνάμεσα στα σκακιά με τα σκεύδα του!.. κ.τ.λ. κ.λ.τ.

Ο Ταλμάν ντε Ρενό διηγείται το έξης χαρακτηρισμένο έπεισόδιο: Ο πρώτος θαλαμηπόλος του βασιλέως Λουδοβίκου ΙΓ' Ντε Νιέρ, είχε παντρευθ ή την πρώτη καμαριέρα της βασιλίσσης, μία νέα χαριτωμένη μεν αλλά τρομερά φιλάργυρη. Κάποτε ή κυρία Ντε Νιέρ θέλησε να άποκτήσ η δική της άμάξ η. Ο άντρας της έσπευσε να τής άγοράσ η ένα. Την ίδια νύχτα όμως, άκουσε θόρυβο στο σπίτι και έψπνισε άμέσως τόν άντρα της.

—Τι θόρυβος ειν' αυτός; τόν έρώτησε.

—Εινε τά άλογα που τρώνε στον σταύλο τους, της άπήντησε αυτός.

—Πως! φώναξε τότε αυτή έξω φρενών. Τά άλογα κάθονται και τρώνε ως... και τη νύχτα άκόμη; Μ' αυτό εινε τρομερό!..

Και την άλλη μέρα... ξεπούλησε τά άλογα της όσα—όσο!..

Ο φιλάργυρος Κούτλερ έλεγε κάποτε στον τρομερά σπάταλο κόμητα ντε Βούκιχαμ:

—Πρέπει φίλε μου, να κάνης οικονομίες... Ζήσε, όπως ζώ εγώ...

—Ίπποτα Κούτλερ, άπήντησε ο κόμης, δεν έχω ύπ' όψη μου να ζήσω σάν και σένα παρά μόνον όταν... καταστραφ ή τελείως οικονομικώς και δέν θα έχω ούτε να ζώω!..

Ο Κούτλερ αυτός ήταν ο πλουσιώτερος αλλά και ο πλέον φιλάργυρος άνθρωπος της εποχής του. Έταξέλασε, συνήθως, μόνος και έφιππος, γιά ν' άποφεύγ η το παραμικρό έξωδο.

Όταν κατέλυε το βράδυ σε κανένα πανδοχείο, ύπεκρινετο τόν κουρασμένο, γιά ν' άποφύγ η να τού σερβίρουν το δείπνο.

Μόλις άνέβαινε στο δωμάτιό του, ζήτησε από τόν υπηρέτη, τού πανδοχείου να τού φέρ η λίγα άχυρα γιά να τά βάλ η όθην, μες στα ύποδημάτα του. Σάν έμενε μόνος όμως κλειδωνε την κάμαρά του, άνακάτεσε το άχυρο με λίγο κερί, το άναβε και... έψπνε στη γλώσσα του μία ρέγγα την όποιαν είχε κουβά-λινε μαζί του! Η ρέγγα αυτή, μαζί με λίγο φω-μί και λίγο νερό άποτελούσε όλο το δείπνο του!—Και ο άνθρωπος αυτός έθεωρείτο και ήτο πράγμα-τι... έκατομμυριούχος!!!

Άλλος περίφημος φιλάργυρος ήταν ο Γάλλος ποιητής Σαπελαίν τόν όποιον ο Μποναπόλε έκακομ-ταχέισθη τόσο στας σάτυρους του. Ο Σαπελαίν αυτός όταν πέθανε άφισε περιουσία πενήντα χιλιά-δων σκεύδων εις μετροτά, ήτοι περί το έκατομμύριον ίδικών μας σημερινών δραχμών.

Η μεγαλύτερα του διασκεδάση, κατά την διάρ-κεια της άσθενείας του ήταν να άνοικνεϊν ή το θη-σαυροφυλάκίό του, το όποιο τοποθετούσε πάντοτε κοντά στο κρε-βάτι του. Γιά να μωρή δε να θανατώ η καλλίτερα τούς θησαυρούς του, λίγη ώρα πριν έκπνεύσει διάταξε και τοποθέτησαν όλα τα σκα-κιά με τά σκεύδα του όλόγυρα στο κρεβάτι του!..

Άλλά και αυτός ο θάνατος του Σαπελαίν, όφειλετο στη μεγάλη του φιλαργυρία! Μία μέρα που είχε βρέξει, ο Σαπελαίν έδήχη από το σπίτι του γιά να πά η στην Άκαδημία. Στη στροφή όμως ένός δρόμου άναγκάστηκε να σταματήση. Ένας όρμητικός χείμαρρος, τόν όποιον είχαν σχηματίσει τά νερά της βροχής, έμπόδιζε να περάση στο άντικρυνό πεζοδρόμιο. Κάποιος έξυπνος Παρισινός είχε ρίξει στο μέρος αυτό μία σανίδα έπάνω από τά νερά κ' αντί μιας πεντάρας έπέστρεπε στους διαβάτες να κάνουν χρήση της πρόχειρης αυτής γεφυράς. Ο έκατομμυριούχος Σαπελαίν όμως λυπήθηκε να δώση την πεντάρα του και προτίμησε να... δουτηχθή μέσα στο νερό ως τά γυνατιά! Και όταν έφθασε τέλος στην Άκαδημία, ντράπηκε να πά η να στεγνώση κοντά στα τζάκι, φοβόμενος μήπως οι συνάδελφοί του έννοήσουν τά διατρέξαντα και άρχισουν να τόν πειράζουν.

Τό άποτέλεσμα της χερμωνιάτικης αυτής ψυχολογίας, ήταν ν' άρ-πάξ η μία γαρή περιπνευμονία ή όποια και τόν όδήγησε στον τάφο!..

Ο ΞΕΗΝΤΑΒΕΛΟΝΕΣ

το καλό οι γάμοι της Έλλης με το μαρκήσιο.

Έστερ' από λίγες μέρες, όλοι ήταν ευχαριστημένοι. Τι ύποχρε-ωτικό παιδί, τέλος πάντων, αυτός ο Πλαντρώ!.. Όλους τούς είχε σκληώσει με τό άζημίωτο, θάβαια, χωρίς να δ η κανένα, χωρίς να πληρώση κανένα... Κ' έταπέωσε και τις 200 χιλιάδες. Πως είπατε παρακαλώ!..

Σας έτυχε να βρεθίτε ποτέ σε χωριάτικο χωριό ;
Σ' ένα τέτοιο χωριό ποιοι γινόντο τον Έλμερ. Ήταν ένας νέος στρατιώτης που έμενε στην πόλη, και έρχονταν με τους άλλους στρατιώτες κάθε Σαββατοκύριακο να γλεντήσουν στο χωριό μας, και κυρίως να βρουν ωμορφες χωριατοπούλες.

Σύμφωνα με την χωριάτικη συνήθεια, ήρθε ένα Σάββατο, με ζήτηση για ένα χορό, και έτσι άρχισε ο σύνδεσμος μεταξύ μας. Χόρευε και με πολλές άλλες εκείνο το βράδυ, ο Έλμερ, χωρίς όμως να τραβά τα μάτια του από πάνω μου. Μετά το χορό με πήρε ως το σπίτι, και στην πόρτα σταθήκαμε και αλλάξαμε τα πρώτα ερωτικά λόγια. Μου είπε έπειτα πως θα έμενε στο ξενοδοχείο, και πως ήθελε να με δω την άλλη μέρα. Έγώ, δέχτηκα με μεγάλη χαρά, και την άλλη μέρα, βγαίνοντας από την εκκλησία, τον είδα να με περιμένει κάτω από ένα δέντρο. Οι γονείς μου και ο μικρότερος αδελφός μου ήταν μαζί μου.

Ο Έλμερ μας πλησίασε με σεβασμό. Αφού τον σύστηρα στην οικογένειά μου, η μητέρα τον πασέκαλεσε να δεχθεί να φάει μαζί μας. Την ίδια παρασκευή τοίκαμε κι ο πατέρας μου κι ο Έλμερ δείχτηκε.

Μετά το φαγητό, πληνήθηκεν δλοι μαζί στα χωράφια του πατέρα, ποίταν ο πιο πλούσιος χηματαίς του χωριού. Ο Έλμερ μου μίλησε για ένα λαγαροπλαστικό που έπρόκειτο να αρνεί στην πόλη. Έκανε, όπως μου είπε, μεγάλες οικονομίες, για να μπορέσει να το αγοράσει γρήγορα.

Όλοι στο χωριό τον κύτταζαν με συμπαιθητικό βλέμμα, και οι γονείς μου ήταν εύθυμοι με την σκέψη ότι θα τον έκαναν γαμπρό. Ο Έλμερ ήταν ο ίδιος ένας αφοραβωτιστικός. Δεν ήταν πολύ όμορμος, ήταν ξανθός και σταθερός...

Για την φαμίλια του δεν μας έκαμε καθόλου κονβέντα. Μα και μες με την ιδέα πως η ζωή του στο σπίτι του θα ήταν μαρτυρική, δεν τον ρωτήσαμε ποτέ τίποτα. Τό κάνουν - κάνουν ο Έλμερ μας ενδέφερε και όχι η οικογένειά του.

Η μητέρα κι' εγώ άρχισαμε να πηγαίνουμε πολύ συχνά, σχεδόν για όλα μας τα χρόνια, στην πόλη που έμενε ο Έλμερ. Ταξιδεύαμε με το άμαξάκι του πατέρα, και όταν τελειωναν τα χρόνια, ξεκοραζόμαστε σε κανέναν κινηματογράφο. Ήταν τότε ένα μήνες που είχα γνωρίσει τον Έλμερ, ο οποίος περνούσε πια τα Σαββατοκύριακα στο σπίτι μας. Πολλές φορές, μας επισκεπτόταν και στη μέση της εβδομάδας.

Μια μέρα, η μητέρα κι' εγώ πήγαμε στην πόλη για μερικά χρόνια. Είχαμε ξεκινήσει πολύ πιο νωρίς εκείνο το Σάββατο και όταν τελειώσαμε, αποφασίσαμε να πάμε ο Έλμερ κινηματογράφο, πριν γυρίσουμε σπίτι.

Βγαίνοντας κατόπι των κινηματογράφων, μπλεχτήκαμε στο πλήθος, όταν, ξαφνικά, σταμάτησε ο Έλμερ.

Η μητέρα με κύτταζε τρομαγμένη, και με ρώτησε τι έχω. Έγώ έκλαια και νόμιζα να κυττάω κάποιον που περνούσε. Κυττάει κι' η μητέρα προς την ίδια διεύθυνση, μα δεν είδε τίποτα που να την ταράξει.

— Τι έχεις, Μαίρη ; Μ' ερώτησε.

— Τιποτα, μητέρα. Μ' έπιασε ένας πόνος στο στομάχι, είπα ψευδιστικά. Έξακολουθήσαμε το δρόμο μας. Η μητέρα μου με κύτταζε ύποπτα ο'όλο το δρόμο. Ήσπου να φθάσουμε σπίτι δεν αλλάξαμε παρά λίγα λόγια. Μόλις όμως φθάσαμε στο σπίτι η μητέρα με ξαναρώτησε τι είχα, αλλά δεν της είπα λέξη.

Δεν ήθελα, φυσικά, να της πω ότι είχα δει τον Έλμερ με μια γυναίκα να οδηγεί ένα κοριτσάκι με ένα μωρό !...

Ο Έλμερ δεν με είχε δει και έτσι δεν ήταν προσεκτικότερος για να δικαιολογηθεί όταν φθάσε το βράδυ. Έγώ δεν ήξερα καλά-καλά ακόμη τι να κάνω. Να κάνω τη θυμωμένη, την αδιάφορη ;

Ο Έλμερ έφτασε σπίτι μας χαμογελαστός, και πρόσχαρος, όπως πάντα. Έγώ τον κύτταξα και σκεπτόμουν : Μπορούσε ποτέ, αυτό το όμορφο παλιόκατο, να θέλει να παίξει με μια άσχημη χωριατοπούλα ; Τι μυστικό να έπαιζε άραγε στην ζωή του ; Ίσως όμως και θα μου το έλεγε ο Έλμερ. Αποφάσισα λοιπόν να μην πω τίποτα απ' ότι είχα δει το απόγευμα. Τον δέχτηκα με τον συνηθισμένο εγκάρδιο χειροκρότησ μου, κι' ένα γρήγορο φίλη και ένα σφιχτό αγκάλιασμα.

Μολαταύτα το γαμψό μου Έλμερ αυτή την ημέρα ήταν βεβιασμένο. Φαινόταν σαν να τον βασάνιζε κάποια κρυφή αγωνία. Πολλές φορές, το μιλώσα και δεν μ' άκουσε. Τέλος δεν βάσταξε.

— Έλμερ, του είπα, Έλμερ, πού ήταν εκείνη η γυναίκα και τίνος ήταν εκείνο το μωρό που έφερες σήμερα στο δρόμο ;

— Έλμερ, του είπα, Έλμερ, πού ήταν εκείνη η γυναίκα και τίνος ήταν εκείνο το μωρό που έφερες σήμερα στο δρόμο ;

— Έλμερ, του είπα, Έλμερ, πού ήταν εκείνη η γυναίκα και τίνος ήταν εκείνο το μωρό που έφερες σήμερα στο δρόμο ;

— Έλμερ, του είπα, Έλμερ, πού ήταν εκείνη η γυναίκα και τίνος ήταν εκείνο το μωρό που έφερες σήμερα στο δρόμο ;

— Έλμερ, του είπα, Έλμερ, πού ήταν εκείνη η γυναίκα και τίνος ήταν εκείνο το μωρό που έφερες σήμερα στο δρόμο ;

— Έλμερ, του είπα, Έλμερ, πού ήταν εκείνη η γυναίκα και τίνος ήταν εκείνο το μωρό που έφερες σήμερα στο δρόμο ;

— Έλμερ, του είπα, Έλμερ, πού ήταν εκείνη η γυναίκα και τίνος ήταν εκείνο το μωρό που έφερες σήμερα στο δρόμο ;

— Έλμερ, του είπα, Έλμερ, πού ήταν εκείνη η γυναίκα και τίνος ήταν εκείνο το μωρό που έφερες σήμερα στο δρόμο ;

ΑΓΓΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Η ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΙΣ ΜΙΑΣ ΜΟΝΑΧΗΣ

ΤΟΥ ΤΖΩΝ ΟΥΐΝΣΤΟΡ

μικρό μου παράδεισο... Κι' άρχισε στους λιγμούς.

— Έλμερ, συνέχισε :

— Ναι, θα σου πω όλα. Η γυναίκα που είδες ήταν η γυναίκα μου, όπως και το μωρό ήταν παιδί μου. Μολαταύτα δεν την αγαπάω. Ούτε κι' αυτή τοίκαμε καμιά συμπάθεια για μένα. Πρώτο έτος του γάμου μας, να την παρουντό. Κι' άραγε ήταν το μωρό. Δεν έφερε να κρατήσει ένα σπίτι, δεν έφερε να αναλάβει το μωρό. Δεν μπορούσε να φαντασθείς τί έπρεπε να τα πράγματα όμως άλλαξαν από τότε που σε γνώρισα. Ήσουν η πρώτη εντύπωση που αισθάνθηκα ο'αυτά τα δύο χρόνια. Αποφάσισα να την ξεφορτωθώ. Θέλω να το κάνω τίμια, αλλά δεν θέλω ούτε να το άκουσθ.

Μια βραδιά σιωπηλά επηκολούθησε κατόπι μεταξύ μας, για αρκετή ώρα. Είχε πια σκοτεινιάσει έντελώς. Δεν έλεγα λέξη... Το κεφάλι μου γυρνούσε.

— Λοιπόν, θα την δω αύριο και θα προσπαθήσω και πάλι να την πείσω, είπε ξαφνικά ο Έλμερ θυμωμένος.

— Υστερα σηκώθηκε, με φίλησε κι' έφυγε.

Η Κυριακή αυτή ήταν η πιο θλιβερή και μονότονη μέρα της ζωής μου. Δεν πήγα στην εκκλησία. Κατέβηκα κοντά στο σπίτι και ξεκίνησα στα χόρτα. Έμεινα αρκετές ώρες έτσι βυθισμένη σε σκέψεις. Τι θα γινόμουν Θεέ μου !...

Τη Δευτέρα το απόγευμα μου έφεραν ένα γράμμα από τον Έλμερ. Μοιραφρε πως μ' αγαπά και πως πρέπει να έχω εμπιστοσύνη ο'αυτόν.

Την Τρίτη το βράδυ κλείστηκα χωρίς στην κάμαρά μου εύχρηστική, που η μητέρα μου δεν με είχε βασανίσει μ' ερωτήσεις, για ότι με συνίβαινε. Κατά τα ξημερώματα με κατέλαβε ένας αγωνιώδης έπνος. Μου φάνηκε πως είδα τον Έλμερ μέσα ο' ένα τρομερό εγκάληση. Σίτηνα τρομαγμένη και για πολύ ώρα σκεπτόμουν τα τρομακτικά όνειρά μου.

Κατά τις δέκα γιόσεις ο πατέρας φέροντας την άλλη γραμμή του και μια εφημερίδα. Την πήρα και άρχισα να διαβάω. Ζητούσα κάτι να διαβάσω να ξελαστώ, όταν τα μάτια μου έπεσαν στους παρακάτω τρομακτικούς τίτλους :

«Μια μητέρα που κήκε με το μωρό της στα χέρια !...»

— Άρχισα να διαβάζω τις λεπτομέρειες της τραγωδίας αυτής.

Η δύστυχη αυτή μητέρα, έγραφε η εφημερίδα, άσχημα κινήθηκε μέσα στις φλόγες ενώ ο άνδρας της δούλευε, και κοντά, ο' ένα φορτίο !... Έξω από το βλέμμα μου έπεσε το όνομα του άνδρος : «Έλμερ Τόμας !... Ταράχτηκε. Τι είχε συμβεί λοιπόν ; Η γυναίκα του Έλμερ είχε και γνήσιος !... Παρακάτω διάβασα πως το μωρό είχε σωθεί την τελευταία στιγμή.

Ο Έλμερ ήθελε σίτη άραγ αυτό το βράδυ. Τοίκαμε πως ήξερα τι συνέβη, μα αυτός δεν είχε λέξη. Ήταν όμως και φανόταν σαν να τον βασάνιζε κάτι. Υστερα από κάποιες και μου υποσχέθηκε να με παρουντό το γρήγορο...

— Όταν έφυγε τον συνόδεγα ως την πόρτα. Χωρίς να μου πη λέει μ' έφερε στην αγκαλιά του, με φίλησε κι' έφυγε... Έτορξα ξοπίσω του και το φινύρισα ο'αυτό :

— Έλμερ σε λίγο καιρό θάμια μητέρα !...

Με ξαναφίλησε κι' έφυγε λέγοντάς μου :

— Ηούχαος. Θα γίνης δική μου.

Την τετάρτη μέρα, κοντά το μεσημέρι, ένας αδότητος κύριος χτύπησε την πόρτα. Τον είδα από το παράθυρο και κατέβηκα και τον άκουσα άμειους.

— Τό όνομά σας είναι Μαίρη Νταίβις ; ρώτησε άπότομα.

— Ναι, το άπάντησα με φωνή αρνημένη. Κατάλαβα ότι θα ήμα κατέας άναγκής, και ότι θα έπρόκειτο για την έπίδοση του Έλμερ. Κι' αυτό ήταν πράγματι. Άρχισα να μ' έξετάζει για τις σχέσεις μου με τον Έλμερ. Τό άπάντησα, χωρίς δυσκολία, με ειλικρίνεια. Τό είπα ότι, κι' αν ήξερα, φάνηκε ίκανοποιημένος μα πριν φύγει μου είπε ότι έπρεπε να παρουσιάσω στη δική !...

Στη δική ; Ποιά δική !... Τρομαγμένη έτορξα κι' άγνόησα μια έφημερίδα. Τη διάβασα μ' άγνωση και τα έμαθα όλα. Ο Έλμερ κατηγορείται ότι είχε κάνει την γυναίκα του. Έγραφαν μάλιστα ότι το έκανε αυτό επηρεασμένος από μένα, για να με πάρη γυναίκα του !...

Τό πράγμα μαδεύτηκε άμέσως ο'όλο το χωριό. Στη γειτονία άρχισα να μ' άγριοκινάτουν. Θεέ μου, πόσο έπέρασα !... Απτή η μητέρα μου ήταν άδοτημη μαζί μου.

Τον Έλμερ τον έζηνα φυλακισμένο. Δεν πήγα να τον δω καθόλου στην φυλακή. Δεν έκανα βήμα από το σπίτι. Περίμενα πια την μέρα της κηφ. Κ' η μέρα αυτή δεν άρχισε να φτάση. Πήγα στο δικαστήριο με τον

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΘΑΙΝΕΤΕ
ΚΑΙ ΝΑ ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΕΤΕ

— Μια Συριακή παροιμία λέει : «Ποτέ μη συμφωνήσ με τον ρείονά σου όταν κατηγορεί το λόγο του, το σκυλί του ή τη γυναίκα του, εκτός αν θέλεις να τον κάνης θανάσιμο εχθρό !»

— Μια άλλη ισπανική αυτή λέει : «Όποιος πηγαίνει στο δικαστήριο πρέπει να κουβαλά μαζί του τρεις σάκκους : Έναν με λεφτά, έναν με... χαρτόσημα, κι' έναν με... υπομονή». Πόσους τέτοιους σάκκους, εν τοιαύτη περιπτώσει, δε θάπρεπε να κουβαλά μαζί του όποιος έχει την άτυχία να μπλέξη με τα ελληνικά δικαστήρια ;

— Ένα έπιστημονικό άγγλικό περιοδικό άναφέρει το εξής χαριτωμένο ανέκδοτο : Πρώ όλίγων έτών, κάποιος άγγλος μηχανικός, προσπαθώντας να εξηγήση τι είναι ηλεκτρικός τηλεγράφος ο'έναν Πέρση διοικητή που δεν μπορούσε να τον έννοη, του είπε : «Υπόθεσε πως υπάρχει ένα σκυλί τόσο μεγάλο που η μύη ούρά του να είναι εδώ, στο Τεχεράν, το δε κεφάλι του στο Λονδίνο. Αν του σφίξεις άποδώ την ούρά του θα... γανήση εκεί !» «Ω άποκρίθηκε ο Πέρσης, τώρα το κατάλαβα !»

— Καλύτερο γιαντικό έναντίον των έγκανματων είτε από τη φωτιά προέρχονται είτε από καυτό νερό, είναι το άλειμμα του καμμένου μέρους του σώματος με κοινή ξερή σόδα.

— Ένας από τους μεγαλοπρεπεστέρους ναούς της Βαυαρίας έχει κατασκευασθεί σχεδόν άποκλειστικά από... πεπιοσμένο χαρτί. Χωρίς άνω των 1000 άτόμων, η έξωτερική του δε προσνς μοιάζει με μαρμάρνη.

— Η σωματεμπορία κατηγορήθη στ' Γαλλία το 1779, στο Άννοβερν το 1831 και στην Πρωσία το 1810.

— Οι άρχαίοι Πέρσαι συνήθιζαν ν'έχουν πάνω στις όμοφες των σπών τους βωμό : με άαμμένη φωτιά. Γιαυτό και τις κατεστρεφάζαν έπίπεδους.

— Κατά την άρχαιότητα ο'όλη την Ελλάδα έπληρυν 22 μαντίετα του Άπολλωνος.

— Κατά την άρχαιότητα ο'όλη την Ελλάδα έπληρυν 22 μαντίετα του Άπολλωνος.

— Κατά την άρχαιότητα ο'όλη την Ελλάδα έπληρυν 22 μαντίετα του Άπολλωνος.

— Κατά την άρχαιότητα ο'όλη την Ελλάδα έπληρυν 22 μαντίετα του Άπολλωνος.

— Κατά την άρχαιότητα ο'όλη την Ελλάδα έπληρυν 22 μαντίετα του Άπολλωνος.

— Κατά την άρχαιότητα ο'όλη την Ελλάδα έπληρυν 22 μαντίετα του Άπολλωνος.

— Κατά την άρχαιότητα ο'όλη την Ελλάδα έπληρυν 22 μαντίετα του Άπολλωνος.

— Κατά την άρχαιότητα ο'όλη την Ελλάδα έπληρυν 22 μαντίετα του Άπολλωνος.

— Κατά την άρχαιότητα ο'όλη την Ελλάδα έπληρυν 22 μαντίετα του Άπολλωνος.

— Κατά την άρχαιότητα ο'όλη την Ελλάδα έπληρυν 22 μαντίετα του Άπολλωνος.

— Κατά την άρχαιότητα ο'όλη την Ελλάδα έπληρυν 22 μαντίετα του Άπολλωνος.

— Κατά την άρχαιότητα ο'όλη την Ελλάδα έπληρυν 22 μαντίετα του Άπολλωνος.

— Κατά την άρχαιότητα ο'όλη την Ελλάδα έπληρυν 22 μαντίετα του Άπολλωνος.

— Κατά την άρχαιότητα ο'όλη την Ελλάδα έπληρυν 22 μαντίετα του Άπολλωνος.

— Κατά την άρχαιότητα ο'όλη την Ελλάδα έπληρυν 22 μαντίετα του Άπολλωνος.

— Κατά την άρχαιότητα ο'όλη την Ελλάδα έπληρυν 22 μαντίετα του Άπολλωνος.

— Κατά την άρχαιότητα ο'όλη την Ελλάδα έπληρυν 22 μαντίετα του Άπολλωνος.

— Κατά την άρχαιότητα ο'όλη την Ελλάδα έπληρυν 22 μαντίετα του Άπολλωνος.

— Κατά την άρχαιότητα ο'όλη την Ελλάδα έπληρυν 22 μαντίετα του Άπολλωνος.

— Κατά την άρχαιότητα ο'όλη την Ελλάδα έπληρυν 22 μαντίετα του Άπολλωνος.

— Κατά την άρχαιότητα ο'όλη την Ελλάδα έπληρυν 22 μαντίετα του Άπολλωνος.

— Κατά την άρχαιότητα ο'όλη την Ελλάδα έπληρυν 22 μαντίετα του Άπολλωνος.

— Κατά την άρχαιότητα ο'όλη την Ελλάδα έπληρυν 22 μαντίετα του Άπολλωνος.

— Κατά την άρχαιότητα ο'όλη την Ελλάδα έπληρυν 22 μαντίετα του Άπολλωνος.

— Κατά την άρχαιότητα ο'όλη την Ελλάδα έπληρυν 22 μαντίετα του Άπολλωνος.

ΑΠ' ΟΣΑ ΔΙΑΒΑΖΩ

ΜΙΚΡΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Δυό έξυπνες άπάντησεις του Κικέρωνος. Ο Πάπας Λέων Ι' και ο άλχημιστής. Ένα ανέκδοτο του Μιχαήλ Άγγελου. Ο Δάντης και ο πρίγκηψ της Βερώνας. Ο Έβραϊός και ο χρυσός σταυρός κ.τ.λ.

Ο Πούμπλιος Κόττα αυτοδιαφημιζόταν ως μέγας νομικός, χωρίς να ξέρη γού από νομικά. Κάποτε έλλήθη στο δικαστήριο από τον Κικέρωνα, για να του χρησιμεύσει ως μάρτυς σε μιά υπόθεση. Ο Κόττα όμως, μη θέλοντας να φανή χόρημος στον μεγάλο του αντίπαλο, όταν ήρθε η σειρά του να μιλήσει, προχώρησε προς τον πρόεδρο του δικαστηρίου και έδήλωσε :

— Δεν γνωρίζω τίποτα !

— Μα δεν πρόκειται τώρα για νομικά !... ήρξέσθ να του άπάντηση ο Κικέρων, χαμογελώντας με ειρωνία.

— Σεόπασε, φίλε μου ! του άπήντησε με ήρεμία ο Κικέρων. Λέγε ότι θέλεις... Δεν πειράζει... Προτιμώ να με τ ρ α τ ε ρ η σ... άπειλές, παρά γλυκά !

— Σεόπασε, φίλε μου ! του άπήντησε με ήρεμία ο Κικέρων. Λέγε ότι θέλεις... Δεν πειράζει... Προτιμώ να με τ ρ α τ ε ρ η σ... άπειλές, παρά γλυκά !

— Σεόπασε, φίλε μου ! του άπήντησε με ήρεμία ο Κικέρων. Λέγε ότι θέλεις... Δεν πειράζει... Προτιμώ να με τ ρ α τ ε ρ η σ... άπειλές, παρά γλυκά !

— Σεόπασε, φίλε μου ! του άπήντησε με ήρεμία ο Κικέρων. Λέγε ότι θέλεις... Δεν πειράζει... Προτιμώ να με τ ρ α τ ε ρ η σ... άπειλές, παρά γλυκά !

— Σεόπασε, φίλε μου ! του άπήντησε με ήρεμία ο Κικέρων. Λέγε ότι θέλεις... Δεν πειράζει... Προτιμώ να με τ ρ α τ ε ρ η σ... άπειλές, παρά γλυκά !

— Σεόπασε, φίλε μου ! του άπήντησε με ήρεμία ο Κικέρων. Λέγε ότι θέλεις... Δεν πειράζει... Προτιμώ να με τ ρ α τ ε ρ η σ... άπειλές, παρά γλυκά !

— Σεόπασε, φίλε μου ! του άπήντησε με ήρεμία ο Κικέρων. Λέγε ότι θέλεις... Δεν πειράζει... Προτιμώ να με τ ρ α τ ε ρ η σ... άπειλές, παρά γλυκά !

— Σεόπασε, φίλε μου ! του άπήντησε με ήρεμία ο Κικέρων. Λέγε ότι θέλεις... Δεν πειράζει... Προτιμώ να με τ ρ α τ ε ρ η σ... άπειλές, παρά γλυκά !

— Σεόπασε, φίλε μου ! του άπήντησε με ήρεμία ο Κικέρων. Λέγε ότι θέλεις... Δεν πειράζει... Προτιμώ να με τ ρ α τ ε ρ η σ... άπειλές, παρά γλυκά !

— Σεόπασε, φίλε μου ! του άπήντησε με ήρεμία ο Κικέρων. Λέγε ότι θέλεις... Δεν πειράζει... Προτιμώ να με τ ρ α τ ε ρ η σ... άπειλές, παρά γλυκά !

— Σεόπασε, φίλε μου ! του άπήντησε με ήρεμία ο Κικέρων. Λέγε ότι θέλεις... Δεν πειράζει... Προτιμώ να με τ ρ α τ ε ρ η σ... άπειλές, παρά γλυκά !

— Σεόπασε, φίλε μου ! του άπήντησε με ήρεμία ο Κικέρων. Λέγε ότι θέλεις... Δεν πειράζει... Προτιμώ να με τ ρ α τ ε ρ η σ... άπειλές, παρά γλυκά !

— Σεόπασε, φίλε μου ! του άπήντησε με ήρεμία ο Κικέρων. Λέγε ότι θέλεις... Δεν πειράζει... Προτιμώ να με τ ρ α τ ε ρ η σ... άπειλές, παρά γλυκά !

— Σεόπασε, φίλε μου ! του άπήντησε με ήρεμία ο Κικέρων. Λέγε ότι θέλεις... Δεν πειράζει... Προτιμώ να με τ ρ α τ ε ρ η σ... άπειλές, παρά γλυκά !

— Σεόπασε, φίλε μου ! του άπήντησε με ήρεμία ο Κικέρων. Λέγε ότι θέλεις... Δεν πειράζει... Προτιμώ να με τ ρ α τ ε ρ η σ... άπειλές, παρά γλυκά !

— Σεόπασε, φίλε μου ! του άπήντησε με ήρεμία ο Κικέρων. Λέγε ότι θέλεις... Δεν πειράζει... Προτιμώ να με τ ρ α τ ε ρ η σ... άπειλές, παρά γλυκά !

— Σεόπασε, φίλε μου ! του άπήντησε με ήρεμία ο Κικέρων. Λέγε ότι θέλεις... Δεν πειράζει... Προτιμώ να με τ ρ α τ ε ρ η σ... άπειλές, παρά γλυκά !

— Σεόπασε, φίλε μου ! του άπήντησε με ήρεμία ο Κικέρων. Λέγε ότι θέλεις... Δεν πειράζει... Προτιμώ να με τ ρ α τ ε ρ η σ... άπειλές, παρά γλυκά !

— Σεόπασε, φίλε μου ! του άπήντησε με ήρεμία ο Κικέρων. Λέγε ότι θέλεις... Δεν πειράζει... Προτιμώ να με τ ρ α τ ε ρ η σ... άπειλές, παρά γλυκά !

— Σεόπασε, φίλε μου ! του άπήντησε με ήρεμία ο Κικέρων. Λέγε ότι θέλεις... Δεν πειράζει... Προτιμώ να με τ ρ α τ ε ρ η σ... άπειλές, παρά γλυκά !

— Σεόπασε, φίλε μου ! του άπήντησε με ήρεμία ο Κικέρων. Λέγε ότι θέλεις... Δεν πειράζει... Προτιμώ να με τ ρ α τ ε ρ η σ... άπειλές, παρά γλυκά !

— Σεόπασε, φίλε μου ! του άπήντησε με ήρεμία ο Κικέρων. Λέγε ότι θέλεις... Δεν πειράζει... Προτιμώ να με τ ρ α τ ε ρ η σ... άπειλές, παρά γλυκά !

— Σεόπασε, φίλε μου ! του άπήντησε με ήρεμία ο Κικέρων. Λέγε ότι θέλεις... Δεν πειράζει... Προτιμώ να με τ ρ α τ ε ρ η σ... άπειλές, παρά γλυκά !

— Σεόπασε, φίλε μου ! του άπήντησε με ήρεμία ο Κικέρων. Λέγε ότι θέλεις... Δεν πειράζει... Προτιμώ να με τ ρ α τ ε ρ η σ... άπειλές, παρά γλυκά !

— Σεόπασε, φίλε μου ! του άπήντησε με ήρεμία ο Κικέρων. Λέγε ότι θέλεις... Δεν πειράζει... Προτιμώ να με τ ρ α τ ε ρ η σ... άπειλές, παρά γλυκά !

— Σεόπασε, φίλε μου ! του άπήντησε με ήρεμία ο Κικέρων. Λέγε ότι θέλεις... Δεν πειράζει... Προτιμώ να με τ ρ α τ ε ρ η σ... άπειλές, παρά γλυκά !

— Σεόπασε, φίλε μου ! του άπήντησε με ήρεμία ο Κικέρων. Λέγε ότι θέλεις... Δεν πειράζει... Προτιμώ να με τ ρ α τ ε ρ η σ... άπειλές, παρά γλυκά !

— Σεόπασε, φίλε μου ! του άπήντησε με ήρεμία ο Κικέρων. Λέγε ότι θέλεις... Δεν πειράζει... Προτιμώ να με τ ρ α τ ε ρ η σ... άπειλές, παρά γλυκά !

— Σεόπασε, φίλε μου ! του άπήντησε με ήρεμία ο Κικέρων. Λέγε ότι θέλεις... Δεν πειράζει... Προτιμώ να με τ ρ α τ ε ρ η σ... άπειλές, παρά γλυκά !

— Σεόπασε, φίλε μου ! του άπήντησε με ήρεμία ο Κικέρων. Λέγε ότι θέλεις... Δεν πειράζει... Προτιμώ να με τ ρ α τ ε ρ η σ... άπειλές, παρά γλυκά !

— Σεόπασε, φίλε μου ! του άπήντησε με ήρεμία ο Κικέρων. Λέγε ότι θέλεις... Δεν πειράζει... Προτιμώ να με τ ρ α τ ε ρ η σ... άπειλές, παρά γλυκά !

— Σεόπασε, φίλε μου ! του άπήντησε με ήρεμία ο Κικέρων. Λέγε ότι θέλεις... Δεν πειράζει... Προτιμώ να με τ ρ α τ ε ρ η σ... άπειλές, παρά γλυκά !

— Σεόπασε, φίλε μου ! του άπήντησε με ήρεμία ο Κικέρων. Λέγε ότι θέλεις... Δεν πειράζει... Προτιμώ να με τ ρ α τ ε ρ η σ... άπειλές, παρά γλυκά !

— Σεόπασε, φίλε μου ! του

ΕΞΕΝΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Η μικρούλα Ντεζιρέ, η χαριτωμένη Ντεζιρέ, κάθεται με τη μητέρα της στον κήπο. Ο πατέρας της Ντεζιρέ, ένας γέρος αξιοματικός σκοτώθηκε την άνοιξη του 1918 στη μάχη του Μοντινιέ. Από τις άρχες του πολέμου είχε νοιώσει για τη γυναίκα του και την κόρη του μία ξεχωριστή επαινή στο Σαντουά, κολλητά στο σπίτι μου! Κι' έτσι χωρίς να θέλω παρακολουθούσα την ζωή των δύο γυναικών. Μετά την άνοχη όταν πιά η ψυχές μας απολυτρώμενες από την άνοχη που τις κατείχε έως τότε άρχιζαν να αναπνέουν βαθιά τα μύρα των πρώτων φθινοπορινών ημερών του 1918, μου έδωσαν συχνά να νοιώσω την μητέρα της Ντεζιρέ, την κυρία Μαρζορέλ, να λη αναγεννιόταν, καθισμένη στο κίονο του κήπου.

— Θάπερνα ευχαρίστως ένα καφεδάκι, τώρα... Είπε όμως τόσο αναπνέοντα έδω κάτω απ' τη σιά των δέντρων που δεν τα πορταίω να πάω μέσα...

— Μά, μητέρα, μη στενοχωρηθείς, πηγαίνω εγώ, λέει η Ντεζιρέ. — Όχι, όχι... Έσύ να μείνεις εκεί που κάθουσαι... Ξέρεις καλά πως χάνει την όρεξή σου ο πατέρας μας εγκατεστημένος εδώ. Από τότε μάλιστα που από οικονομία, διώξαμε την υπηρέτρια, παρακουράζονται... Είπε, Θεέ μου, τόσο άκριβα όλα... Η ζωή έχει καταστήσει άφορητη... Πρέπει όλα μόνες μας να τα κάνουμε...

— Μά όχι, μητέρα... Δεν κουράζομαι... — Να μείνεις εκεί που κάθουσαι, έχεις ανάγκη να νάπαυθης... Και επρόθεστος αναστενάζοντας:

— Θα πήγα να μοναχική μου να ήσασα αυτόν τον καφέ... Είμαι όμως τόσο κουρασμένη!

Η Ντεζιρέ τότε χωρίς να πη τίποτε, σηκώνονταν, άπηναι στην κουζίνα, έβγαλε τον καφέ, κι' όταν τον έφερε η μητέρα της της φώναζε με προσποιητό θυμό:

— Α! Άστε πλγες, αν και σου το απαγόρευσα!... Βλέπεις; Δε μάκοις ποτέ σε τίποτε... Όταν σου καρφωθεί μία ιδέα, παιδί μου έσένα...

Αφού έβγαλε τον καφέ της, η μητέρα της Ντεζιρέ την έταρνε ο ύπνος, ενώ η κόρη της έξευρνε το τραπέζι... Κι' όταν πιά λίγο, η Ντεζιρέ έρχόταν με το εγγόχειρό της να καθίσει κοντά της της έλεγε, ανοίγοντας τα μάτια της, μ' έναν αναστενάζο:

— Άν είχα κουράγιο, θα πήγα να ταχτοποιήσω τα γυναικικά, που, απ' την άρχή του καλοκαιριού μένουν στη σοφίτα, ξεκατεμένα στο σόφο.

Η Ντεζιρέ απένεπε τότε το εγγόχειρό της κι' έλεγε:

— Θέλεις να πάω εγώ; — Όχι, όχι... Θεός φυλάξοι! Έσύ, παιδί μου, πρέπει να κάτσης εδώ, να αναπνέεις καθαρό αέρα... Αργότερα θα προσπαθήσω να πάω μοναχική μου... Έγέρσασα, βλέπεις... Τι να γίνω όμως... κανένας δεν φροντίζει για τα γυναικικά, κι' αν μείνουν έτσι, θα τα φάει ο σκόρος!...

Μολαταύτα η Ντεζιρέ σηκώνονταν.

— Όχι, όχι, μην πάς. Φταίω γι' αυτό μίλησα...Θ' άρρωστήσης!... κι' ο γιατρός θα πη πως δεν σε πρόσεξα άρκετά...

— Δεν πειράζει, μητέρα... Θα πεταχτώ μία στιγμή ως τη σοφίτα... Ο γιατρός δε θα μάθι τίποτα...

— Ναί, το ξέρω, είσαι καλό κι' εγγατικό κορίτσι... Μόνο που σάρεσαι να κανηρέσαι, καμιά φορά... Λες πως δε θα μάθι τίποτα ο γιατρός. Μόλις έρθει όμως, θαρχίσης να του λες ότι κατέβασες τις κουρτίνες, ότι σιδερώσες τα σπρόγγυλα, κι' ότι δλοένα βήχεις. Κι' όμως κανένας δε σάναγκάζει να κοιτάς της έτσι παιδί μου...

— Έχεις δίχρη μητέρα... Άν δεν κουραζόμουν όμως λιγάκι, πως θα γινόταν η δουλειά του σπιτιού!...

— Άς είναι, έχεις πάντοτε έτοιμη άπάντησή σε όλα... Τι να σου πω...

Η Ντεζιρέ σάπαινε, και ξανάπαυσε το εγγόχειρό της. Σε λίγο όμως το απένεπε σιγά πάνω στο τραπέζι, και βλέποντας τη μητέρα της βυθισμένη στην άναγνώση κάποιας έφημερίδας, σηκώνονταν και τραβούσε σιγά-σιγά για τη σοφίτα.

Τόν περασμένο Όκτώβριο, απ' ενός για νάβουν 'σιμότερα στην εκκλησία, απ' έτέρου για να πληρώνουν λιγότερο νοίσι, οι κυρίες Μαρζορέλ μετακομίσαν.

Τόν περασμένο Όκτώβριο, απ' ενός για νάβουν 'σιμότερα στην εκκλησία, απ' έτέρου για να πληρώνουν λιγότερο νοίσι, οι κυρίες Μαρζορέλ μετακομίσαν.

ΤΟΥ ΛΟΥΙ ΝΤΕ ΡΟΜΠΕΡ

ΝΤΕΖΙΡΕ

Η κυρία Μαρζορέλ, με τόν αιώσιο ένθουσιασμό της, εξέθεσε τώρα στο γιατρό τα ποτερήματα του νέου τους σπιτιού. Στο ισόγειο, έπληρε ένα θανατάσιο μεσημερινό δωμάτιο, το οποίο θα μετέβαλε σε σαλόνι, άκριβως δε έπάνω απ' αυτό στο πρώτο πάτωμα, έπληρε ένα όμοιο δωμάτιο που σχεδίαζε να το κάμει κρεββατοκάμαρά της.

— Και η δεσποινίς Μαρζορέλ; ρωτούσε ο γιατρός. — Νά εγκατασταθώ στην απέναντι πλευρά. Είπε εκεί ένα μικρό δωμάτιο χαριτωμένο, κομψό και που βλέπει στον κήπο...

— Το δωμάτιο όμως αυτό είναι βορεινό... Θα ήταν προτιμότερο να μας δώσετε το μεγάλο μεσημερινό δωμάτιο... Τα πνεύματα της έχουν ανάγκη καθαρού αέρος και ήλιου...

— Άστεινέστε, γιατρέ; Και που θα βάλλω το μεγάλο μου ντουλάπι, το γραφείο, κι' όλα τα άλλα έπιπλα;... Εγώ μένω διαρκώς στην κλάμαρά μου. Τον χειμώνα το τζάκι καίει όλην την ημέρα... Κι' ύστερα, έχω ένα σορό οικογενειακά νεινίλια, που είναι αδύνατον να χωρέσουν άλλοτε πουθενά... Ενώ η Ντεζιρέ τραβιάνεται για τα μικρά δωμάτια... Κι' ε' έ' άλλοι, στο δωμάτιο της δάχνη μεγάλη ήσυχία. Δεν θ' άκούω κανένα θόρυβο απ' το δρόμο.

Η Ντεζιρέ, φυσικά, συμφώνησε με τη μητέρα της. Και σε λίγο, στο νέο αυτό σπίτι, η ίδια ζωή άρχισε όπως και πριν...

— Έπρεπε, π. χ., να μεταφερθώ κανένα νιφώτιο στο σταθμό. — Θα χρειαστεί να πληρώσω ένα σορό λευκά σε κανένα λουστράκι. Δεν μπορώ, βέβαια, να το κουβαλήσω εγώ... Έγέρσασα παιδί... έλεγε η κ. Μαρζορέλ.

Η Ντεζιρέ επρόκειτο να πάη αυτή. Η μητέρα της όμως της έλεγε:

— Όχι, δεν θέλω. Θα κουραστής. Κι' ύστερα, θα σε πιάσει πυρετός.

— Μπλά δεν βαρύνεστε... Είμαι πιο γρήγ απ' ότι νομίζετε... — Η αλήθεια είναι, πως, δόξα σοι ο Θεός, είσαι καλή στην όρεξή σου. Εγώ, στην ηλικία σου, δε θα μπορούσα να κάνω ούτε το χλιστό απ' ότι κάνεις εσύ... Οι γιατροί λέν πως είσαι τρομερά φιλάσθενη... Άν επρόκειτο όμως να πιστεύω κανείς ότι λέν οι γιατροί...

Η Ντεζιρέ με έπεσέφθη σήμερα το πρωί, για να μου ζητήσει κανένα συστατικό γράμμα: Δίνει μαθήματα αγγλίζης και γυνωγραφίας. Τρεξί φορές τη βδομάδα, κατεβαίνει στο Παρίσι απ' το πρωί, τρώει βιαστικά σ' ένα γαλακτοπωλείο και τρέχει, στους μηθιές της, για να μπουρή να προσφέρει κομψέτιες φορεσιές και πολυτελή παπούτσια στη μητέρα της.

Έχει όμως εξασθενήσει πολύ, έχει αδυνατήσει, έχει πάθει υποοξυποση... Νοιώθει όλην, κάθε τόσο πέφτει στο κρεβάτι και δυό-τρείς μέρες και μόλις γίνη κάπως καλύτερα σηκώνεται και τρέχει πάλι στα μαθήματά της. Για την όρεξή της δεν την νοιάζει. Συλλογίζεται κι' αυτή την μητέρα της, που έχει μείνει αδύνατη στο μικρό σπίτι της... Ποιος θα την περιποιείται; Ποιος θα της ετοιμάζει τώρα το πρόγευμά της, τον καφέ της, το τίλιο της, το τσάι της...

Τη νύχτα, μόλις γυρίσει, την ερωτά:

— Τι έφαγες;... Φαίνεται εξασθενημένη. Είμαι βέβαια πως δεν έφαγες καλά...

— Τι τα θέλεις, παιδί μου... Εγώ, καθώς ξέρεις, δεν αναπαύομαι με τις κουρτίνες και δεν ξέρω να μαγειρεύσω... Άναγκάστηκα λοιπόν να φρονίσω κάτι απ' το μπαζάρι...

— Μ' αυτή η διαίτα θα σου κάνη κακό... Θάαρρωστήσης.

— Το ξέρω... Μά τι να γίνω;... Εγώ, βλέπεις, δεν παραπονιέμαι...

— Ούτε γώ, μητέρα, παραπονιέμαι... — Τι λέει;... Δεν παραπονιέσαι;... Μά κάνεις και άλλο απ' αυτό!... Ίδου: Πρό όλλγου συνήντησα την κυρία Λεπριέρ.

— Ήξερε ότι δίδεις μαθήματα, στο Παρίσι... Ποιος της τώπε, σε παρακαλώ; Ποιος άλλος, εκτός από σένα;... Εργάζεσαι, έστω, για να βοηθήσης λίγο το σπίτι... Δεν έχεις τουλάχιστον την στοιχειώδη αξιοπρέπεια να το κρύψεις αυτό;... Δεν είναι άρεστη ήδη γτροπή για μένα που σάφηνω να τρέχεις δεξιά κι' αριστερά;... Είναι ανάγκη να το φωνάζεις και στα κρεμαίδια; Ά!... Δε μου μοιάζεις σ' αυ-

ΕΛΛΗΝΕΣ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΙΣ

Μία μάνα είχε τέσσαρα παιδιά και μωμένα, τέσσαρα παιδιά. Τ' άντικεισε, τ' άνάθρεψε, τ' άπορίστω' ένα ένα, μ' εύθυμη καρδιά.

Κ' εύθυμη και τ' άπάντρεψε ο' άνθρώπους με κεφάλι, με νοικοκυριό.

Κ' έκαινα σπιτοθήκανε κ' έβγαλε μεγάλο μέσα στο χωριό.

Μα της γρηάς της μάννας τον της έδωκεν η Μοίρα άσχημην ευχή.

Α' επέθανε ο γέρος της! Κι' άπόμειν' αυτή χήρα, χήρα και φτωχή!

Κι' αυτό σάν να μην έφθανε, άρρώστησε μία μέρα, μία κακή βραδιά!

Φωνάζει ξέρον άνθρώπο, μην μ' αϊτόνε πέρα νάβουν τα παιδιά.

— Πάνε και πές το γυνάκι μου νάβη να με κοιτάξω, και δέν είμπορώ!...

Πήρε και ήλθε και λαλεί—Τ' άμπελι τονθά φράξη! δέν έχει καιρό!

— Οι βράτοι να φυτρώσουνε στο σώμα τ', ελπ' έκεινη, για παντοεινά!...

Και από τότε ο κακογύς οκατοσόχογος έγινε, φεύγει στα βουνά!

— Πάνε να πής της κόρης μου νάβη να με κοιτάξω, και δέν είμπορώ!...

Πήρε και ήλθε και λαλεί—Φαίνεται λεφτό μετάξι! δέν έχει καιρό!

— Να φαίνη και να διάζεται, και νάνε, ελπ' έκεινη, με χωρίς πανί!

Και από τότε ή άπονη, άόαρη είχε γίνει, ματαιοποιεί!

— Πάνε στην άλλη κόρη μου νάβη να με κοιτάξω, και δέν είμπορώ!...

Πήρε και ήλθε και λαλεί—Θά πλύνω και θ' άλλάξω! δέν έχει καιρό!

— Η σκάφη απ' στη σάχη της να γύρη, ελπ' έκεινη, άπινυ! άλλωγή!

Και από τότε ή άπονη χελώνα έχει γίνει, σέογεται στην γή!

— Πάνε στην τρίτη κόρη μου νάβη να με κοιτάξω, και δέν είμπορώ!...

Πήρε και ήλθε και λαλεί—Θά πλύνω και θ' άλλάξω! δέν έχει καιρό!

— Γιατί στα χέρια, κόρη μου, σά δάχτυλα ξυμάρι κι' άλευρα έδω;

— Εξήμενα, μανούλα μου, μία είδησι έχω πάρει κ' ήρθε να σ' ιδώ.

— Άνθόκορη! άδεισέ σου, κ' ή σκάφη σου κυνέλη! Ηθρες τον καιρό!

Σύν βίο σου να γίνεται, δει, κι' αν πιάνης μέλι, μέλι γλυκερό!

Αιεί και με γαμόγέλο άποκοιμεί' έκεινη για παντοεινά.

Και από τότε μέλισσα ή κόρη της έγινε και καλοπερνά.

† Γεώρ. Βιζυηνός

... Δέν έχεις πάρει την αξιοπρέπεια της μητέρας σου...

... Έ'ε μίνες πέρασαν...

... Έ'ε είνε άνοιξη! Ο ήλιος λάμπει, τα σπουγγίτια κελαδούν στις πέγες των σπιτιών. Στο σπίτι των Μαρζορέλ όμως, μπρος στην πόρτα, δυό πένθιμες κουρτίνες άπλώνονται, σάν δυό μαύρα τερά-μαυρούλα Ντεζιρέ πέθανε τη χαραυγή!...

Την έχουν σολιμένη μ' δολοφόρα λουλούδια, της έχουν φορέσει ένα δολοφόρο φόρεμα και λευκές γόβες. Μοιάζει σάν νυφούλα...

Η κ. Μαρζορέλ κλαίει σιγαλά, πονεμένα:

— Ντεζιρέ!... Μικρούλα μου!... Ήσουν τόσο καλή, τόσο περνούη!

Και μέσα στη ποινήν χαρά της άνοίξεως, μέσα στη δόξα του ήλιου, νομίζει πως θα σηκωθεί απ' το φερέτρό της πρόθυμη να γελήσει και να φωνάζει όπως πάντα:

— Μή στενοχωρηθείς μητέρα... Πηγαίνω εγώ... Τι θέλεις;...

Λουί ντε Ρομπέρ

ΤΑ ΠΑΡΑΔΟΞΑ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

Η ΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΣΦΗΚΑΣ

Η πενηρία της σφήκας. Πώς μάχεται κατά τών έχθρών της. Και πώς εξασφαλίζει το φαγι των παιδιών της. Πώς μ' ένα χτύπημα παραλύει το θύμα της. Και πώς την φτιάχνει της άράχνης. Πενηρία κατά της πενηρίας κ.τ.λ.

Δέν υπάρχει έντομο πειό διαβολικένο από τη σφήκα. Έχουν βέβαια τα μυμήγκια τη σοφία τους και οι μέλισσες τη δική τους.

Με τη σφήκα όμως που ζή ελευθερή στον άέρα, άνυπότακτη σε κοινωνικούς νόμους δέν συμβαίνει το ίδιο.

Αυτή έχει κυρίως ταχικινία, και σοφία έντελώς δική της. «Μία μέρα—δηγείται ο Μορ-παν στην «Nature»—που εξέταζε μία μυλιά, ήθελε μία σφήκα και κάθισε άπάνω σ' ένα φύλλο, που μία κάμια το είχε τυλιγμένο σε κύλινδρο και το μεταχειριζότανε για φωλιά».

Η σφήκα άφου έφαξε και τις δυό άκρες του φύλλου και τις βόηκε κλεισμένες, άνοιξε στη μιά από αυτές με τα δόντια της μία άρκετά μεγάλη τρύπα και ύστερα έπήγε και έκανε θόρυβο απ' την άλλη άκρη.

Η κάμια, τρομαγμένη, έπεταχθηκε έξω από την τρύπα. Αυτό έπεριμενε και η σφήκα. Έχρησε άμέσως και έπάνω της, την έτοίπαρε στο κεφάλι με το κεντρί της, την έόηκωσε ψηλά στον άέρα για να την πάη στη φωλιά της και να την φάη!...

Και ένα άλλο άνεκδοτο του ίδιου:

Μία άλλη μέρα βόηκε κατά γής ένα μέλι, το όποιο φανόταν άθικτο αν και ήτο κατωκαμμένο από τις σφήκες.

Καθώς το κοίτησε η σφήκα που έραζότονται μέσα άρχισαν μία μία να βγαίνουν από μία τρύπα. Προσηγορικώς όμως! όλες έβγαναν με τα δόντια. Και όλες έκουνοσαν άπειλητικά το κεντρί τους!...

Έκαναν—βέβαια τη σκέψη ότι όταν έβγαναν με το κεφάλι από μία τόσο στενή τρύπα, που δέν μπορούσαν να κάνουν, έν άνάγκη, στροφή, αν τους έρχόνταν στην έξοδο κανένας έχθρός θα την πάθαιναν γιατί δέν θα μπορούσαν ν' άμυνθούν.

Ός γνωστόν η σφήκα χτυπά πάντοτε τόν έχθρό της και τόν πα-ραλύει στο νευρικό του γάγγλιο...

Πώς όμως η σφήκα βρίσκει το νευρικό γάγγλιο στο σώμα της μυ-γας και την χτυπάει με το κεντρί της έτσι, ώστε να την παραλύει μόνον χωρίς να την θανατώνη; Διότι το κατορθώνει αυτό μία χαρξ, σάν τέλειος άνατόμος.

Έχει λοιπόν κάποιον λόγο σοβαρότατο βέβαια για να το κάνει αυτό. Και ο λόγος είναι ο εξής:

Ός γνωστόν η σφήκα ψοφάει μετά την γέννα της, πριν άκόμα τα παιδιά της βγούν από το αυγό τους.

Τι θα φάνε λοιπόν τα μικρά της σάν γεννηθόντε μικρά κι' άδύναμα καθώς θα είνε; Νά τους άφήσει ψόφους κάμπιες και μυγες; Θα βρωμήσουν όσο να βγούν τα παιδιά της από τ' αυγό.

Άνάγκη λοιπόν να μη θανατώνη τις μυγες θα τους άφήση να τρα-φούν. Πρέπει να τις χτυπάει με το κεντρί της στο νευρικό γάγγλιο και να τις παραλύη, ώστε να μη μπορούν να κινηθούν.

Τότε τ' άφήνει μισοζώντανα πλάι σ' αυτά της κι' έτσι όταν βγούν τα μικρά της βρίσκουν νοπή τροφή για τη διατροφή τους.

Παρανοήθη μία μέρα—δηγείται ο Βέλτ σε ένα άσθρο του στη «Nature»—στην άκόλουθο σκηνή:

Μία σφήκα έπαιζε να σηκώσει μία κρεατόμυγα ενώ την είχε παραλύσει με το κεντρί της. Ήταν όμως πολύ βαρεία και δέν μπορούσε να την σηκώσει. Κυρίως την έμποδίζαν τα φτερά της μυγας, γιατί φυ-σοδσε δυνατός άέρας.

Αφού η σφήκα άνεμοδόρη άρκετά, είδα να κόβη τέλος τις φτερο-γες της μυγας και έλειθε η πειά, χωρίς έμπόδια, να πετάη με το φορτίο της προς την φωλιά της.

Είπε επίσης εξυπνάτατος ο τρόπος που μεταχειρίζεται η σφήκα για να πιάνη την άράχνη.

Η άράχνη παραμονεύει πάντοτε στο στόμιο της φωλιάς της, να πέση κανένα θύμα στο δόχτι της.

Όταν συμβή αυτό, το έντομο, που πιάνεται άγωνίζομενον ν' απαλ-λαγή, είδοποιεί την άράχνη με τους κραδασμούς του δυχτιού της που φθάνουν ως τη φωλιά της. Τρέχει τότε η άράχνη και το σφικτοδένει με τις κλωστές της για να το εξασφαλίσω.

Η σφήκα που έχει γνώσει όλων αυτών, της στήνει παγίδα άπάνω στη δική της παγίδα:

Πηγαίνει σιγά-σιγά δίπλα στο στόμιο της φωλιάς της άράχνης και άφου πάρει τη στάσι της έφροδου άπλώνει το κέρατό της και κουνά το δόχτι. Η σπιτονοικοκυρά που παραμονεύει βγαίνει χαρού-μενη στην έξωπορτά της τρέχοντας στο θύμα, που της έστειλε η θεία Πρόνοια και σφάζει, καθώς νομίζει, στο δόχτι της.

Τότε η σφήκα χυμεί: σάν άστραπή άπάνω της και της βυθίζει το κεντρί της, στη ράχη.

Αφού κουβαλίζει στην φωλιά της την μητέρα, γυρίζει στην άπορ-φανωμένη φωλιά της άράχνης, βέβαια πιά πως δέν βρίσκεται κα-νένας εκεί μέσα να της άντιστάθ—άραχνος δέν υπάρχει, διότι η άράχνη τρώει το σπύρο της ύστερα από τους γάμους των—μπαίνει λοιπόν άφοβα μέσα και βουτά και το σάκκο με τα αυγά της άρά-χνης. Άν συμβή δε να έχη μικρά τα ξεμπερδεύει κι' αυτά και τα κουβαλάει κι' αυτά στη φωλιά της, ένα—ένα, ετοιμάζοντας έτσι τροφή για τα μικρά της που θα βγούν απ' τα αυγά τους, σάν αυτή δάχνη πεδάνη...

Νατεουραλιστ

ΣΑΜΠΑΝΙΑ ΜΟΥΜ

C
O
R
D
O
N

R
O
U
G
E

C
O
R
D
O
N

V
E
R
T

CORDON ROUGE

CORDON VERT

EXTRA DRY

Ἡ ΣΑΜΠΑΝΙΑ ΜΟΥΜ δίνει κέφι τρε-
λὸ καὶ σὲ κάνει νὰ διασκεδάσῃς διπλά.—
Δίνει δύναμη γιὰ νὰ ξαναρχίσῃ τὸ γλέντι.

ΔΟΚΙΜΑΣΤΕ ΚΑΙ ΘΑ ΔΙΔΕΤΕ

ΕΝΤΟΜΟΚΤΟΝΟΝ «ΤΑΓΓΛΕΦΟΥΤ»

ΥΓΡΟΝ ΜΕ ΨΕΚΑΣΤΗΡΑ

ΕΞΟΛΟΘΡΕΥΕΙ

Μυίγες,

Κορέους,

Κουνούπια,

Κατσαρίδες,

Ψύλλους κλπ.

TANGLEFOOT INSECTICIDES

ΔΙΑΡΚΗΣ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ ΠΑΡΑ ΤΩ. Κ. ΑΝΔΡ. ΜΠΡΟΥΜΗ, ΑΔΡΙΑΝΟΥ 70. — ΑΘΗΝΑΙ